

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (2300) 1994 KOVAS-MARCH 29

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Atėjau įžiebt žemėje ugnies...

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS,
Manhattan College

Luko evangelijoje Jėzus kalba apie ilgęsį ir troškimą: "Aš atėjau įžiebt žemėje ugnies ir taip norėčiau, kad ji jau liepsnotų" (Lk 12,49). Jėzus buvo pakeliui į Jeruzalę švęsti Velykų, arba Perėjimo šventės, savo tautos — Sendoros bendrijos — nuostabaus išgelbėjimo iš Egipto vergijos. Tuomet Jėzus buvo pakeliui į Jeruzalę, kad savo mirtimi ir Prisikėlimu išgelbėtų žmogų iš nuodėmės vergijos ir mirties. Ugnis sunaikina, bet ir permaino. Jėzus savo mirtimi ir Prisikėlimu apreiškė, kad mirtimi gyvenimas "tik pasikeičia, bet nenutrūksta".

Mirtis pastato prieš akis žmogiškosios būties mislę. Žmogui kelia nerimą ne tik skausmas ir kūno irimas, bet taip pat, ir dar daugiau, žūties baimė. Savo širdies nuojauta žmogus baisesi ir kratojasi visiškos savo asmens žūties ir neatšaukiamo išnykimo. Amžinybės sėkla, kurią jis nešioja savyje, sukiša prieš mirtį. Visi šiuolaikiniai technikos ir medicinos laimėjimai, nors ir labai naudingi, nepajėgia numalšinti žmogaus nerimo. Gyvenimo prailginimas nepatenkina troškimo gyventi po mirties, neišpildžiamai įdiegtos amžinybės sėklos žmogaus širdyje.

AMŽINYBĖS SĖKLA ŽMOGAUS ŠIRDYJE

Mūsų kalbos žodžiai "vėlė" ir "Vėlinės" aptaria mūsų tautos amžinybės sėklą žmogui. Žodžiai, reikšiantys numirėlio dvasią ir mirusiųjų minėjimo dieną iš mūsų tautos žilos, iki-krikščioniškosios praeities liudija įsitikinimą, kad žmogus išlieka po mirties.

Tautotyrininkai teigia, kad, net Lietuvai tapus krikščioniška šalimi, žmonės šventė Vėlines, pašildydami vėlėms jaują ar pakurdami pirtį. Jaujoje buvo padedama maisto, o pirtyje — vandens ir svarus lininis rankšluostis. Mat buvo tikima, kad tą dieną sodžių jaujose ir pirtyse rinkdavosi vėlės. Ilgainiui, lietuviams sukrikščionėjus, su vėlėmis buvo bendraujama maldos namuose ar kapinėse. Ir nūdien Vėlinių išvakarėse, švenčiant mirusiųjų dieną, kapinės Lietuvoje skęsta žvakučių šviesos mistikoje.

Religija ir filosofija žmogaus nemirtingumą sieja su siela, bekūne būtybe, nemirstančia žmogaus dalimi, dvasia. Kūnas yra sudėtas iš dalių, todėl jis ir subyra į dalis, o siela, būdama vientisa, yra nemirtinga. Religijų istorija liudija, kad sielos nemirtingumas yra viena plačiausiai paplitusių religinių sąvokų.

Egiptiečiai

Senovės egiptiečiai paliko mums ne tik piramides, bet ir rašytus šaltinius apie amžinybės sėklą žmogui. Iš tikrųjų egiptiečiai paneigė mirtį, nes ją laikė tik persikėlimu laivelyje iš rytinės Nilo pakrantės, kur buvo visas laikina, į vakarinę pakrantę, kur buvo statora, kas išlieka. Bet tam reikėjo tapti mumija (balzamuotu "bitumu!"), turėti jau vakarinėje pakrantėje piramidę ar bent kuklų staciakampį mastabos kapa. O tam reikėjo lėšų. Tik faraonas bei didikai ir jiems reikalingi palydos žmonės pajėgė persikelti į amžinybę vakarinėje Nilo pakrantėje. Egipto liaudis turėjo tenkintis gyvenimu ant rytinės pakrantės ir su ilgėsiu žvelgti į vakarinę pakrantę.

Babiloniečiai

Mirtis ir jos pasekmės buvo niūrios temos babiloniečių mintijime, nes laimingo pomirtinio gyvenimo sąvokos jie neturėjo. Jų raštija liudija pomirtinį vargą. Betgi jie tikėjo, kad žmogus išlieka ir po mirties. Būdinga, kad babiloniečiai skubėjo nedelsdami mirusįjį palaidoti. Kitaip jo dvasia klajotų tarsi benamė ir vaidentųsi giminėms bei draugams. Kūnas buvo laidojamas po šeimos namų asla. Tik po palaidojimo dvasia žengdavo į mirusiųjų karalystę. Visi žmonės turėjo žengti į tą niūrią karalystę. Geriesiems nebuvo rojus, blogiesiems nebuvo pragaro. Visiems ta pati nesvetinga vieta. Užtat babiloniečiai stengėsi naudotis gyvenimu prieš mirtį. Bet buvo ir babiloniečių, ieškojusių laimingo nemirtingumo. Vieną jų įamžina Mesopotamijos literatūros sedevras, vardu "Gilgamešo epas".

Hebrajai

Hebrajai buvo egiptiečių ir babiloniečių kultūros jūroje. Bet mirtį jie savitai suprato. Mirtis — normali gyvenimo pabaiga. Hebrajai nepriėmė nei egiptiečių optimizmo, nei babiloniečių pesimizmo. Hebrajams mirtis reikė užmiegimą ir susijungimą su protėviais. "Laiminga" mirtimi buvo laikoma mirtis žmogaus, turinčio gausią šeimą ir sulaukusio žilos senatvės.

Mirtis tapdavo problema, kai ji ištinka kūdikį ar žmogų jaunystės žydėjime. Kaip suprasti tokį mirties proveržį į gyvenimą? Tikėjimo raštija mirties mislę sprendžia laiduodama, kad Kūrėjas Dievas yra gyvenimo ir mirties ištaka. Viešpats gali duoti gyvastį ir jį atimti (žr. 2 Kar 20, 1-11). Galybėjantis su mirties proveržio į gyvenimą misle, reikišė dvi sampratos: mirtis yra bausmė už žmogaus, kūrinio, įžulumą Dievui, Kūrėjui (žr. Pr 3); mirtis yra žmogaus būklės, jo ribotumo, dalia. Gyvastis gyvenime ir gyvastis mirtyje yra sugretinami išminties raštijoje, ypač Psalmėse ir Patarlių knygoje. Šlovinti Dievą yra ženklis gyvasties apraiška gyvenime, o mirtis apgaubia žmogų tyla (žr. Ps 30, 9-11; Iz 38, 16-20). Mirtis nutraukia šią ženklia gyvasties apraišką šlovinti Dievą Šventyklos suėgoje, priversdama žengti į Požemį — Šeolą.

Hebrajų amžinybės sėklą sąlygojo istorijos įvykiai — lūžiai ir pervartos. Atsidūrus Babilonijos tremtyje, toli nuo Pažado žemės ir Šventyklos, patyrus pralaimėto karo metu kūdikių netektį ir jaunų žmonių žūtį, Sendoros bendrija atsivėrė perdėm savitam pokyčiui, kurį iššaukė Dievo žodis per pranašus. Pranašai prakalbino Sendoros bendriją Dievo pažadu prikelti tautą ir žmogų. "Marusis, šie kaulai yra visi Izraelio namai. Žiūrėk! Jie sako: 'Sudžiuosiu mūsų kaulai, nebėra mums vilties. Esame žuvę!' ... sakyk: 'Taip kalba Viešpats DIEVAS: Tikėkit manim, atidarysiu jūsų kapus ir prikelsiu jus iš jūsų kapų, manoji tauta!' " (Ez 37, 11-12). "... visi, kurie tikrasti įrašyti knygoje... daugelis miegančiųjų žemės dulksėse, atsibus — vieni amžinajam gyvenimui, kiti gėdai ir amžinajai nugarbei" (Dan 12, 1-2).

Apiešikimas tad įžiebė prisikėlimo viltį, laiduodamas, kad Kūrėjas šaukia kūrinių su amžinybės sėkla širdyje būti amžinu.

PRISIKĖLIMAS —

AMŽINYBĖ ŽMOGUJE

Šiuolaikinė Visatos sampra-

Kančios ir mirties nugalėtojas Kristus, skelbiantis gėrio pergalę

Ilustracija dail. LAIMUČIO LOČERIO

tos šerdis, astrofizikų many-mu, yra Didysis sprogimas. Prieš 20-15 milijardų metų visata esą prasidėjo sprogimu, kuris ir nūdien tebevyksta. Kokia pradinė Didžiojo sprogimo priežastis, kas įžiebė degiklį, astrofizikai nepasako. Apiešikimas liudija, kad Dievas yra visatos Kūrėjas. Taigi Didžiojo sprogimo degiklį įžiebė Dievas. Jis yra visatos Kūrėjas.

Tikėjimo istorija moko, kad maždaug prieš 1960 metų, pirmųjų Velykų rytą, Jeruzalėje Jėzus Kristus savo Prisikėlimu naujai įžiebė amžinybę žmogui. Taigi Kristus yra

naujosios žmogaus būklės Pirmūnas, nes jis įžiebė ir yra amžinos garbės degiklis žmogui.

AMŽINOS GARBĖS PRADŽIA

Jeigu kas jau būtų uždegęs milžiniško sprogimo degiklį, bet dar tebelauktų sprogimo, kuris tikrai įvyks, tikrai nebūtų sakoma, kad degiklio uždegimas buvo praeities įvykis. Pradžia įvykio, kuris dar tebesivysto, verždamasis ne-numaldomai ir nesustabdomai baigti, nėra praeities įvykis, bet sukuria savitą dabartį, apimančią ir savo ateitį. Tai vyksmas, kuris veržiasi į ateitį, apimdams praeitį ir

dabartį glaudžiamą dabarties junginyje.

Velykos — Prisikėlimo šventė — nėra praeities įvykio šventimas. Aleliuja skamba ne tam, kas jau įvyko. Velykos skelbia pradžią įvykio, kuris jau apsprendė tolimiausią ateitį. Prisikėlimas reiškia pradžią garbės, kuri yra jau prasidėjusi ir veržiasi į pilnatvę. Ji tęsiasi tūkstančius metų, nes bent tiek laiko reikia, kol beribė visatos tikrovė ir istorijos raida pereis per trumpą milžiniško persimainymo agoniją ir savo garbę. Čia viskas keičiasi, amžino (Nukelta į 2-rą psl.)

Tamos darbai yra bejėgiai

Kauno arkivyskupo metropolito velykinis ganytojinis laiškas

Aleliuja, aleliuja, aleliuja!

BRANGŪS TIKINTIEJI,

Prisikėlimo varpai, giesmės, šv. Velykų ryto procesija ir trykstantis mūsų džiaugsmas kalba apie didžiausią žmonijos istorijos įvykį — Dievo Sūnų, Jėzus Kristus savo prisikėlimu nugalėjo nuodėmę, įprasmino kančią ir sugrąžino amžinojo gyvenimo viltį.

Garbės spindėjime apaštalamis pasirodęs Išganytojas išskleidė jų baimę: "Ramybė jums" (Jn. 20, 21). Šis palinkėjimas, kuriuo dalijamės kiekvienose šv. Mišiose, skirtas ir mums, ypač šią Viešpaties pergalės dieną.

Tačiau ar Viešpaties pergalė šiandien yra ir mūsų visų pergalė? Ar esame kupini ramybės ir dalinamės ja su kitais? Ar mūsų nevargina kančia ir nuodėmė, ar nekamuoja mirties baimė?

Pasaulyje nuolatos žėruoja karų gaisravietės, tęsiasi Kaino ir Abelio drama. Dar baisesnis karas vyksta prieš negimusius kūdikius motinų įsciose. Baisėnis, nes nepastebimas, nukreiptas prieš pačius silpniausius ir negalinčius apsiginti. Mes atgavome laisvę, bet praradome net tik ekonominį, bet ir fizinį saugumą; turime tik netikrumą dėl rytdienos. Lietuvos, t. y. mūsų visų, turtas baigiamas pasiglemžti prisidengiant skambiu žodžiu "privatizavimas". Šie ir kiti tamos debesys net ir Velykų rytą slepia Ganytojų ir visų dorų žmonių širdis.

Ir vis dėlto, Broliai, Seserys, šiandien mes skelbiame Jums džiugią žinią: visi tamos darbai yra bejėgiai, nes Jėzus Kristus ne tik kentėjo ir mirė, bet ir prisikėlė. Koks niūrus bebūtų blogio slautėjimas, bet to, ką Išganytojas mums davė savo kryžiumi ir prisikėlimu, jau niekas nepaieš ir neatims.

Mūsų uždavinys — apsispręsti už Krikšto metu gautą Jėzaus Kristaus dovaną ir kurti Dievo karalystę savo ir kitų širdyse.

Kaip tai galime padaryti?

1994-uosius paskelbėme Šeimos metais, ryžomės labiau atsisąjinti į šią pagrindinę bendruomenę, kurioje gimsta ir miršta tiek Bažnyčia, tiek tauta, kurioje išsaugomos arba prarandamos esminės žmogiškosios vertybės.

Religinis atsinaujinimas Prisikėlusiojo Išganytojo dvasioje teprasideda nuo mūsų šeimų. Tegul jos vėl tampa krikščioniškomis bendruomenėmis, o ne tik drauge gyvenančių žmonių grupėmis. Ypač šeimose mes turime imti pavyzdį iš Jėzaus Kristaus, esančio šv. Komunijos Duonoje. Kaip Ostijoje Kristus leidžiasi nešiojamas, laužomas ir valgomas, taip vienas kitam turi atsiduoti šeimos nariai. Vyro ir žmonos, tėvų ir vaikų gyvenimai jau nepriklauso tik jiems patiems: į juos santuokos įsipareigojimu ir prigimties tvarka turi teisę visi šeimoms nariai.

Paklauskime savo sąžines: ar mano laikas, dvasios ir kūno jėgos, gabumai ir meilė buvo kaip šv. Mišiose laužoma Ostija, kuria aš kantriai ir džiugiai leidau dalintis, kad kitiems būtų gera?

Jei taip, jei bent stengiuosi kasdien, kad taip būtų, aš vedu savo šeimą į Dievo Karalystės kelią. Jei tokių šeimų daugės mūsų Tėvynėje, kelsis iš nevilties ir nuodėmės pelkių visa tauta. Tik reikia ryžtin-

gai šalinti iš šeimų gyvenimo tai, kas iš esmės prieštarauja meilei ir ištikimybei: santuokos šventumą žeminantį elgesį, neatsakingą malonumų bei prabangos siekimą ir negimusių kūdikių žudymą siaubą. Išdrįskime, šv. Tėvo Jono-Pauliaus II žodžiais tariant, atmesti "mirties kultūrą".

Pastaruoju metu besiformuojanti rinkos ekonomika dažnai prasilenkia su elementariomis dorovės normomis. "Laukinės" ekonomikos santykiai baigia mus materialiai nusikurdinti, o piktinantys nesąžiningumo ir gobšumo pavyzdžiai grasina sugriauti krikščionišką mąstyseną ir elgseną. Įsitvirtina nuomonė, kad verslas negali būti doras, kad tai neatsiejamai nuo apgavystės ir kitų žmonių nusikurdinimo. Mes, tikintieji, Dievo kviečiami savo gyvenimu įrodyti, kad visur ir visada įmanoma laikytis Evangelijos dvasios. Jei dėl savo tvirto nusistatymo patirtume laikinų sunkumų ar nuostolių, atmintime apaštalo šv. Petro žodžius: "Vertčiau kentėti už geres darbą negu už piktus" (plg. 1 Pt. 3, 17).

Kviečiame brolius kunigus, katalikus mokslininkus, inteligentus, spaudos leidėjus uoliai studijuoti ir skleisti visuomenėje socialinį Bažnyčios mokymą, kad remdamiesi jo išmintingais ir žmogiškais principais, šalintume beįsigalintį neteislingumą.

Moralinės sumaišties yra pilnas ir mūsų politinis gyvenimas, kuriuo vis labiau nusi-viliame. Mes norime pabrėžti, kad nepaisant pažiūrų įvairovės, doras žmogus negali būti abejingas savo tautos laisvei ir nepriklausomybei, negali niekinti kilnių pasiaukojimų išsaugotų ir apgintų vertybių. Patriotizmas yra krikščioniška dorybė, kuri turi būti skiepijama šeimose, mokykloje ir visuomeniniame gyvenime. Jeigu patys suniekinsime "kas verta meilės ir garbės" (Maironis), idėjos mirs jaunimo sąmonėje, o tuomet bus lengvai sugniuždomos ir realybės. Mūsų Tėvynės ateitį nei abejingus kunigus ir pasauliečius raginame dažnai apmąstyti šv. Tėvo žodžius, pasakytus mums pernai vizito metu: "Jums tenebūna nei nugalėtojų, nei pralaimėjusių, o tik vyrai ir moterys, kuriems reikia padėti išsivaduoti iš klaidų". Prisikėlęs iš mirties mūsų Mokytojas nieiškojo nei priešų, nei susyvaravusių silpnų valandą, bet visus geros valios žmones būrė į pergalės žygį už Dievo karalystę.

Mieli Broliai ir Seserys, Prisikėlusio Jėzaus Kristaus mes esame pašaukti būti vilties žmonėmis ir meilės skleidėjais, stovėti ant Dievo žodžio uolos ir nesiblaškyti viendienų sensacijų verpetuose. Visi savo gyvenimu esame įpareigoti liudyti mirusį ir trečiąją dieną prisikėlusį Jėzų Kristų. Tik Jis yra atsakymas ir amžinąjį žmonijos ilgęsį, tik Jis "turi amžinojo gyvenimo žodžius" (Jn. 6, 68).

Visa širdimi atsiduokime mirties ir nuodėmės Nugalėtojui, Aukščiausiojo Dievo Sūnui, kurio "viespatavimui nebus galo" (Lk. 1, 33). Drąsiai kurkime Jo karalystę savo širdyse, šeimose ir tėvynėje. Amen.

Aleliuja!

+ Vincentas
Lad. Sladusius

Kaunas, 1994 m. šv. Velykos.

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, C. Senkevicius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol. – oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į „TZ“ administraciją. Skelbimai nuosiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. „Žiburiai“, Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: „Tėviškos žiburiai“, P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Velykos - tai ne pasaka!

KARDINOLAS RATZINGER

Velykų liturgija vis dar teikia mums gaivinančio džiaugsmo, kokį žmonės juto šimtmečiais, besiklausydami amžinai gyvos Evangelijos naujienos: KRISTUS PRISIKĖLĖ!

Kronikos pasakoja, kad senovės Rusijoje tikintieji Velykų rytą apsikabindavo sveikindamiesi minėtais žodžiais. Per Gavėnią jie pasiaukojančiai atgailaudavo, o Gavėniai pasibaigus, patirdavo beribio džiaugsmo antplūdį. Šiose kasmetinėse liturginėse apeigose tikintieji liudijo gyvenimo pergalę ir grožį.

Ir šiandien mes švenčiame Velykas, bet sunki abejonių skraistė, apgaubusi krikščioniškąjį pasaulį, užgožia tyrą džiaugsmą. Netikrumo rūdys prasigrauzė netgi į tikinčiųjų bendruomenę. Teologas Rudolf Bultmann, net nueidamas į kraštutinumą, išreiškia didelį susirūpinimą šiuolaikinėje krikščioniško visuomenėje. Pagal jį, su mirusiu Kristumi nieko neatsitiko. Toliau jis klausia: „Jeigu kas nors ir atsitiko, tai ką tai reiškia?“ Ką gi pakeistų, kaip jis išsireiškia, „vienas stebuklu atgaivintas kūnas?“ Kitaip tariant, ką gi reikštų vienas prisikėlęs prieš istorijos žiaurumą, mirusių armiją ir išgyventą begalinį skausmą? Tokioje šviesoje velykinė ugnelė menkai teplevėna.

Taigi, ar Velykos yra pasenęs ir nusidėvėjęs žodis, bejėgis įpūsti vilties kibirkštėlė? Jei norime suvokti tikrąją Velykų esmę, pirmiausia reikia išsiaiškinti, ką reikštų Velykos be Jėzaus Prisikėlimo. Ar tai būtų dar vienas nereikšmingas numirėlis beribėje pasaulinės statistikos jūroje? Jeigu Jėzus nebūtų prisikėlęs, Jo gyvenimo istorija pasibaigtų Didžiojojo penktadieniu. Laikas būtų suardęs Jo kūną ir nugramzdinęs Jį praeitin. Vadinas, Dievas nedalyvauja žmonijos istorijoje, nenori ar negali paliesti pasaulio, kuriame mes gyvename ir mirštame. Tuomet ir meilė būtų tik tuščias, beprasmiškas, nors ir skambus žodis. Dar daugiau: nebūtų nei teisingumo, nei tiesos. Akimirka taptu gyvenimo valdovė. Tiesa gi virstų apgaviku, gudreivių bei nusikaltėlių nuosavybe. Tuomet nereikalingas joks teismas. Tuo džiaugtųsi daugelis žmonių, ypač klastūnai, nes jie pateisintų ir išteisintų asmeninius savo išsakaičiavimus. Jie skleistų baimę, kad užgožtų patikimą meilę.

Tai yra paaiškina neribotą pastangas ištrinti Velykų sekmdienį iš istorijos puslapių, nugramzdinti velykinius įvykius ir užbaigti žmonijos raidą Didžiojojo penktadieniu. Bet šios bergždžios pastangos neša ne atpirkimą, išganymą, o džiaugsmą tiems, kurie aistringai geidžia išvengti bijomo Dievo teisingumo.

Visa tai atskleidžia tikrąją Velykų esmę: Dievas yra ir Jis veikia. Istorija nėra betkoks. Teisingumas, meilė ir tiesa yra tikrovė. Tai vienintelė tikrovė. Dievas pasitinka mus su meile. Juo tvirtėliau laikomės Jo kelio ir gyvenimo normų, juo mažiau bijome teisingo nuosprendžio ir juo pilniau

● Mirtis yra tada prasminga ir graži, kai ji ne mirčiai, o gyvenimui skirta. Kada tauta prieina tokiai lemtingą kryžkelę: išlikti ar žūti, tauta turėtų pasirinkti gyvenimą, ne mirtį. (J. Aistis)

patiriame Velykų atneštą džiaugsmą.

Velykos — tai ne pasaka. Velykos — tai gyvenimo kelrodis. Tai nėra pasenęs stebuklas. Velykos — tai istorinis lūžis, įprasminęs visą žmonijos raidą ir eiga. Jei mes tai suvokiame, tuomet Velykų rytmetį džiugiai pasveikinkime vienas kitą: KRISTUS PRISI-KĖLĖ! Taip, Jis iš tiesų prisikėlė!

(Iš Joseph Cardinal Ratzinger, „Seek That Which Is Above“, Ignatius Press, San Francisco, 1986).

Vertė V. Kolyčius

VELYKINIS MARGUTIS su nukryžiuotu Kristumi. Jo autorė — Australijos lietuvė VALENTINA VENUS

Nuotr. J. Miltenio

Atėjau įžiebtį žemėje ugnies...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nėra nieko. Nūdien supranta-me, kad visata yra vyksmas, kuriame slypi kuriantis Dievo galybė; nūdien žinome, kad istorija yra raida, kurioje Dievas šaukia tautas užimti savo vietą Žemėje, kuriant tają, rūpinantis žmogaus teisėmis ir ateitimi.

Bet koks yra tikslas viso šio vyksmo gamtoje, istorijoje ir dvasioje? Ar gamta ir istorija veržiasi į žūtį, beprasmiškumą, nebūtį? Kaip toli jau nužengta? Ar jau buvo ištartas paskutinis, raktinis žodis, duodantis prasmę ir reikšmę visam vyksmui?

Būdami krikščionys, pasitiki-me, kad ši visatos ir istorijos tikrovė turi prasmę. Dievas, įžiebęs Didžiojo sprogimo degiklį visatoje, įžiebęs amžinybės degiklį Jėzaus Kristaus Prisikėlimu, tas Dievas yra ir visos persimainymo istorijos tikslas. Visos kaitos srovės teka jo link ir nedings-ta bedugnės nebūties beprasmiškume.

Tai sakdami, mes pareiškiame, kad begalybė yra riboto kūrinio prasmė, kad amžinybė suteikia laikui prasmę, kad pats Kūrėjas yra kūrinio tikslas. Tai sakdami, mes ne-

GENOVAITĖ GUSTAITĖ, Vilnius

Antraštėje cituojami žodžiai — tai Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II Jurgio Matulaičio vertinimas, pasakytas 1987 m. per Lietuvos krikšto sukakties iškilmes Romoje.

Šiandien galime pasidžiaugti jau nebe pirmu didžiausio palaimintojo Jurgio Matulaičio rankraščio „Užrašų“ leidimu. Buvusiam Vilniaus vyskupui, matyt, taip lemta, kad, didelę gyvenimo dalį praleidęs užsieniuose, ten, ne tėvynėje, jo „Užrašai“ pasirodė pirmiausia.

Išvežtas iš Lietuvos į Romą marijono klieriko (gaila, leidinguose nenurodoma pavardė) 1944 m. „Užrašų“ nuorašas pirmą kartą dienos šviesą išvydo Londone 1953 m. (red. kun. dr. K. J. Matulaitis, MIC). 1991 m. Brooklyn'e „Užrašai“ vėl buvo išleisti Putnamo N. Pr. Marijos seserų vienuolijos.

Tai didelė (368 psl.), graži knyga, apimanti pluoštą nuotraukų, taip pat redakcijos paaiškinimus, įvadus, popiežiaus pamokslą ištrauką. Nedideliame redakcijos įvade taikliai nusakoma „Užrašų“ esmė, pagrindinė jų mintis: J. Matulaičiui rūpėjo „suderinti veiklų visuomenės gyvenimą su giliu dvasiniu gyvenimu bei realiu Kristaus sekimu žmogui, gyvenančiam sūkurioje dvidėsimo am-

Ps. 101 paaiškinimas apie P. Bizauską baigiamas teiginiu: „Suvaicino svarbų vaidmenį Lietuvos Pranciškonų gyvenime“. Iš tikrųjų jo vaidmuo daug didesnis, platesnis. Nepamatyta jo įtaka brolyviui, našlaičiui Kazimierui Bizauskui (1893-1941), o per jį visam nepriklausomam Lietuvos katalikiškam tautiškam gyvenimui. Sušaudyto už savo veiklą jauniausio Lietuvos signataro bylos (nr. 1353) kaltinamojoje, išvadoje pasakyta (pasakyta pirmiausia!): „Prilausė kontrevoliucinei lietuvių partijai 'krikščionys-demokratai', taip pat priklausė jaunimo organizacijai 'ateitininkai', (kuri buvo) šios partijos rezervas ir mokykla jaunimui auklėti religine buržuazine nacionalistine dvasia". Teiginiui pagrįsti nebūtina paimti ir rankas bylą, esančią buv. Saugume, būtų pakakę bostoniškos Enciklopedijos.

Ps. 143 duotas įvadas prieš 1918 m. „Užrašus". Sakinėlis („1914 m. liepos mėnesį Matulaitis (...) nuyko į Marijampolę (...) vesti rekolekcijas kunigams"). Apie J. Matulaičio pakvietimą vesti rekolekcijas Seinų vyskupijos kunigams ne nemėgina atskleisti Matulaičio vaidmens lietuvių vadavimosi iš lenkiškumo tradicijos įvykio reikšmės Lietuvos gyvenime. Įvade nesakoma, kuria kalba rekolekcijos vyko, kodėl buvo pakviestas ne kas kitas, o Matulaitis, kokia jų reikšmė lietuvių galbės įteisinimui tikinčiųjų gyvenime. Tai pirmos rekolekcijos lietuvių kalba Seinų vyskupijoje ir vestos ne Seinuose, o Marijampolėje (žr. P. Būčę, kitus amžininkus).

Ps. 209 paaiškinimas supažindina su M. Reinu, pateikiamos jo biografijos datos; paskutinė jų iki mirties 1931 m. („1922-1931 dėstė Lietuvos Universitete Kaune"). Tad nuo 1931 iki 1953 m. jo gyvenime nieko neatsitiko? Ar tai ne istorinė skriauda? Veltui ieškosi paaiškinime to kankinio suėmimo datos, mirties vietos, jos aplinkybių.

Ps. 288. Trijų eilučių paaiškinime nušviečiamas tautiška mišrios Giedraičių parapijos padėtis 1919 m. Teigiama: „Buve nuolatiniai neramumai dėl pamaldų kalbos, kurie ilgainiui virto, muštinėmis". Ir viskas? Ar tuo neįteigiama, kad neramumai baigėsi muštinėmis, o vyskupas nieko neveikė, taikėsi su jomis? Tokia eilutė liūdina, nes tai klaidinimas, pateikimas dalies istorijos, o jos visos nušvietimas mums turėtų labai rūpėti. Pirmiausia — ji kovų už gimtosios kalbos tei-

žiaus srovėje". Taigi — suderinti...

Tebūnie leista tuo pačiu matu — suderinimo matu — pamatuoti redakcijos darbą, kaip jai pavyko priartinti XX a. pabaigos skaitytoją (iš-eivijos, neiš-eivijos) prie J. Matulaičio aplinkos, jo minčių žmonių, gyvenimo įvykių, veikiamų sūkurings XX a. pradžios srovės ir ją veikiančių.

Ps. 19 paaiškinimas, skirtas dvasinei akademijai, kurioje mokėsi, vėliau dirbo J. Matulaitis. „Aukštoji teologijos mokykla perkelta iš Vilniaus į Petrapilį 1842 m." Tie keli žodžiai — visas paaiškinimas. Jis teisingas, bet jis padvelkia tokiu istoriniu santūrumu, net šaltumu. Nė žodelio apie perkėlimo priežastis, lyg perkėlimas būtų ne priedartas aktas, ne pralaimėto sukilimo pasekmė, atvilnijusi po universiteto uždarymo, o eilinis mokyklos raidos žingsnis.

Nė žodelio apie biblioteką, kauptą šimtmečius, iškeliausių paskui mokyklą. Dėl jos, kitų išgrobų turtų atgavimo, Lietuvai atsikuriant kiek pastangų dėjo P. Galaunė! Šiandien ne necyptelim, tūnom kaip pelytė po šluota, lyg bibliotekos lobiai būtų ne Bažnyčios Lietuvoje turtas, jos istorijos dalis, lyg pagaliau iš jos nebūtų sėmęsis J. Matulaitis, užsibrėžęs siekti dvasingumo. Tam papildymui nereikėtų puslapių, užtektų kelių eilučių.

Ps. 323 paaiškinimas apie kun. J. Kričiukaitį, buvusį asmeninį vyskupo sekretorių, prašyte prašosi papildymo. Jis antikvariatuso pirkto, nešė į namus, kaupė garsiąją marijonų biblioteką. Po 1925 m. Marijampolės perkeltą biblioteką, sunaikinta per bolševikmetį, buvo „viena žymiausių Lietuvos (su gausia

ses šventovėje melstis (ne muštis...) istorijos puslapis. Be to, neatplėšiamas nuo Matulaičio veiklos istorijos, augte suaugęs su ja. Giedraičių įvykiai parodo, kad vyskupas tokiais atvejais taikė abi puses, griežtai laikėsi pirmąkų nustatytos kalbų įvedimo tvarkos. Nuncijui A. Ratti jis rašė: „Dabartiniu metu neįvesiu jokių kalbų tvarkos ir porcijoms pakeitimų. Tie reikalai vyskupo Roppo ir prel. Michalkevičiaus didžiąja dalimi sutvarkyti, ir tai visai teisingai, netgi su nauda lenkams". (žr. J. Matulaičio laišakai A. Ratti, Ethos, 1988 nr. I, p. 50).

Pasakyta labai aiškiai, be to, ne vieną kartą. Tuo tarpu lenkų literatūroje, iki šiol net Lietuvos krikšto jubiliejui skirtose, remiamasi ne šaltiniais, jų duomenimis, o gaudais gaudeliais. Antai apie Matulaitį B. Micevskis parašė, paprie-kaistavo už veiklos stilių, kuris buvęs „tiesiog priešingas palyginti su Michalkevičium". (B. Micevski, Vilniaus vyskupijos valdytojai tautinės laisvės laikotarpiu — Chrzescijanan w swiecie, Warszawa 1987, nr. 171, p. 47).

Sužinojęs apie grįžtančią parapijon ramybę, A. Ratti — būsimasis Pijus XI pasi-džiaugė: „Belieka man ne tik plunksna, bet ir karšta širdimi pareikšti tau savo giliausius jausmus, kuriais drauge su tavimi kenčiu, su tavimi meldžiuosi, su tavimi visa širdimi esu". J. Matulaičio profesorius, vėliau bendradarbis J. Maciulevičius-Maironis rašė: „Jei po amžių kada skaudūs pančiai nukris, mūsų kovos ir kančios ar jiems besuprantamos bus".

Ps. 323 paaiškinimas apie kun. J. Kričiukaitį, buvusį asmeninį vyskupo sekretorių, prašyte prašosi papildymo. Jis antikvariatuso pirkto, nešė į namus, kaupė garsiąją marijonų biblioteką. Po 1925 m. Marijampolės perkeltą biblioteką, sunaikinta per bolševikmetį, buvo „viena žymiausių Lietuvos (su gausia

Mūsų tikėjimo pavasaris

Už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių vyskupo PAULIAUS BALTAKIO, OFM, velykinis kreipimasis

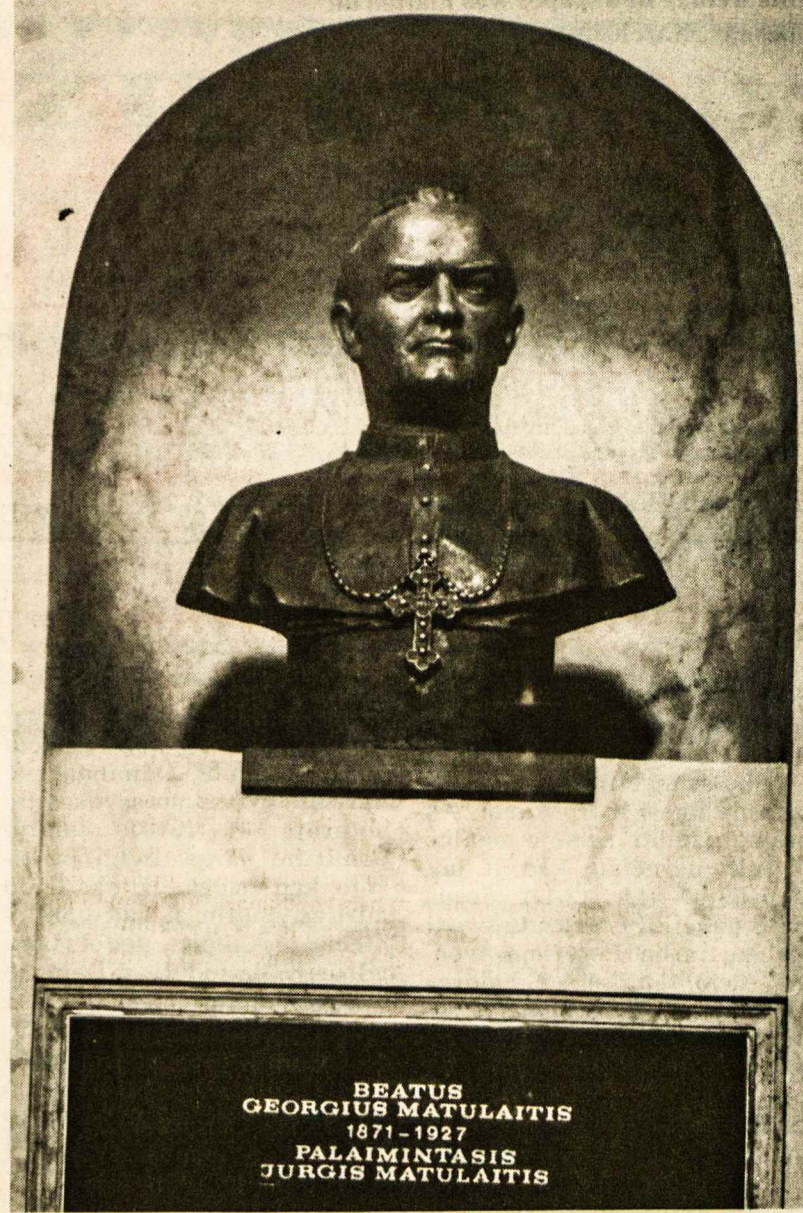
MIELI BROLIAI, SESĖS,

Pavasaris ir Velykos skelbia tą pačią paslaptį — prisikėlimą naujam gyvenimui. Todėl Bažnyčia mus kviečia links-mintis ir džiaugtis, nes švenčiame ne vien istorinį Kristaus prisikėlimą, bet ir tiesos prieš melą, gėrio prieš blogį, gyvybės prieš mirtį pergalės šventę: „Kaip Adome visi mirštame, taip Kristuje visi būsi-me atgaivinti" (I Kor. 15, 20).

Pirmieji krikščionys savo nesvyruojantį tikėjimą iš-reiškėdavo pasisveikinimu: „Kristus prisikėlė!". Kristaus priešai pajėgė žemišką prigimtį priėmusį Dievo Sūnų prikaliti prie kryžiaus, bet buvo ir jau bėjęsiai iš-laikyti Jį kape. Jie sugebėjo surasti Judą išdaviką ir pa-pirkti kapą saugojusius ka-reivius: „Sakykite, kad jums bemiegiant, atėję jo mokiniai naktį jį pavogė" (Mt. 28, 12-13), tačiau tos priešiškos jėgos nepajėgė sustabdyti apaštalių liudijimo, jog Kristus laisva valia sutikęs kančią ir mirtį, tikrai prisikėlė ir yra su mu-mis iki pasaulio pabaigos (Mt. 28, 18-20).

Išikūnijusio Dievo Sūnaus 33 metų gyvenimas žemėje, jo kančia, pažeminanti mirtis ant kryžiaus mus suartina su Kristumi, padeda pilniau iš-gyventi pagrindinę krikščio-niško gyvenimo tiesą, kad jo gyvenimo kelias — nuo gimimo iki pomirtinio išaukstinimo: „Dabar aš džiaugiuos savo kentėjimais ir savo kūne pa-pildau ko dar trūksta Kristaus vargams dėl jo Kūno, kuris yra Bažnyčia" (I Kol. 1, 24).

Šis gilus įsitikinimas, kad Kristus savo kančia įprasmīno mūsų gyvenimo kančias, savo mirtimi įveikė mirtį ir prisikėlimu kiekvienam į jį tikinčiam užtikrino prisikėlimą, velykinį Kristaus triumfą doro sykiu ir mūsų asmeniniu

Palaimintojo arkivyskupo JURGIO MATULAIČIO biustas Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje. Skulptorius — K. Bogdanas

Nuotr. A. Laučkos

lituanistika), bibliotekų, tu-rėjusi apie 50 tūkst. tomų". (LE, t. XVII, p. 360). Knogos buvo J. Matulaičio širdies, proto (ir kišenės...) kūdikis. Šiandien tas kūdikis mums ne-berūpi — nei jo gimimas, nei prapultis... Biografinių ži-nių skiltyje (psl. 14) rašoma, kad marijonų kapitula susirin-go Gelgaudiškyje liepos 14 d., o 90 psl. — liepos 1 d. Abi da-tos teisingos, tik nurodytos ne pagal tą patį kalendorių: viena pagal Julijaus, kita pagal Gri-galiaus. Tai skaitytoją klai-dins.

Ps. 347 yra priedas — vysk. J. Matulaičio ingreso pamokslas. Redakcijos antraštėlėje nurodoma: Vyskupo Jurgio Matulaičio ingresinis pamokslas". Taigi visas? To paties

lituanistika), bibliotekų, tu-rėjusi apie 50 tūkst. tomų". (LE, t. XVII, p. 360). Knogos buvo J. Matulaičio širdies, proto (ir kišenės...) kūdikis. Šiandien tas kūdikis mums ne-berūpi — nei jo gimimas, nei prapultis... Biografinių ži-nių skiltyje (psl. 14) rašoma, kad marijonų kapitula susirin-go Gelgaudiškyje liepos 14 d., o 90 psl. — liepos 1 d. Abi da-tos teisingos, tik nurodytos ne pagal tą patį kalendorių: viena pagal Julijaus, kita pagal Gri-galiaus. Tai skaitytoją klai-dins.

Ps. 347 yra priedas — vysk. J. Matulaičio ingreso pamokslas. Redakcijos antraštėlėje nurodoma: Vyskupo Jurgio Matulaičio ingresinis pamokslas". Taigi visas? To paties

triumfu. Kas gali būti mums brangesnio, kas gali mums sužadinti didesnį džiaugsmą, kaip žinojimas, pagrįstas paties Dievo užtikrinimu, kad ir mes vieną dieną prisikel-sime garbingam ir amžinam gyvenimui, kaip Velykų rytą prisikėlė Kristus. „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas, kas tiki mane, tas turi amžiną gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutinįją dieną" (Jn. 11, 25; 6, 54).

Be asmeninio džiaugsmo mes išgyvename ir visos mūsų tautos dvasinio-moralinio ir socialinio prisikėlimo vil-tį. Lietuvių tauta, kaip ir kiekvienas mūsų, eina Kristaus pramintu kryžiaus keliu. Tauta vargsta ir kenčia, bet nepraranda vilties, nes žino, kad po Didžiosios savaitės visuomet išaušta džiugus Velykų rytas.

Savo apsilankymo Lietuvoje metu Šv. Tėvas Jonas-Paulius II kalbėjo: „Kaip taikos ir vilties piligrimas ateinu skelbti tikėjimo į mūsų prisikėlimą... gerai žinau, jog atvyks-tu pas jus tokiu metu, kai Lie-tuvos visuomenė ieško šviesos savo garbingoje praeityje, ti-kėjimo kupinoje istorijoje, ir po ilgo kančios, išbandymo ir kankinystės laikotarpio sten-giasi drąsiai žengti į priekį".

Velykinis džiaugsmas, iš-plaukęs iš mūsų gilaus tikė-jimo į darbo ir kančios pras-mę Kristuje bei garbingą pri-sikėlimą, tepaliečia visą mū-sų gyvenimą. Džiaugsmas yra lygiai užkrečiantis, kaip ir liūdesys. Jei mūsų džiaugsmas bus nuosirdus, einas iš gilaus tikėjimo savo asmenine ir tau-tos šviesosne ateitimi, jį pa-jus ir nuliūdime bei beviltiškume gyvenimo prasmės ne-matą mūsų broliai ir sesės.

Džiugaus velykinio aleliuja linkiu visiems išsiviejoje ir tėvynėje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM
1994 metų Velykos

puslapio paaiškinime sakoma, kad šio pamokslas santrauka pirmą kartą buvo išspausdinta Tėvų marijonų paruoštoje monografijoje „Arkivyskupas Jurgis Matulevičius". Palyginus abiejų leidimų (Brook-lyn'o ir Marijampolės) teks-tus matyti, kad jie sutampa, yra vienodi. Todėl antraštė-lėje taip pat reikėtų įrašyti žodelį „santrauka", kaip padaryta Marijampolėje iš-leistoje knygoje (beje, Lon-dono leidime to pamokslas nė-ra; ten J. Vaišnoros pasaky-ta: „Lietuviško pamokslas san-trauka yra likusi tarp vysku-po rankraščių", p. 156).

Taigi originalas „tarp vyskupo rankraščių". Jo, visų už-rašų originalo, pasigendi ne vienu atveju. Apie jų likimą, pastangas ieškoti, rasti, neuž-simenama nė vieno leidėjo. Nejaugi mintis visai palai-dota?

Pabaigoje vardų rodyklė ne-abejotinai papildina knygos vertę. Tai, kad jai vietom pri-stinga tankesnio rėčio — pra-sprūdo neapsižiūrėjimo, pa-vardžių, puslapių praleidimo, nevienodai rašomų pavardžių tekste ir rodyklėje — nemažina leidinio vertės. Antai, pavyzdžiui, p. 302, 334 mini-mo kun. Bobnio rodyklėje nė-ra, nėra taip pat p. 238 mini-mo jezuito Bartnarowski, p. 315 — Curzono, p. 290 — Cie-siulio, p. 238 — Hergetto, p. 304 — Ivanausko ir dar bent aštuonių. Tekste minimi, o rodyklėje praleisti puslapiai: V. Bandurskio 313 p., P. Būčio 347 p., L. Chaleckio 318 p., K. Hryniewiczio p. 300, 302 ir kt. Tekste, p. 331 — dr. Moraczew-ski, rodyklėje — Morcewski, p. 320 — Raczkiewicz, rodyklėje — Rackiewicz ir t.t.

Labai graži, sklandi J. Ma-tulaičio kalba paminėta re-dakcijos. Kokie skambūs, įtai-gūs, aišūs, gyvybingi veikmas-žodžiai, koks gyvas minčių reiškinimas. Antai, „kai kurie kunigai mano, kad, į taiybės vežimėlį įsisodinę, žmonės įvės į bažnyčią. Dažniausiai patys grūva, jų vežimėlis su-yra, o žmoniai bažnyčion nė-įveža." Redakcija, kaip nuro-doma, truputėlį prisiderino „prie šiuolaikines vartose-nos". O, kad nors kiek nutol-tumė nuo tos šiuolaikinės vartosenos, priartėtum prie Matulaičio kalbos!

Kaip pavyko redakcijai su-derinti, priartinti arkiv. J. Matulaičio aplinką mūsų lai-kotarpio skaitytojui, paliki-me spręsti jam. Tie keli akme-nukai ir redakcijos daržą nesu-menkina, neatmeta, nenunei-gia didelio, rūpestingo, doro darbo. Jie tik liudija, kad yra ir gali būti ne vienas po-žiūris, ne vienas išieitis tas-kas. Šiuo atveju požiūris su-sidareš čia, palaimintojo ar-kiv. J. Matulaičio žemeleje, susitinka su požiūriu, susida-riusiu ten, toli toli, aukštai aukštai žvaigždėtos vėliavos šalyje.

Pirmieji Vilniaus kunigų seminarijos klierikai 1994 m. pradžioje. Dešiniajame krašte – prefektas kun. dr. ANDRIUS NARBĖKOVAS

Religija mokyklose ir stovyklose

Lietuvių sielovados taryba, rūpindamasi mūsų jaunimu, surengė savo metiniame suvažiavime, įvykusiame 1993 m. lapkričio 27 d. Lemonte, Illinois, simpoziumą tema "Religija šeštadieninėse mokyklose ir vasaros stovyklose".

Simpoziume, kuriam pirmininkavo dr. Edmundas Salikis, kalbėjo Birutė Bublienė, Regina Kučienė, kun. Algirdas Paliokas, SJ, ses. Margarita Bareikaitė ir kun. Antanas Saulaitis, SJ. Diskusijose dalyvavo daugelis simpoziumo dalyvių.

Kun. A. Paliokas pastebėjo, kad Lietuvoje, vėl leidus dėstyti mokyklose tikybą, juo vyresni mokiniai, juo mažesnis procentas lanko tikybos pamokas. Lankančieji domisi tikyba, yra imlūs. Amerikoje blogiau, ypač su vyresniaisiais. Niekas jiems nedjodu.

Seksualinė revoliucija čia nusiaubė tikėjimą. Ji įsiskynio ir įsitvirtino. (Pagal 1993.V.24 žurnalą "Time", 74% septyniolikmečių gyvena seksualiniu gyvenimu). Ką daryti? Priešingai komunikacijos priemonėmis skleidžiamam melui, jaunimo stovyklose ir organizacijose keisti jaunimo nuomones ir vesti prie krikščioniškosios doros principų. Mokytojai ir stovyklų vadovai turi aiškiai ir teisingai žinoti moralinės teologijos reikalavimus šioje srityje.

Didžiausią įtaką turi tėvai. Jie, kaip ir mokytojai ir stovyklų vadovai, turi susipažinti, kaip vaikams atskleisti šią sritį, kad tos vertybės būtų vaikui šventos ir neliečiamos.

Seselė **Margarita Bareikaitė** taip pat pastebėjo, kad Lietuvoje jaunimas imlesnis religijos tiesoms, negu Amerikoje. Čia jaunimas laukia iš dėstyto "fun" (malonumo), o religija toli gražu negali "fun" tenkintis.

Dievo įsakymų ir kitų. Jos puikiai išleistos, bet tekstas pritaikytas suaugusiems.

1990 m. susilaukėme patrauklių, spalvingų *Tikiu* vadovėlių, pritaikytų pirmiesiems penkiems skyriams. Geras medžiagos perėjimo būdas. Pvz. ketvirtąjį skyriaus vadovėlyje, kalbant apie valstybės įstatymus, pradedama nuo žaidimo taisyklių, kurių reikia laikytis, nes kitaip žaidimas suirytų. Toliau einama prie eismo, po to prie mokyklos taisyklių. Prieinama prie valstybės įstatymų, kurių būtina laikytis, nes kitaip negalėtume gyventi. Pagaliau prieinama prie Dievo įsakymų.

1991 m. pasirodė nauji *Tikiu* vadovėliai mokytojams, katechetams. Pratarmėje sakoma, kad mokytojų pedagoginis pasirėngimas padės įveikti didžiąją dalį iškilančių sunkumų. Tai tiks tikybos mokytojams Lietuvoje, bet ne išėjusios lit. mokykloms, kurių mokytojos dažniausiai motinos, besirūpinančios lietuvių išlaikymu savo atžalose, bet pedagoginio pasiruošimo neturi. Todėl reikia, kad Lietuvių sielovada padėtų ruošti tikybos mokytojas.

Iš 25 lit. mokyklų JAV-se tikybą dabar dėstoma keturiuose. Jei šeimos būtų daugiau dėmesio skiriančios religiniam auklėjimui ir jei pakankamai turėtume paruoštų tikybos mokytojų, padėtis pagerėtų.

Kun. A. Saulaitis savo pranešime vedamąją mintį pasirinko religinį išgyvenimą, nes per išgyvenimą einama į tikėjimą, o ne atvirkščiai. Išskirtines sąlygas Dievui atsiliepti sudaro gamtos aplinka, ypač stovyklose. Žaidimai, vaidyba, šventės, malda, laužai, vakariniai pokaliai sudaro geras sąlygas tikinčiųjų bendruomenei išgyventi.

Vasaros stovyklų tikslas, kalbėjo **Birutė Bublienė**, yra auklėti jaunimą katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje, žadinant Dievą, tėvynės ir artimo meilę. Vairiai geriausiai įsisavina tai, kuo jie diena iš dienos gyvena. Stovyklose per dvi savaites kuriamas kasdienybė krikščioniškoje dvasioje. Per Mišias, maldas, giesmes, pašnekesius, bendramį bendravimą krikščioniškoji teorija virsta krikščioniška praktika. Išgyvenama krikščionišybė, Dievo artumas gamtoje. Įvyksta tai, ką kard. V. Sladkevičius yra pasakęs, kad katalikų tikėjimas yra ne tik išmoktas katekizmas, bet ir gyvenimas tikėjimu.

Stovyklos programa, siekiant ugdyti jaunąs krikščioniškas asmenybes, turi būti krikščioniška savo turiniu ir patraukli savo forma. Ji turi derintis su dalyvių amžiumi. Pradėti su pačiais jauniausiais.

Reikėtų vengti mokyklinės atmosferos, kai mokytojas moko, o vaikai pasyviai sėdi ir nuobodžiauja. Stovyklautojai turėtų būti įtraukiami į saviuoklę per įvairius žaidimus, dainas, šokių, sportą, vaidinimus, rankdarbius. Svarbu pasiekti, kad vaikai ne tik džiaugsmingai išgyventų stovyklos gyvenimą, bet ir sistemingai puoselėtų savyje savarankiškumą.

Vadovai turi būti susipažinę su krikščioniška ideologija. Svarbu vadovų elgesys, nes savo pavyzdžiu jie formuoja besivystančią individo asmenybę.

Kapelionai turėtų mokėti suprasti jaunimą, sugebėti šnekėtis su jais jiems rūpimais religiniais, moraliniais ir kitais klausimais, ne didaktiškai pamokslauti, o kartu su jaunimu diena diena ugdomąsias vertybes išgyventi. Tačiau pastaruoju metu vis sunkiau iš viso kunigų vasaros stovyklai prisipažinti.

Būtina kasmet rengti vadovų kursus. Juose vadovai turėtų įsisąmoninti, kad dinamiškas gyvenimas krikščioniškoje dvasioje yra nepalyginamai labiau pamokantis, negu statiškas žodis ar sausas pamokslas.

Simpoziumui pasibaigus, vysk. P. A. Baltakiui, OFM, pageldaujant, buvo sudaryta komisija iš keltų minčių santraukai ir išvados padaryti tokios sudėtis: kun. A. Saulaitis, ses. M. Bareikaitė, B. Bublienė, J. Kavaliūnas, I. Polikaitienė ir L. Rugienienė.

Išvados

1. Norint mokyklose religinio ugdymo lygį kelti, reikia pradėti nuo mokytojo. Todėl tikybos mokytojas turėtų būti ir naujiems ruošti reikia rengti kursus per

Mokytojų studijų savaites, kurias kasmet Dainavoje rengia JAV LB švietimo taryba. Reikėtų pradėti jau šią vasarą ir skatinti dalyvauti dabartines mokytojas ir visas kitas, kurios sutiktų nuo rudens tikybą dėstyti. Kursose turėtų būti gilinamos bendrosios pedagoginės ir religinio ugdymo žinios, aiškinama tikybos dėstyto metodika pagal turimus įvairių skyrių vadovėlius.

2. Įtraukti į rajoninių mokytojų konferencijų programas religinio ugdymo klausimus arba rengti atskiras tikybos mokytojų rajonines konferencijas bei seminarus.

3. Rengti ir leisti naujus tikybos vadovėlius bei pratimus ir laiku leisti naujas vadovėlių bei pratimų laidas, kai jos baigiasi.

4. Reikia ir religiniam ugdymui skirtų vaizdajuosčių.

5. Vasaros stovyklų ir žiemų kursai atlieka jaunimo ugdyme didelį vaidmenį. Reikia ir toliau jas kasmet rengti ir remti.

6. Jų pasisekimas daug priklauso nuo vadovų, programų, visų darbuotojų. Todėl taip pat svarbu kasmet ruošti vadovų kursus.

7. Rengiant stovyklų ir kursų programas, reikėtų nepamiršti ir seksualinio auklėjimo, naudojantis šio krašto katalikų mokyklų programomis. Šis auklėjimas, kaip dorinio auklėjimo dalis, remiasi būdo lavinimu, sąžinės auklėjimu, žmogiškosios garbės ir vertės pajautimu. Didžiausios reikšmės čia turi religinė, sakramentų praktika, kuri atbaidžia dorinio auklėjimo priemones.

8. Todėl svarbu turėti stovyklos ir kursuose kuniga, ypač sugebantį su jaunimu dirbti. Yra jau galimybių ir iš Lietuvos atsikviesti. Šiuo atveju reikia iš anksto planuoti.

Šį kartą simpoziumas pagrindinį dėmesį skyrė dviem ugdymo veiksmams — lit. mokykloms ir vasaros stovykloms. Todėl tuo šį kartą ribotasi ir išvados darant.

J. Kavaliūnas

Suvalkų krašto Punsko parapijos komitetas pas Lietuvos kardinolą Kauno arkivyskupą metropolitą VINCENTĄ SLADKEVIČIŲ su dovana

Gimnazija tremtinių vaikams

Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių namai" įkurta 1990 metų spalio 1 dieną. Joje mokosi lietuvių kilmės vaikai, atvykę iš šaltojo Sibiro, Vidurinės Azijos, Latvijos, Moldovos, Ukrainos ir Kazachstano, iš ten, kur lietuviai buvo nublokšti sunkių sovietų okupacijos metų.

Džiaugiamės, kad išleisdome jau dvi abiturientų laidas. Vieni jie liko Lietuvoje, studijuojami mūsų universitetuose ir ruošiasi gyventi tėvų ir protėvių gimtinėje — Lietuvoje.

Per trejus mokslo metus jau susikūrė mokyklos tradicijos: Kūčių vakarienė paskutinę dieną prieš Kalėdų atostogas, abiturientų šimtadienis ir paskutinio skambučio šventė, Vasario 16-osios iškilmingas paminėjimas, mokslo metų pra-

džios ir užbaigimo šventės ir kt.

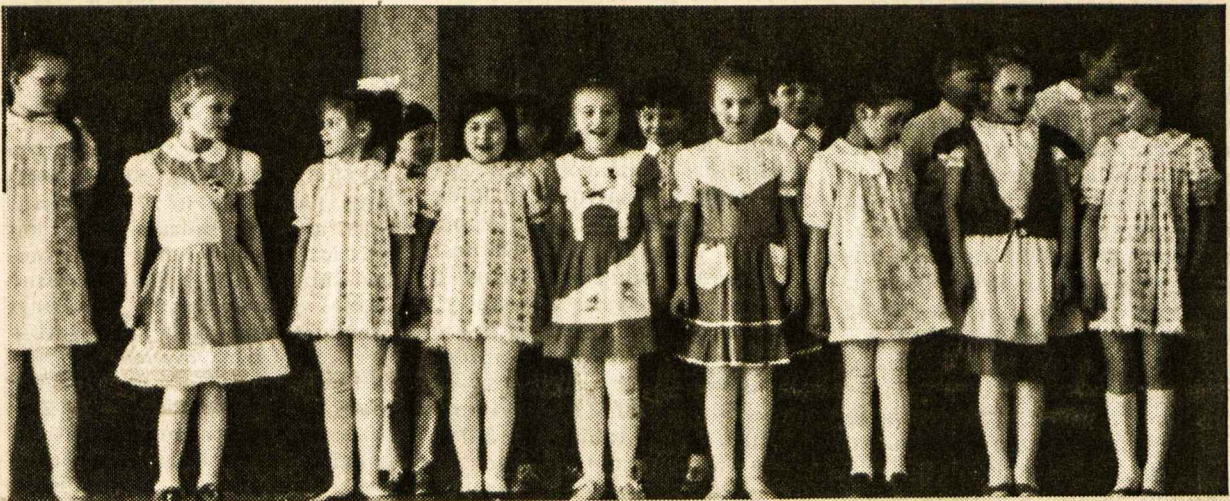
Malonu, kad mūsų mokykla tapo žinoma Vokietijoje, Lenkijoje, Amerikoje ir Kanadoje.

Nuoširdžiai dėkojame Jums visiems, aukojusiems ir parėmusiems mūsų mokyklą. Reiškiami padėkų poniams L. Bal-sienei ir M. Povilaitienei, kurios padėjo rinkti aukas mokyklai. Ilgų gyvenimo metų, asmeninės laimės, kūrybinio džiaugsmo Jūsų darbuose ir sumanymuose.

Nuoširdi pedagogų ir mokinų padėkų poniai E. Stepaitienei — šios akcijos iniciatorienei. Tegul niekada neblėsta Jūsų geranoriškumas ir entuziazmas.

Jūs visi esate laukiami mūsų mokykloje "Lietuvių namai".

Alfonsas Rudys, mokyklos direktorius

Vilniaus gimnazijos "Lietuvių namai" I-IV klasių mokiniai atlieka koncertinę programėlę

KELIONĖ PO ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

Su lietuvių, vengrų ir kanadiečių maldininkų grupe

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vaziuojai, eini aplink Galilėjos ežerą tais keliais ir takais, kurie dabar asfaltuoti ir sunkiai gali pajusti tą dvasią, kai Jėzus su mokiniais čia vaikščiojo mokydamas ir stebuklus darydamas. Lankai tas vietas, norėdamas susikaupti ir maldingai nusiteikti, bet dabar visa aplinka truko, maldininkų ir turistų triukšmingas srautas, prie šventųjų vietų parduotuvių pirklių šauksmas, suvenyrų gausa. Tai išblaško, neleidžia ilgiau rimtyje pabūti. O norisi giliai pergyvenus išsinešti to laikotarpio dvasią ir tikėjimą visoms likusioms gyvenimo dienoms.

Kafarnaume

Vienas svarbiausių Galilėjos ežero pakrančių tai Kafarnaumas — to miestelio liekanos, kur Kristus mokė ir gydė žmones. Ir iš čia Jis lankė visas 9 gyvenvietes apie Galilėjos ežerą. Dabar Kafarnaumas yra tyrinėjamas archeologų. Matome išlikusias sinagogos dideles aukštas sienas. Sinagoga buvo pastatyta ant griuvėsių pamatų Kristaus laikų sinagogos, kai Jis pradėjo šioje vietoje mokyti žmones. Tai buvo didžiulė maldykla, kurios visos sienos su kolonom tebera išlikusios, tik be lubų ir stogo. Yra ir kitų pastatų sienų liekanos iš to buvusio Kafarnaumo miestelio, nes archeologinė zona užima gan didelį plotą. Sienos tų buvusių pastatų buvo suręstos iš didelių tašytų akmenų bloko.

Visa archeologinė zona atitverta metaline tvora. Palei ją suguldyti iš I š. dekoruoti akmenų blokai, naudoti statybai, sverią po toną, mozaikos plokštės irigi iš I š., keletas aukštų

kolonų. Taip pat matyti alvyai spausiti didžiulis akmeninis presas.

Sustojom prie Galilėjos ežero paskutines vietovės, kurios vardo neįsidėmėjau. Čia Jėzus, stovėdamas ant akmenų, klausė Petrą: "Ar myli mane?" Dabar šioje vietoje, visai prie ežero, pastatyta maža, jauki šventovė ir lauke amfiteatro formos sėdynių apsuptas laukdo altorius. Apžiūrėję šventovę mūsų grupės žmonės, nusisavę batus, brido į Galilėjos ežero vandenį, mirkė kojas ir prausė veidą, pylėsi vandens į butelius. Kiti net gerė; nors vanduo švarus, bet gerti vado-vas nepatėrė.

Ant Karmelio kalno

Spalio 13 rytą iš Tiberias miesto išvažiuojam. Čia buvo geras viešbutis ir puikus valgių pasirinkimas, galėjom pasimėgauti kai kuriais skanumynais. Kelionė užtruko apie valandą laiko, kol pasiekėm Karmelio kalną prie Haifos. Kelias pasisuko iš šiaurės į vakarus. Pakilus nuo Galilėjos ežero aukštyn kartais praslenka platūs dirbami laukai. Taipgi ir vienas dirbtinis gan didelis ežeras. Pakelėje ant kalnų stovi miesteliai. Naujai pastatyti namukai visi vienodo stiliaus iš tolo bal-tuoja. Tarp dirbamos žemės vis pasitaiko akmenuoti ir sausi kalnai. Ir ant tokių laukinių kalnų matomi namukai, pastatyti tarp kyšančių akmenų.

Kelias veda į Haifos miestą. Netrukus pasiekiam keturgubų kelio juosta, kuria greit priartėjam prie jo. Haifa — daugybė kelių išraižytas miestas, nes tai Izraelio svarbus uostas ir pramonės rajonas. Yra daug įmonių. Atominė jėgainė priemiestyje gamina elektrą.

Haifa yra trečias didum Izraelio miestas, turįs 250.000 gyventojų. (Jeruzalė pirmas, Tel Avivas — antras). Per miestą vingiais kylam vis aukštyn, kol pasiekiam Karmelio kalną. Nuo jo viršūnės puikus reginys į Haifos miestą ir uosto prieplauką, kur stovi laivai. Matom Viduržemio jūros melynus vandenį su plačiu vaizdu į jo kojom gulinčią miestą. Spraskim foto aparatais, jam žinam nuotraukose. Prie sustojusio autobuso prisistato su fleita grodamas žydas ar arabas ir stovėjo grodamas, kol fotografavom jį jūros ir kalno fone.

Pamaldos — Karmelio kalno bazilikoje, kuri pavadinta Bazilica San Maria Virgine Monte Carmelo. Šalia bazilikos — karmelitų vienuolynas ir prie jos dar muziejus iška-

Žydai prie istorinės Raudų sienos Jeruzalėje

Nuotr. St. Daliaus

senų iš Bizantijos laikotarpio buvusios šventovės.

Pajūrio mieste

Po pamaldų išvažiuojam prie Viduržemio jūros, kur kelias veda palei vandenį Tel Avivo link. Praslenka smėlėti paplūdimiai. Retai kur matome besimaudančius žmones — pajūrys tuščias. Matėsi pakrantėje dideli tvenkiniai, kur auginamos žuvys. Vienam rajone visa eilė tokių baseinų tyvuliavo. Kiti labai ilgi, kaip ežerėliai, glaudžiasi vienas prie kito tik siauru rėželiu perskirti. Taipgi sausos žolės ploteliuose ganosi karvės. Kelias pagal Viduržemio jūrą išvestas 1915 m.

Praslenka arabų kaimas. Iškabinti prie jų džiovinami skalbiniai. Mūriniai namukai ir visa aplinka žymiai skurdėsnė negu žydų gyvenvietės. Besižvalgydami į pajūrio pakrantes ir laukus, pasiekiam Herzlia miestą pajūryje, kur daug turtingų žydų gyvena ar vasaroja. Kadangi Herzlia

miestas yra tik 7 mylios į šiaurę nuo Tel Avivo, tai čia gyvena daug ambasadorių ir konsulų. Nors Izraelis paskelbė sostine Jeruzalę, bet užsienio atstovybės (per 60) tebera iškūrusios Tel Avive.

Sustojam puikiam "Sharon" viešbutyje, kur gaunu kambary pirmame aukšte. Atidarius langą, girdisi kaip jūra šniokščia ir daužosi į krantą. Kiek apsitvarkę (atvykom 3 v.p.p.) einame į jūrą maudytis. Daugelis mūsų pirmą kartą išbandome Viduržemio jūros vandenį. Vanduo malonus, kaip pašildytas, bangos plaka smėlėtą pakrantę. Maloniai taškėmės, kol pabosta ir pavargstam besigalynėdami su bangomis.

"Sharon" viešbutis aukštai iškilęs pajūryje. Matyti ir daugiau tokių aukštų viešbutių pakrantėje. Nors jame nėra turistų didelio susikimšimo, bet kainos aukštos ir vis amerikietiška doleriais. Pvz. "kontinental" pusryčiai — \$8, pilni pusryčiai — \$18, virtas kiaušinis \$3,50, kavos, arbatos puodukas \$3. Viešbutis naujas, modernus, turi daug erdvės, ir kai dar gauni kamba-ri į jūros pusę, malonu gyventi. Be didelio maudymosi baseino ir kitų viešbučio patogumų, maloniausia smėlėta pajūrio pakrantė — kiekvienam momentu gali nerti į bangas.

Rytą, turėdami laiko, po pusryčių visi išsivaikščiojom po artimiausias krautuves. Nueinu iki artimiausio banko, kur išsikeičiu dolerius į Izraelio šekelius. Pinigus keisdamas gauni už JAV dolerį 2,91, o už Kanados dolerį — 2,10 šekelių. Viešbutyje keisdamas gauni gerokai mažiau.

Prie banko ir maisto krautuvė — labai jau žydiška, visko prikrauta ir sugrūsta mažoje vietoje. Mūsų grupės vengrai vyrai atėję renkami vyną ir konjaką. Vyno butelis 5 šekeliai, konjakas iki 10, vandens butelis — 2 dol.

Iš Herzlia išvykstame prieš 12 v. Jeruzalės link.

Prie šventovės Jeruzalėje

Pirmiausia atvykome prie Dangun ėmimo šventovės, pastatytos ant Marijos kapo, kur, pagal tradiciją, buvo jos kūnas palaidotas. Netoliese yra Alyvų kalnas, kur stovi apvalus bokštas su lubomis kaip dangus uždaras, nes taipgi tikima, kad iš šios vietos Jėzus pakilo į dangų. Čia padėtas akmuo su išpausta kojos pėda tikint, kad tai Jėzaus kojos spaudas. Įrodymų nėra, kad tai būtų istorinis faktas, bet tradicija apie tai byloja.

Prie tų šventų vietų neapsieinama be prekybos — ir čia pardavinėja didelio formato Jeruzalės miesto paveikslus po vieną dolerį. Vadovas rekomendavo juos pirkti. Esą tuos paveikslus pardavinėja labai geras neturtingas arabas, kuriam vėta padėti šeimą auginti ir taip užsidirbti pragyvenimą. Na, ir dauguma tą padarėm pirkdami ir kišdami dolerį į rankas.

Alyvų kalnas

Nuo Alyvų kalno — puikus reginys į visą šventąją miestą — Jeruzalę. Seniau Alyvų kalne daug stūrų alyvų medžių. Nedaug jų liko, nes turkai per I D. karą daugumą iškirto garvežių kurui. Alyvų kalne pastatyta šventovė, prie ku-

rios sienų ir aplink mūrinę tvorą pritvirtinta 68-nios skirtingomis kalbomis lentelės su "Tėve mūsų" malda. Eidami aplinkui, ieškojom lietuvių kalba įrašo, nes žinojom, kad toks yra, bet lauke prie tvoros neradom, o į šventovę negalėjom įeiti.

Nuo šios šventovės tęsiasi žydų kapinės su aukštai iškiltais keturkampiais antkapiais-paminklais. Nuo čia veda status keliukas į Alyvų darželį. Ten tebėra aštuoni alyvos medžiai, kurių amžius, mokslininkų patikrintas, yra daugiau kaip 2.000 metų senumo. Tai labai stori, išsikeroję, dar žaliuojantys medžiai, regėję Kristaus kančios laikus. Visas tas darželis aptvertas metaline tvora ir į vidų neleidžiama įeiti.

Alyvų darželis prigludęs prie Agonijos bazilikos, kuri perstatyta tris kartus. Pirmoji buvo statyta Bizantijos laikais — 380 m. po Kristaus, antroji — kryžievių riterių XII š., trečioji — 1924 m. Viduje bazilikos prieš altorių guli didelis akmuo — agonijos akmuo, ant kurio Jėzus suklupęs meldėsi. Šioje bazilikoje turėjome pamaldas ir, kol viską apžiūrėjom, atėjo nakts, sutemo ir visur užsidegė šviesos. Jau tamsoje pasiekėm St. George viešbutį. (Bus daugiau)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųskite:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

AJA IRENAI ŽAKEVIČIŪTEI- MAČIKŪNIENEI,

mirus, dukrai SILVIJAI su šeima, sūnui MARIUI, seseriai VIOLETAI su šeima, broliui JUOZUI ŽAKEVIČIUI su šeima reiškiamė nuoširdžią užuojautą –

Edmundas Rimkus
Rimvydas Rimkus
Irena Bratkauskienė
ir jų šeimos

AJA VALEI NEINONTIENEI

amžinybėn iškeliavus Lietuvoje,

liūdesio valandą jos broli KAZIMIERĄ MILERĮ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

G. J. Krištolaičiai E. B. Šopiai
E. L. Klevai S. A. Jankauskai
B. B. Venslovai O. V. Keziai

AJA ADELEI STANIULIENEI

mirus,

dukrai GINĄ, sūnų ARĄ su šeimomis, seserį ANICETĄ APERAVIČIENĘ su šeima ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

dr. A. S. Pacevičiai G. G. Cerruthers
R. A. Pacevičiai J. Pacevičienė
D. G. Sakai G. Balčiūnienė
ir jų šeimos

Savaitė Lietuvoje

Priimtas žemės įstatymas

Seime kovo 15 d. buvo priimtas žemės įstatymas, tvarkantis žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykius, praneša ELTA. Jame numatoma, jog savininkams negrąžinta žemė taps valstybės nuosavybe, rašo "Lietuvos rytas" (kovo 17). Tėvynės sąjungos atstovas V. Lapė spaudos konferencijoje teigė, kad, įsigaliojus šiam įstatymui, būsime žemės savininkai negrąžintą žemę praras, nes lig šiol savo žemę yra atgavusi tik dalis Lietuvos gyventojų. Jo nuomone, įstatymas turėtų įsigalioti tik pabaigus žemės grąžinimą.

Nutarimas dėl pilietybės

ELTOS žiniomis, kovo 15 d. seime buvo priimtas nutarimas, patvirtinantis Lietuvos pilietybės įgyvendinimo tvarkos pakeitimus ir papildymus. Jame apibrėžtos pasitraukimo, repatriavimo ir nuolatinių gyventojų sąvokos. Taipgi nustatyta, kad Lietuvos pilietis netenka pilietybės, gavęs kitos valstybės piliečio pasą arba kitą pilietybę patvirtinantį dokumentą.

NATO pareigūnų apsilankymas

Kovo 16-18 d.d. Vilniuje lankėsi NATO karinio komiteto pirmininkas, feldmaršalas Richard Vincent. Atvykęs su oficialia delegacija, jis susitiko su jį kvietusiu Lietuvos kariuomenės vadu gen. J. Andriškevičium ir su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku. Kaip rašo ELTA, su abiem buvo diskutuojama "Bendradarbiavimo taikos labui" programa. Jis pabrėžė, jog tai nėra bendradarbiavimas tik karinėje srityje. Svarbiausia yra pokomunistinėms valstybėms politinių ir žmoniškų vertybių pasisavinimas. Tai yra prisitaikymo laikotarpis valstybėms, norinčioms tapti naujomis NATO narėmis, ir "kurios bus stebimos, ar jos tikrai orientuojasi į Vakarų Europos valstybių vertybes". A. Brazauskas pripažino, kad BTL programa Lietuvoje laikoma keliu į NATO narystę. Jis taip pat pritarė Rusijos dalyvavimui šioje programoje tuo pačiu statusu kaip ir kitos valstybės.

Sutartis su Lenkija

ELTOS pranešimu kovo 18 d., po dvejus metus trukusių derybų, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys ir Lenkijos užsienio ministeris Andzejus Olechovskis Varšuvoje pasirašė dvišalę sutartį "Dėl draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo". Prieš sutarties pasirašymą ir Lietuvoje, ir Lenkijoje visą savaitę reiškėsi veikla, išreiškianti įvairius požiūrius ir jautrius Lietuvos-Lenkijos klausimus. Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje kovo 17 d. vyko demonstracijos, surengtos septynių partijų ir judėjimų, reikalaujančių, kad sutartyje būtų pami-

nėtas Vilniaus miesto ir krašto okupavimas 1920 metais. Tikimasi, kad sutarties tekstas bus paskelbtas artimoje ateityje.

Dvišalės pagalbos sutartis

Lietuvos krašto apsaugos ministerio pavaduotojas, Civilinės saugos departamento direktorius Gediminas Pulokas kovo 15 ir 16 d.d. dalyvaavo pasitarimuose su Vokietijos pareigūnais Bonoje, ELTA praneša. Pasirašyta dvišalė sutartis dėl savitarpio pagalbos stichinių nelaimių ir didelių avarių atvejais, kada kiltų grėsmė žmonių gyvybei, sveikatai, aplinkai ar susidarytų materialiniai nuostoliai. Numatytos pagrindinės savanoriškos pagalbos sąlygos, siunčiant gelbėtojų grupes, specialistus ir pagalbai skirtas medžiagas. Susitikime aptartos artimiausio bendradarbiavimo kryptys, ir Lietuva pakviesta dalyvauti bendrose civilinės saugos pratybose, kurios įvyks gegužės pradžioje.

Ryšiai su Nikaragua

Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėms Tautoms Niujorke praneša, kad kovo 23 d. ambasadorius Anicetas Simutis ir Nikaraguvos nuolatinio atstovo antrininkas ambasadorius Erich Vilchez Asher pasirašė bendrą komunikatą, kuriuo šios dvi šalys užmezgė diplomatinis santykius. Jame išreiškiamas abiejų valstybių

Ivairios žinios

Lietuvos kultūros fondo Šiaulių krašto skyrius kviečia dalyvauti Antrajame tėvynės šventovėje Užpaliuose ir ten palikta krašto muziejui. Iškilnėje dalyvavo Lietuvos šaulių s-gos išeivijoje vadas M. Abarius iš Detroito, Hamiltono šaulių vada St. Petkevičienė ir P. Kanopa. J. P.

Lietuvių tautinių šokių instituto rinkimų komisija, susirinkusi 1994 m. vasario 24 d. ir suskaičiavusi balsavimo lapelius, praneša, kad į Instituto valdybą išrinkti: Dalia Dzikienė, Juozas Karmūza, Rūta Mickevičienė, Juozas Karasiejus, Rasa Poskočimienė. Į revizijos komisiją išrinkti: Audra Lintakienė, Giedrė Milašienė, Stasys Milašius. Iš 49 narių, balsavo 43. LTSI rinkimų komisija: Irena Smieliauskienė, Virginija Jurcienė, Lidija Ringienė.

Grįžo vėliava. Jonas Puodžius iš Lietuvos 1993 m. vasarą lankė pas savo dėdę Joną Tarvydą Hamiltone. Pastarasis grįžtančiam į Lietuvą sveičiui įteikė trispalvę, kurią prieš 50 metų buvo išsivežęs iš tėvynės ir iki šių laikų išsaugojo.

Apie Lietuvon sugrįžusią vėliavą rašė "Tremtinys" 1994 m. vasario mėn. laidoje. Vėliava, palikusi Sėdą 1944 m., keliavo per Vokietijos benamių sto-

noras plėtoti draugiškus santykius ir bendradarbiavimą politinėje, ekonominėje ir kultūrinėje srityse, remiantis Jungtinių Tautų chartos principais, taikingo sambūvio nuostatais, lygybe ir abipuse pagarba abiejų šalių suverenumui.

Derybos su Rusija

Kaip rašo ELTA, derybų su NVS šalimis grupės vadovas ambasadorius Virgilijus Bulovas padarė pranešimą dėl Lietuvos ir Rusijos derybų, vykusių Maskvoje. Jo teigimu, Rusijos pozicija tapusi griežtesnė, pavyzdžiui archyvų klausimu, kuriuo rusų delegacija pareiškė, kad nenumatoma Lietuvai grąžinti išvežtų archyvų. Karinių krovinių pervežimo klausimu Rusijos delegacijai buvo pasakyta, kad Lietuvoje rengiamos vienodos visoms šalims taisyklės ir statutas, kurie bus patvirtinti seime ir turės įstatymo galią.

Dar vienas atsistatydinimas

Kovo 24 d. atsistatydino Lietuvos ekonomikos ministeris Julius Veselka, šeštasis ministerio pirmininko Adolfo Šleževičiaus vadovaujamos vyriausybės narys, pasitraukęs iš savo pareigų. Nuo praeitų metų kovo vidurio atsistatydino krašto apsaugos ministeris Audrius Butkevičius, miškų ūkio ministeris Gintautas Kovalčikas, pramonės ir prekybos ministeris Albertas Sinevičius, socialinės apsaugos ministeris Teodoras Medaškis, statybos ir urbanistikos ministeris Algirdas Vapšys. RSJ

vyklas, kol pasiekė Hamiltoną. Tėvynės grąžinta, ji buvo atšventinta Jono Tarvydo gimtinės šventovėje Užpaliuose ir ten palikta krašto muziejui. Iškilnėje dalyvavo Lietuvos šaulių s-gos išeivijoje vadas M. Abarius iš Detroito, Hamiltono šaulių vada St. Petkevičienė ir P. Kanopa. J. P.

Raseinių gimnazija 1994 m. liepos 2 d. švęs 75 metų sukaktį. Ta proga yra rengiama dabartinį ir buvusių mokinių, jų vaikų bei vaikaičių piešinių paroda, kreipsianti dėmesį kaip tik ten tuo laiku iš daugelio šalių suvažiuosiu dailės pedagogų. Parodos reikalais rūpinasi dailės mokytoja B. Maliauskienė, P. O. Box 28, 4400 Raseiniai, Lithuania. Parodoje dalyvauti kviečiami ir išeivijoje gyvenantys raseiškiai – buvę mokiniai. Daugiau informacijų teikia Danguolė B. Vodopalas, 604 Miner Rd., Highland Heights, OH 44143, USA.

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA" meniškai ir iša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

AJA inž. JOKŪBUI SLIŽIUI

Lietuvoje mirus,

žmonai VLADAI ir giminėms Lietuvoje reiškiamė gilią užuojautą –

Aldona, Aleksandras ir Marijus Koceniai

AJA BRONEI BATEČKIENEI ir KAZIUI MIKALAUSKUI

mirus Lietuvoje, seserį GENĘ CIBIENĘ ir jos vyrą ANTANĄ nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

F. Venckevičienė N. M. Jonušaičiai

PADĖKA AJA

JULIJAI ŽILINSKIENEI

mielai mamai, tetai, staigiai atsiskyrus su šiuo pasauliu 1994 m. vasario 24 d., nuoširdžiai dėkojame kun. Vytautui Volertui už maldas koplyčioje ir atnašautas Mišias, visiems už prisijusias užuojautas, užprašytas Mišias, gėles, palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dukra Dana ir giminės

PADĖKA AJA

VIKTORUI JANULEVIČIUI,

mano mylimam vyrui mirus 1994 m. kovo 13 d., nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. Aug. Simanavičiui, OFM, ir visiems kunigams už atnašautas Mišias, Rožinį laidotuvių namuose ir taip pat už maldas kapinėse, palydėjus velionį į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkoju D. Radtkiui už vargonavimą ir giedojimą Ave Maria, Prisikėlimo parapijos chorui ir visiems atsilankiusiems į laidotuvių namus ir kapinėse. Taip pat dėkoju už gražias gėles, kurios puošė velionies karstą. Ačiū visiems už užprašytas Mišias, karsto nešėjams ir visiems pareiškusiems užuojautą telefonu ir asmeniškai.

Nuliūdusi žmona Eugenija, dukterė Nijolė ir sūnus Viktoras su šeima

PADĖKA AJA

MARIJA MISIULYTĖ,

mylima sesutė ir teta, mirė 1994 m. kovo 8 d., palaidota kovo 11 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

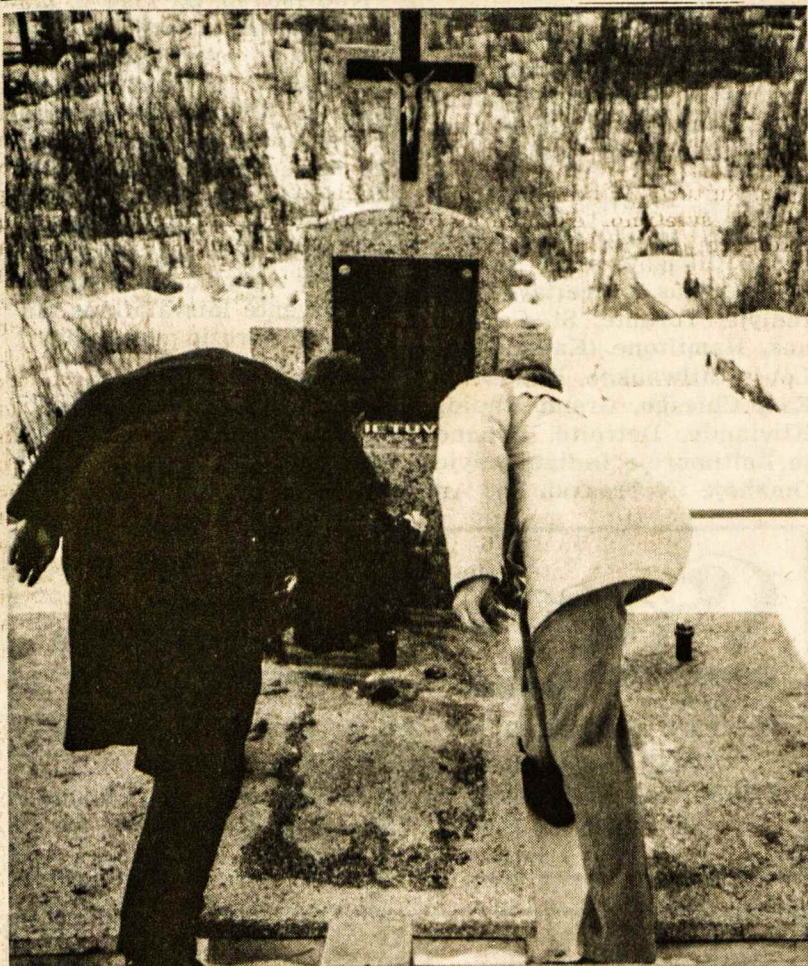
Nuoširdžiai dėkojame visiems, dalyvavusiems laidotuvių apeigose ir išreiškusiems velionei paskutinę pagarbą.

Dėkojame kun. A. Žilinskui už atsisveikinimo pamaldas ir palydėjimą į paskutinę poilsio vietą, kun. P. Dilui už dalyvavimą atsisveikinime laidotuvių namuose ir velionės prisiminimą sekmadienio pamaldose. Gili padėka Petriui Šturmui už vargonavimą.

Ačiū visiems, aukojusiems a.a. Marijos atminimui liuteronų Išganytojo parapijai. Didelis dėkui Buntinų šeimoms Čikagoje už puošnų vainiką.

Nuliūdę –

sesuo Grita Buntinienė ir jos sūnus Arvydas

Pagerbia Lietuvos karius, žuvusius 1920 m. už tėvynės laisvę ir palaidotus Beržininkų kapinėse (netoli Seinu). Gėles padeda Lietuvos ambasadorius Lenkijai DAINIUS JUNEVIČIUS ir Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkas J. PARANEVIČIUS. Nuotr. E. Putrimo

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus
ir vakarais

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PELL CHAPEL 2180 Hurontario St. 379-7488

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2327 Bloor St. W. 763-7954

Turner & Porter

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus
tel. 535-5000

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną
pirmadienį susitarus
tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka"
kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie
kiekvieną pirmąjį mėnesio sekma-
dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną
antrąjį mėnesio sekmadienį, skam-
binti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje
kiekvieną trečiąjį mėnesio sekma-
dienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir ne-
brangiu U.P.S. (United Parcel Service)
patarnavimu siunčiant savo siuntinius į
mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas
antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50
už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet
kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami
kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg
\$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur
Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi
savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkeltite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna
iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

"Pilnų" operos autorius VYTAUTAS KLOVA prie barikadomis apstatytų seimo rūmų Vilniuje. Apačioje į sieną atremta medinė lenta su išraižytomis padėkos žodžiais seimo rūmų gynėjams: "Brangūs Pilėnai, ačiū už darbą ir drąsą"

Lietuviška opera Čikagoje

V. PRIŠČEPIONKA

Čikagos lietuvių opera š.m. balandžio 17 d. savo veiklos 38-ji sezoną apvainikuos Vytauto Klovos "Pilėnais", populiariausia lietuviška opera. Šia proga pravartu trumpai apžvelgti lietuviškos operos raidą, Čikagos lietuvių operos ilgametį darbą ir supažindinti skaitytojus su kompozitorium V. Klova bei jo herojine tautine opera "Pilėnai".

Lietuviškos operos raida

Lietuvos muzikos archyvas nėra gausus operomis. Nors itališkos ir kitų tautų operos Lietuvoje buvo atliekamos jau nuo XVII š. vidurio, pirmoji originali lietuviška tautinė opera išvydo dienos šviesą tik 1906 m. Tai buvo Vilniuje mėgėjų pastangomis atlikta Miko Petrausko opera-melodrama "Birutė" (libretas G. Landsbergio-Zemkalnio), vėliau pakartota Palangoje (1909 m.) ir Lietuvos valstybiniame operos teatre Kaune (1921). Tačiau, dėl nepakankamo meninio lygio, šis veikalas tapo išbrauktas iš operų repertuaro. Kita M. Petrausko opera "Eglė žalčių karalienė" – parašyta ir atlikta 1924 m. Bostone; vėliau, Jono Dambrauskio perkomponuota, gana sėkmingai buvo atlikta 1939 m. Kaune.

Pirmoji nepriklausomoje Lietuvoje parašyta originali tautinė opera buvo Jurgio Karnavičiaus "Gražina" (premiera 1933 m.). Ši opera, pagrįsta beveik gryna lietuvių liaudies melodijomis, iki karo pradžios buvo populiariausia lietuviška opera. Vėliau J. Karnavičius parašė dar vieną operą – "Radvilą Perkūną", kurios premjera įvyko 1937 m. Kaune. Antano Račiūno opera "Trys talismanai" pirmą kartą Kaune buvo atlikta 1936 m., bet dėl sunkiai suprantamo siužeto nebuvo labai populiari. Nors St. Šimkaus "Pagirėnai" buvo baigti komponuoti 1939 m., operos scenoje pasirodė tikrai vokiečių okupacijos metais.

Pokario metais lietuviškų operų repertuaras smarkiai padidėjo. Buvo sukurta daugiau kaip 20 naujų operų: V. Klovos – šešios, A. Račiūno – dvi, o kitų kompozitorių – po vieną. Kai kurių operų siužetai yra tautiniai, istoriniai; kiti – pagrįsti politiniais motyvais. Kompozitoriams, kaip ir kitų sričių menininkams, dėl kompartijos direktyvų nebuvo lengva kurti. Pavyzdžiui, J. Juzeliūno opera "Sukilėliai", Akademinių operos ir baletų teatro užsakyta Spalio revoliucijos keturiasdešimtmečiui paminėti, scenos neišvydo, nes cenzoriaus nepatiko libretas. Kitas pavyzdys: V. Klova, užklaustas, ar jo operoje "Pilėnai" nebuvo galima apsieiti be rusų kunigaikščio Danylos, atsakė: "Jeigu nebūtų buvę Danylos, tai nebūtų buvę ir "Pilėnų". Vis dėlto, nepaisant didelių sunkumų bei trukdymų, ypač jaunesnės

kartos kompozitoriai okupuotoje Lietuvoje yra sukūrę daug pasigėrėtinų įvairaus žanro kūrinių.

Išėjusių kompozitoriams kūrybos sąlygos taip pat nebuvo lengvos. Tik čia kūrybos eigą trukdė kitokie veiksniai: neįprastas fizinis darbas, įsikūrimo problemos, finansiniai nepateikimai ir kt. Nežiūrint į tai, vis dėlto kai kurie kompozitoriai sugebėjo sukurti kad ir nedaug, bet reikšmingų kūrinių, jų tarpe ir keletą operų. Minėtinius K. V. Banašio "Juratė ir Kastytis" (orkestracija amerikiečio J. T. Kilerano), Juliaus Gaidelio "Dana", Dariaus Lapinsko "Dux Magnus" (pastaroji parašyta lietuviškai ausiai svetima dvylukotinė sistema). Tapogi buvo sukomponuota ir keletas viena veiksnių operų: J. Gaidelio "Gintaro šaly", Jer. Kačinsko "Juodas laivas", Vyt. Marijošiaus "Priesaika", D. Lapinsko "Lokys" ir "Maras". Visos išėjusios sukurios operos, išskyrus Lapinsko, savo premjerų sulaukė Čikagos lietuvių operos scenoje.

Čikagos lietuvių opera

Šiam pagarsėjusiam meniniam kolektyvui pradžią davė 1949 m. įsteigtas Čikagos vyrų choras. 1954 m. Vladui Baltrušaitiui perėmus choro vadovavimą, į repertuarą buvo įtraukti ir nelietuvių kompozitorių kūrinių bei operų ištraukos, kurios publikos buvo šiltai priimtoms. To paskatinta, Vl. Baltrušaitis ėmėsi iniciatyvos parengti ištisą operą. Susidariusi organizatorių grupei, buvo nutarta atlikti Verdi operą "Rigoletto", kurios du spektakliai įvyko 1957 m. (operai dirigavo Al. Kučiūnas, choro vadovas – Alf. Gečas, režisierius K. Oželis, operos administratorius – Vyt. Radžius; pagrindinius vaidmenis atliko solistai – J. Kristolaitytė, M. Kripkauskienė, S. Valiukienė, Vl. Baltrušaitis, A. Brazis, J. Vaznelis ir kt.).

Pirmosios operos pasisekimo paskatinta, lietuvių operos valdyba nutarė tęsti pradėtą darbą, kasmet atliekant po vieną operą. Tas jų užmojis buvo pilnai ištesėtas, išskyrus tik 1961 m., kai dėl Čikagoje vykusios lietuvių dainų šventės, operos spektaklis nebuvo parengtas.

Čikagos lietuvių operos repertuaras įvairus: buvo atliekamos operos nuo vienaveiksnių iki grand opera "Aida", kurios 4 spektakliai 1962 m. praėjo su ypatingu pasisekimu. Spektaklių skaičius kasmet keisdavosi – paprastai būdavo nuo 2 iki 4, o populiariai Verdi "Traviata" 1966 m. turėjo net 5 spektaklius. Tik paskutiniuoju metu, Čikagos lietuvių bendruomenei praradus daug narių, o išlaidoms padidėjus, spektaklių skaičius sumažėjo iki vieno.

Šalia daugiausia itališkų operų, buvo atliktos ir trys lietuviškos: Karnavičiaus "Gražina" (1967), Gaidelio "Dana" (1969), Banašio "Juratė ir Kastytis" (1972). Taip pat 1976 m.

Lietuvių liaudies menas Kanadoje

Prof. Joanos Belickaitės-Vaštokienės kreipimasis į Kanados lietuvius

Kanados socialinių ir humanitarinių mokslų taryba (The Social Sciences and Humanities Research Council of Canada) paskyrė Trento universiteto profesorei Joanei Belickaitėi (Vaštokienei) stipendiją tiriamajam darbui tema "Lietuvių liaudies menas Kanadoje". Tyrinėtoją ypač domina lietuvių tautodailė, kurta trijų lietuvių imigrantų kartų Kanados kultūriniame kontekste. Pagrindinis šio darbo tikslas – nustatyti tradicinio lietuvių liaudies meno vaidmenį saugojant ir stiprinant kultūrinį lietuvių elementą Kanadoje.

Numatoma apžvelgti du lietuvių meninės kūrybos lygmenis: liaudies meną, sukurtą remiantis giliomis tautodailės tradicijomis (pvz. audinius, medžio drožinius ir pan.) bei profesionalių lietuvių kilmės menininkų skulptūros tapybos, grafikos ar skulptūros darbus su akivaizdžiais etninės kultūros bruožais.

Siekiant užsibrėžtų tikslų, šiame darbe bus naudojami sekančios tyrimo būdai: 1. liau-

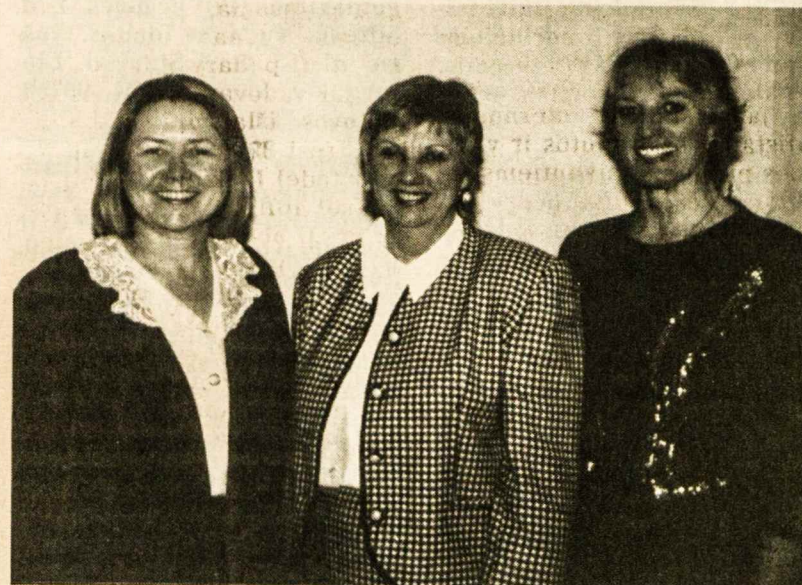
dies ir profesionalaus meno rinkinių aprašymas, įtraukiant tiek asmeninius, tiek Kanados lietuvių bendruomenei priklausančius rinkinius; 2. medžiagos rinkimas bibliotekose, archyvuose bei muziejuose; 3. pokalbiai su liaudies menininkais mėgėjais; 4. pokalbiai su profesionaliais, meninių išsilavinimą turinčiais dailininkais; 5. pokalbiai su asmenimis, atstovaujančiais trims Kanados lietuvių kartoms.

Šis tiriamasis darbas bus daugiausia atliekamas pietinėje Ontario provincijos dalyje bei Montrealyje ir jo apylinkėse.

Bus plačiai remiamasi lietuvių liaudies meno rinkiniais, saugojamais dviejuose didžiausiose Kanados muziejuose – Civilizacijos muziejuje (The Canadian Museum of Civilization; Hull, Quebec) ir Karališkajame Ontario muziejuje (The Royal Ontario Museum; Toronto, Ontario).

Profesorė Belickaitė (Vaštokiene) kviečia Kanados lietuvių bendruomenę aktyviai prisidėti prie jos tyrinėjimų. Ji norėtų užmegzti artimesnius ryšius su dailininkais, meno rinkėjais ar šiaip asmenimis, kuriuos domina lietuvių liaudies meno vaidmuo Kanadoje. Ji ypač tikisi našaus bendradarbiavimo su jaunais profesionaliais lietuvių kilmės dailininkais, neseniai baigusiais meno studijas. Rašyti prof. J. Belickaitėi (Vaštokienei) lietuvių arba anglų kalbomis: Prof. Joan M. Vaštoka, Chairperson Department of Anthropology, Trent University, Peterborough, Ont. K9J 7B8 Canada. Tel. (705) 748-1503, FAX (705) 748-1613, E-MAIL: JVAS-TOKAS@TRENT.CA.

(Iš anglų k. vertė Gediminas Lankauskas)

Kanados-Baltijos šalių švietėjų bendradarbiavimo projekto iniciatorės. Iš kairės: VIDA JUOZAITYTĖ, latvė ILGA SALNAJS ir estė AINO MUS

Kanada remia Baltijos šalių švietimą

Švietimas yra vienas iš svarbiausių veiksmų, galinčių paspartinti demokratinį reformų procesą Baltijos kraštuose. O anglų kalbos mokymas yra esminė to proceso dalis, nes anglų kalba yra pripažinta kaip tarptautinė verslo ir diplomatijos kalba. Norėdamos padėti savo kolegoms atsiuriant švietimo švietimo, lietuvių, latvių ir estų bendruomenių švietėjos 1992 metais pradėjo rengti anglų kalbos dėstytojams tautos projektą. Kanados lietuvių mokytojos Vidos Juozaitytės iniciatyva šis projektas vasario mėnesį buvo konkrečiai suformuluotas ir gauta federacinės valdžios parama (arti \$250,000).

Steigėjų grupei, kuriai vadovauja KLB švietimo komisijos narė V. Juozaitytė, priklauso estė Aino Uus, koordinavusi panašų projektą "English to Estonia" ir Ilga Salnajs, latvių bendruomenės švietimo komisijos pirmininkė. Be to, sudarytas dešimties asmenų rengėjų komitetas, kuriam priklauso mokytojos – Vida Stanevičienė ir Giedra Paulionienė.

Programos pagrindinė užduotis – praveisti anglų kalbos mokytojų paruošimo kursų Baltijos kraštuose. Tai įvyks per tris (keturių savaitių) vasaros sesijas 1994, 1995 ir 1996 metais. Joms vadovaus 24 Kanados švietėjai, parinkti pagal savo patyrimą anglų kalbos mokyme (EFL – "English as a Foreign Language") per moky-

Čikagos tautinių šokių grupės "Grandies" šokėjai. Iš kairės: KRISTINA JAKŠTYTĖ, MARIUS POLIKAITIS, RIMA POLIKAITYTĖ ir DALIUS GILVYDIS. Jie su kitais atliks programą "Tėviškos žiburiai" metiniame pobuvyje 1994 m. balandžio 9, Atvelyko šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje. Grupės vadovė – I. SMIELIAUSKIENE

Jaunimo ansamblis "Grandis"

I. SMIELIAUSKIENE

1953 m. Čikagoje įkurta skautų ir skaučių tautinių šokių grupė "Grandis". Jai vadovavo Irena Šilingienė. Grupė dalyvavo pirmoje tautinių šokių šventėje. 1958 m. grupė buvo likviduota.

Po penkių metų "Grandies" grupės vardą atgaivino Irena Smieliauskienė (1964 m), kuri ansamblui vadovauja iki šių dienų. Šiais metais "Grandis" jau švęs trisdešimt penkių metų gyvavimo sukaktį. Šiuo metu ansamblui priklauso 78 šokėjai. Šokius moko – Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich, Dalia Bilaišytė ir Rėda Ardytė-Pliūrienė. Vaikų ratelio mokytojos yra Vida Brazaitytė ir Rima Polikaitytė, visos buvusios ar esančios "Grandies" šokėjos – išskyrus Rėdą Ardytę-Pliūrienę, kuri šoko "Grandinėleje".

Darbas nenutrūkęs po šiai dienai. Per trisdešimt penkerius metus daug veidų pasikeitė grupės sudėty. Beveik visi veiklesnieji Čikagos lietuviai jaunuoliai perėjo "Grandies" eiles. Per visą veiklos laikotarpį "Grandyje" yra buvę 808 jaunuoliai. Ne vienas iš jų grupėje susipažinę, sukūrė lietuviškas šeimas ir dabar augina lietuvišką prierauglį.

Per tą veiklos laikotarpį, "Grandis" turėjo 28 savo koncertus Čikagoje ir 273 įvairius pasirodymus. Koncertavo Montrealyje, Toronte, St. Catharines, Hamiltone (Kanada), St. Louis, Milwaukee, Kenoshoje, East Chicago, Grand Rapids, Kлівland, Detroit, Urbanoje, Baltimorėje, Indianapolyje, Omahoje (Nebraska), Los An-

geles, Hot Springs (Ark.), Niu-Jorko, St. Petersburg (Fla.) ir kitur. Kai kuriuos miestus lankė net po kelerius kartus.

1973 m. "Grandis" buvo nuvykusi ir į tolimą Pietų Ameriką, kur koncertavo Venecueloje – Caracas ir Brazilijoje Sao Paulo miestuose. 1981 m. ansamblio šokėjai nuvyko ir į Australiją, kur koncertavo Adelaidėje, Melburne, Kanberoj ir Sidnyje. 1992 m. liepos 10 d. "Grandies" studentų ratelis pirmą kartą savomis kojomis palietė tėvų žemę Lietuvą. Viešnagės metu "Grandis" su didžiausiu pasisekimu koncertavo Marijampolėje, Elektrėnuose, Vilniuje, Palangoje, Telšiuose ir Kaune – Vytauto Didžiojo universitete.

Nuo 1971 m. "Grandis" jau laikoma ansambliu. Kad darbas būtų sėkmingesnis, šokėjai yra suskirstyti rateliais: vaikai, moksleiviai, studentai ir veteranai.

Nuo 1953 m. iki 1994 m. jaunimo tautinis ansamblis "Grandis" daug šoko, daug dainavo, vaidino, deklamavo, daug keliavo. Grandiečiai susilaukė daug plovimų, šilto džiaugsmo ir nuoširdžių padėkų tiek iš savųjų, tiek iš svetimųjų. Tačiau "Grandies" ansamblis išsilaikė dėka tų jaunuolių, kurie ir neturėdami daug laiko pašventė laisvalaikius tautinio šokio grožio puoselėjimui.

Metinė "TEVIŠKOS ŽIBURIAI" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

DIANA MACHANAUŠKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ

Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL
EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

(Atkelta iš 6-to psl.)
vo savo studentus domėtis liaudies kūryba. Kadangi V. Klovos kompozicijos pasižymi lyriškumu, melodingu ir lietuviškumu, iš sovietinių muzikologų susilaukė nemažai kritikų. Tačiau, būdamas „užsišpyręs žemaitis“, jis sovietinius kritikus ignoravo ir toliau žengė savo užsibrėžtu keliu.

Nepakeliui jam buvo ir moderni, avangardistinė muzika. 1970 m. lankydamasis modernios muzikos festivalyje Varšuvoje, iš tenai šio rašinio autoriui V. Klova rašė: „Sunku dabar rašyti muziką, kada meną užvaldo mada... tuo tarpu aš esu pasiryžęs kurti mūsų tautinę lietuvišką muziką, kuri turi likti mūsų tautai“.

V. Klovos kūrinių sąrašas yra labai ilgas ir įvairus. Jame randame vokalinę muziką (originalios dainos, romanai, vokaliniai ciklai, dainos chorui, harmonizuotos liaudies dainos), kamerinę-instrumentinę muziką, taip pat ir simfoninę, muziką kinui filmams bei dramos spektakliams, operas (iš viso per 200 kompozicijų).

Pirmieji didesnio masto kūriniai, atkreipę muzikinės visuomenės dėmesį, buvo koncertas fortepionui ir orkestrui (1953) ir simfoninė poema „Jūratė ir Kastytis“ (1954). O plačioje visuomenėje V. Klova išgarsėjo po jo pirmos operos „Pilėnai“ premjeros (1956). Šios operos spektakliai, kartojami žiūrovais perpildytoje salėje, jaunam kompozitoriui buvo stipri paskata kurti daugiau operų. Taip gimė dar penkios operos: opera-pasaka „Vaiva“ (1957), „Duktė“ (1960), lyg ir „Pilėnų“ tęsinys „Du kalvajai – Žalgris“ (1965), pagal Th. Dreiserio romaną „Amerikoniškioji tragedija“ (1968) ir, specialiai parašyta naujų Vilniaus operos rūmų atidarymui – „Ave, vita“ (1974).

Savo operų ir kitų kūrinių gausumui, ir ypač „Pilėnų“ populiarumui, V. Klova pralenkė

Išeina žmonės...
Išeina žmonės,
Tokie mažai,
Su savo meile,
Gerumu ir saule.
Išlieka mintys,
Jų žodžiai tikri,
Būties takeliai,
Žemėlės saujai.

Tik gėlės vėjų,
Skaudi rauda,
Nulaužta medžio
Pati viršūnė.
Sapnuos sugrįžta,
Gal niekada? ...
Priglaust minutei
Siela klajūnė.

Išeina žmonės,
Užvers duris,
Tik žvakės laša,
Tik vėjo skundas ...
Savoj kelionėj
Lyg vytyrus
Jų saulę nešant,
Siela nubunda ...

Valerija Vilčinskienė,
Lietuva

Šv. Jono Evangelisto skulptūra Vilniaus arkikatedros-bazilikos priekyje Nuotr. Alf. Laučkos

visus kitus lietuvių kompozitorius. Todėl visai pelnytai daug kas jį vadina „Lietuvos Verdi“ (italas Giuseppe Verdi – produktyviausias ir populiariausias operų kūrėjas).

V. Klovos „Pilėnai“

Opera prasideda Pilėnų pilies menėje. Pilies valdovo Margirio dukros Eglė ir Mirta susirūpinusios, nes pilyje svečiuojasi nekviestas kryžiuočių pasiuntinys Ulrichas. Jo tikslas – sukiršinti Margirį prieš visos Lietuvos valdovą Gediminą. Margiris liepia kryžiuočiams palikti pilį. Užpykęs Ulrichas Mirtai prasiitaria, esą ji ne Margirio duktė, o augintinė; pasakysiąs vėliau, kas jos tėvą nužudęs. Tuo metu atvyksta Eglės mylimasis Rūtenis (anksčiau Danyla) su palyda, kuriuos pilniečiai draugiškai pasitinka.

Antro veiksmo pirmas paveikslas vyksta pilies kieme. Mirta, iš Ulricho sužinojusi, kad jos tėvą nužudęs Margiris, trokšta keršto. Ulrichas pažada jai padėti, jei ji išduos slapta įėjimą į pilį. Rūtenis perspėja Margirį, jog matęs Mirtą su kryžiuočiu. Kariai išskuba ją ieškoti. Iš menės išeina pilniečiai su svečiais ir tęsia puotą. Staiga sargybinis praneša, kad pilį apsupo kryžiuočiai. Linksmybės nutrūksta, ir visi prisiekia kautis su priešu.

Antros paveikslas – Ulrichas ir Mirta pilies požemyje. Bėglius užklumpa Udrys. Vyksta dvikova, ir Udrys krenta sužeistas. Mirta su Ulrichu pabėga.

Trečias veiksmas – kryžiuočių stovykla netoli pilies. Riteriai ir kariai ginčijasi dėl būsimos grobio. Paslapčia į stovyklą įsiskverbia Mirtos mylimasis Udrys ir jai pasako, kad ne Margiris jos tėvą nužudęs. Udrys ją praeikia kaip išdavikę. Mirta nori grįžti pas pilniečius ir prašyti atleidimo, bet kryžiuočiai ją nuduria.

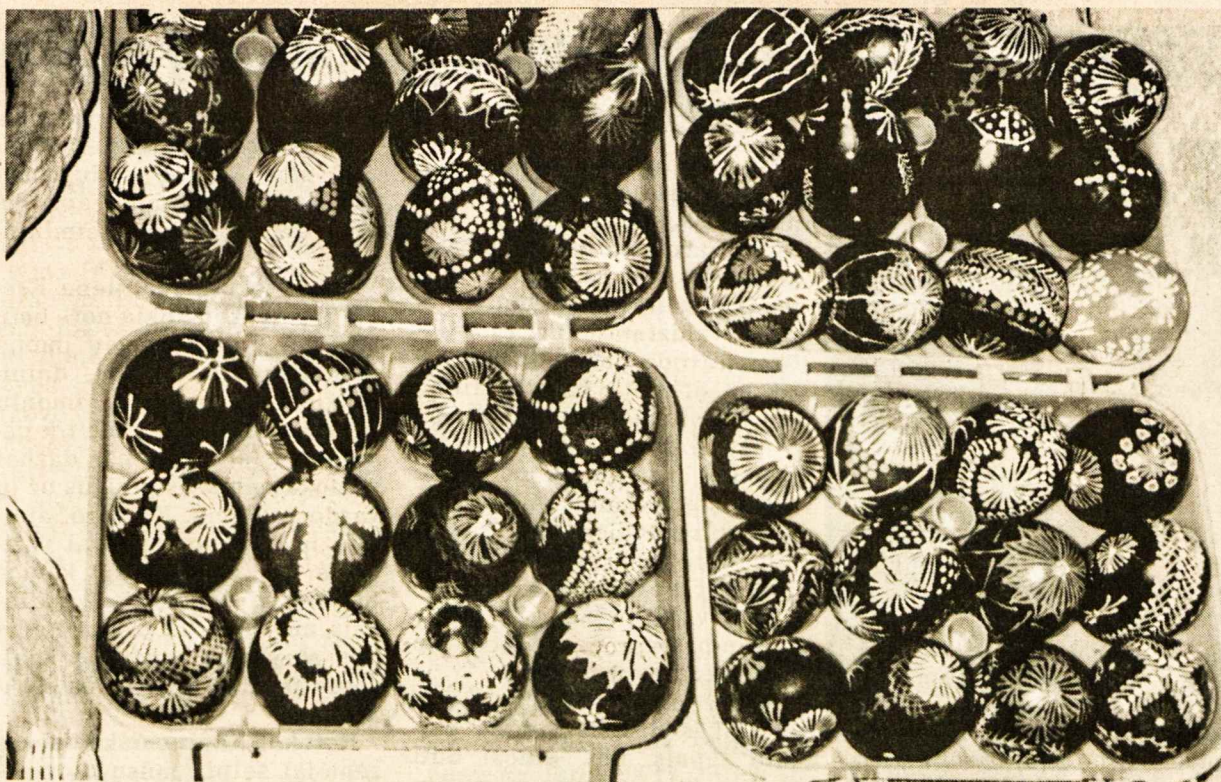
Ketvirtas veiksmas – pilies kiemas. Jau trys dienos, kai pilniečiai ginasi nuo kryžiuočių puolimų. Jėgos nelygios, o pagalba iš Vilniaus pavėluvo. Margiris ragina likusius kovotojus ir pilies gyventojus priešiui nepasiduoti, o mirti liepsnojančiame pilies bokšte. „Geriau mirtis, o ne vergovė!“, ryžtingai skamba pilniečių choras. Su praeikimu priešams ir žodžiais „Mes mirštame nenugalėti!“ jie žūsta liepsnose.

„Pilėnūs“ V. Klova pradėjo rašyti 1953 m. pagal Jono Mackonio libretą, kurio turinys paimtas iš Maironio poemos apie kunigaikštį Margį. Įkūnyti šį užmojį nebuvo lengva, nes iš visų muzikinių žanrų operos žanras kompozitoriui yra pats sunkiausias; ją sudaro muzika (vokalinė ir instrumentalinė), drama (libretas), vaidyba, šokis-baletas, dekoracijos, teatrinė apranga, scenos apšvietimas ir kt. Kompozitoriui svarbiausia (o taip pat ir sunkiausia) yra išlaikyti pusiausvyrą tarp muzikos ir dramos. V. Kovai „Pilėnuose“ tai pilsnai pasisekė.

„Pilėnuose“ galime įžiūrėti tris pagrindines temas: priešo smurtą, išdavikės likimą, ir pilniečių drąsą bei užsispyrimą – geriau susideginti ugnį, negu pasiduoti priešiui. Ar tos pačios temos nenušviečia ir lietuvių tautos tragedijos, kuri vyko partizaniniu karo metu pokario laikotarpyje? Ar pilniečių šauksmas „Geriau mirtis, o ne vergovė!“ nebuvo atkartotas Vilniaus televizijos bokšto ir Aukščiausiosios tarybos rūmų gynėjų neužmirštama Sausio tryliką?

Opera pasibaigia, pilniečiams lipant į liepsnojančią pilies bokštą, gedulingo maršo ritmu. Paskutiniuose taktuose, orkestre ypač iškiliai girdimi timpanai (katiliniai būgnai), sustyguoti kvartos intervalu. Tai lyg savanoriškai mirti einančių širdies dūžiai. Ar tie dūžiai (fa-do-fa) nėra ir Lietuvos himno pirmosios trys gaidos?

Jeigu „Pilėnai“ ir lietuvių kultūros istoriją įėjo kaip svarbus teatro ir tautinės muzikos kultūrinis laimėjimas, tai nemažiau jis buvo ir patriotinius jausmus žadinantis kūrinys, kuris gaivino tautinę sąmonę tada, kai to labiausiai reikėjo.

VELYKINIAI MARGUČIAI Lietuvių tautodailės instituto narių suvažiavime Kanados Gananoque vietovėje, kur buvo surengta paroda

Gal žiedas, gal spygleniai

Bronio Railos „Kitokios Lietuvos ilgesys“

VYTAUTAS DVYAS

Įvadas šiai knygai rašytas 1991 m., o įvairūs straipsniai pabirę po gana plačią laiko skalę, pradedant 1956 m. ir baigiant 1982 m. Todėl nenuostabu, kad ne viena autoriaus liestaba tema skaitytojų jau yra pamiršta, o jaunesniems visai neigirdėta. Dabar vieni prisimins, kiti susipažins.

Įžangoje B. Raila pabrėžia: „Aš drauge su jumis tėvynėje jausdavau ir tebejuntu to paties ilgesio skrydį į laisvą, savarankišką, nepriklausomą, brolišką Lietuvą, kurią siekia iš naujo atkurti sveika ir garbinga lietuvių tauta“ (psl. 7). O visa knyga įreminta jos pradžioje ir pabaigoje įrašytu pareiškimu: „Stiprėkim ilgesiu kitokios, gražesnės, laisvos Lietuvos, – tas laisvės nevertas, kas negina jos ...“

Taip autorius deklaruoja savo patriotizmą, ir skaitytojai juo neabejoja. Šiuose Railos pasisakymuose net būtų galima jausti atkirtį internacionalistams, savo tautos ir valstybės pirmumą laikantiems atsilikimui. Nors Raila siekia „kitokios“ Lietuvos. Kitokios, kuri būtų visapusiškai gražesnė? Toks yra mūsų visų troškimas. O gal kitokios, kad ir gražesnės, tačiau būtinai su tam tikrais bruožais?

Į gyvenimo reiškinius kiekvienas žiūrimė savaip. Tai mūsų dvasinės architektūros stilius. Sava valia galime tą stilių šiek tiek padalinti ar pabjaurinti, tačiau pagrindiniai bruožai išlieka. Railos knyga lyg kalbėtų, kad autorius mėgsta neramią atmosferą. Jis ir pats drąsiai (gal išdidžiai?) prisipažįsta, kad gyvenime ir spaudoje buvo charakterizuotas – teisingai ar klaidingai – blaškymasi atspindinčiais epitetais (psl. 168, 170). Ar iš čia gimė kitokios Lietuvos troškimas? Malonu, kad ieškoma. Juk „Mūsų laisvoje visuomenėje, šiaip ar taip, viskas priklauso nuo aplinkybių ir kiekvieno jos nario kokybės, nuo jo proto ar kvailumo ...“ (psl. 31). Tad laisvė būti savi, prouting ar kvailui, leidžia ieškoti kitoniškumų, reikčiais atnešančių gerų vaisių.

Senokais laikais (1966.IV.26), kaip randame šios knygos 65 puslapy, „Naujienos“ autoriui prikišo „egomaniją“. Raila atkakloka šio bruožo ginsai, tačiau jau seką puslapių, ypač kai jis prabyla apie kitus žurnalistus, skaitytoją ap sunkina: tikėti Railos egomanija ar netikėti? Šis sunkumas lydi per visus puslapius.

Šio leidinio medžiaga yra išeivijos praeities atskiri piešiniai. Taigi šandien neaktualūs. Net ir istorijai jie daug neduos. Juk tai vieno žmogaus kai kuriais klausimais labai asmeniškios nuomonės. Gėdžiant jas suprasti ano laiko nepergyvenusiam skaitytojui tektų ieškoti paaiškinamų šaltinių, dokumentuotų ir patikimų. O tai jau gana sunkus kelias. Žinoma, knyga turėtų būti įdomi objektyviam sociologui, jau žinančiam išeivijos kemsynus. Jei mėgėjas skaitovas, neieškąs faktų ir nesirenkąs skaitinio žanro, persirs pirmą šimtą nuobodokų puslapių, kuriuose mazgomos ke lios temos, jis gana jaučiai plūduruos iki knygos galo. Rai-

la moka rašyti, moka peikti ir girti, lengvai atima ir prideda, atkerpa ir prisuiuva. Jis yra žurnalistas (ne reporteris!), o įvairūs įvykiai jam yra tik pokalbio medžiaga, ne faktai.

Apie 230 pirmųjų knygos puslapių skirta išeivijos politiniam ir kultūriniam gyvenimui. Čia apkalbami VLIKas, ALTA, BDPS, ryšiai su okupuotos Lietuvos oficialiais ir neoficialiais atstovais („bendaradarbiavimas“). Štai kelios autoriaus nuomonės:

„Juo mažiau pavergtoje tėvynėje beliko tiesioginės kovos veiksmų dėl laisvės, juo daugiau savo asmeninių reikalų rungtynėse nusikovino, t.y. nusiangažavo, išeivijos visuomenė, juo blėškiau tai nesamai kovai ‘vadovauti’ begali įvairūs Lietuvos laisvinimo veiksniai, – tuo dažniau ir reksmingiau čia pabrėžiama, nušnekama ir parašoma, kad mūsų kova dėl laisvės eina visais frontais, kad ‘daug padaryta’ ir kad yra, kas jai vadovauja. Esanti net Lietuvos išlaisvinimo politika...“ (psl. 37).

„Ir todėl laukiant, tegu ir ilgai, kol aplinkybės tautos laisvei grįžti bus palankesnės, lietuvių išeivijai nuolat reikės palaikyti ne tik dialogą, bet – ir tai svarbiausia! – ryšius su kraštu, stiprinti saitus su motina tauta tėvynėje...“ (psl. 40).

„Vyresniųjų daugumas prisirišo prie griuvėsių ir paseno. Jaunimo daugumas, kaip matom, ne tik nesiruošia kovai, bet ir veiklai ne per spartus, o moderninėje poezijoje dažniau kala ne kardus, bet grabus“ (psl. 161).

Apie išeiviją Raila pasakoja liūdais žodžiais. Tačiau patarimų neduoda, nes „... per mažą liko laiko gyventi, kad jį tuščiai eikvočiau projektam ar reformų iliuzijom, kuriom nusialinę lietuvių išeivijos politiniai sluoksniai nenori, gal ir negali jaunatviškai susitelkti, abiem atvejais anksčiau pasensta, negu spėtų subręsti“ (psl. 195). Nuo planų ruošimo, nuo sugestijų atsaisako keliose knygos vietose, bet išeivijos darbalius peikia ir peikia.

Sekančiuose 175 puslapiuose šiek tiek vietos yra skirta LAF, Lietuvos laisvės kovotojams, Rezistencinei santarvei, Švietimai-Santarai ir daugiausia – Jonui Deksnui, buvusiam partizanui, per geležinę uždangą atkeliavusiam į Vakarus ir vėl su specialiais uždaviniais grįžusiam atgal. Nupaskota visa jo istorija, nesutarimai

skiriasi.

Bronys Raila, KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS. Įvairių straipsnių rinkinys. „Vagos“ leidinys. Vilnius, 1993 m., 444 psl.

Atsiusta paminėti

TEVYNES SARGAS, Nr. 2, Nr. 3, Nr. 4 (1993), kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, kiekvienas 112 psl. Leidžia Lietuvos krikščionių demokratų partija. Tiražas 6000 egz. Kaina 60 ct. Redaguoja Audronė Š. Skiudaitė. Adresas: Šv. Ignoto g. 14-6, 2001 Vilnius. Tel. 61-11-51, faksas 61-05-03.

Juozas Lukša-Daumantas, LAISKAI MYLIMOSIOMS. Redaktoriai – Julius Keleras ir Juozas Baužys, techninis redaktorius – Jonas Kuprys, viršelio projektas – Onos Baužienės. Išleido I laisvė fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Čikaga, 1993 m., 247 psl. Tai garsiojo Lietuvos laisvės kovotojo laiškas, rašyti Vakaruose, į kuriuos buvo prasišveręs su specialia paskirtimi. Čia parašė ir knyga apie partizanų už geležinės uždangos. Laisvės minimos dvi mylimosios –

su VLIKu ir Daumantu-Skrajųnu, kitu labai žymiu kovotoju, pagaliau perduodami Deksnio pasisakymai, kad jis naudojosi jau NKVD “globa”. Su įdomumu skaitant, tenka susimąstyti. Kas buvo Deksnys? Herojus ar išdavikas? Aiškios išvados nėra, nes jo pasidavimo aplinkybės nėra visiškai išaiškintos.

Po Deksnio ateina eilė Romualdai Spaliui. Savo romanams jis susilaukia palankaus Railos dėmesio, išskleisto per 37 puslapius.

O tada? Nuteisiamas gen. Stasys Raštikis. Jam skiriama 90 puslapių ir apšėiai papeikimų už dviejų tomų prisiminimus. Viskas paliesta: Raštikio žemas ūgis, pakeltas galvos laikymas, pamaldumas, tariamas moteriškumas, veidmainystė, pataikūniškumas su karjerizmu, net išpeikiamas atsiminimų antraštė („Kovose dėl Lietuvos“). Raštikio prisiminimus Raila laiko istorijos lankstymu, o visi neigiami generolo epitetai yra paties Railos (veidmainis, karjeristas, pataikūnas) parinkti. Štai kodėl šio ilgo pasakojimo išvada: „Objektyviosios tiesos dievaitė Raštikio atsiminimų rašalo baloje, deja, tebesimaudo dumbluose ir kriauklėse. Ją iš ten iššvejoti, nuplauti, sušukuoti ir nupudruoti, kad ji kaip mūsų nešališkos istorinės tiesybės deivė suspindėtų visa grožybe, matyt, bus dar ilgas ir vingiuotas mūsų visų siekimas“ (psl. 436).

Ne tik žmonių skoniai yra įvairūs, bet skiriasi ir tiesos supratimas. Gražiausia Railos „Kitokios Lietuvos ilgesys“ vieta yra jo nuosirdus ir paprastais žodžiais prisipažinimas, kad pirmuosius 160 puslapių rašė /nuosirdžiai: „... aš norėčiau juo baigti šiuos dialogus. Jis visiškai ir iki gelmių teisingai išsako tų pusantrų metų sunkaus darbo ir mano intencijų versmę.“

Tau nuskyniau žiedą,
Mano meilės žiedą.
Paskutinį žiedą
Drumzlinio rudens ...“ (psl. 164).

Ir aš prisipažinsiu atvirai, paprastai: ši knyga manęs nepatrakė, o tasai Railos “meilės žiedas” stiprokai per 444 puslapius pasibadė. Tačiau skoniai ir tiesos supratimas skiriasi.

Bronys Raila, KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS. Įvairių straipsnių rinkinys. “Vagos” leidinys. Vilnius, 1993 m., 444 psl.

Lietuva ir jo žmona Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė.

ŠIAULIŲ NAUJENOS, Nr. 39 ir Nr. 40. Šiaulių savarankiškas laikraštis, išeina 5 kartus per savaitę. Leidžia “Šiaulių naujienų” uždaroji akcinė bendrovė. Adresas: Aušros al. 48, 5400 Šiauliai, Lietuva.

RESPUBLIKOS VARPAI, Respublikonų partijos laikraštis, Nr. 1(1). Leidžia Lietuvos respublikonų partija. Vyr. redaktorius Kaz. Petraitis. Adresas: Pramonės pr. 3-62, Kaunas 3031, Lietuva.

FILATELISTŲ DRAUGIJOS “LIETUVA” biuletenis Nr. 2(216), Chicago 1993. Leidinys 56 psl., skirtas filatelijai, numizmatikai bei istorinei lituanistikai. Administracijos adresas: Kazys Rožanskas, 3450 W. 62 nd St., Chicago, IL 60629, JAV. Prenumerata \$10 – metams.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Panevėžio poezijos teatras savo spektakliams naudoja “Ek-rano” gamyklos kultūros ir prekybos centru. To teatro spektakliui “Prie vieno stalo” buvo pasirinkta čikagiečio poeto Kazio Bradūno kūryba, atlikta aktorių Juozo Braidoko ir Vitalijos Vasiliauskaitės. Spektaklį režisavo ir scenografiją sukūrė teatro vadovė Edita Klimienė.

Buvusios tortietės Adėlės Katelienės medžio skulptūrų paroda, užbaigdamas 1993 m. veiklą, surengė Kupiškio etnografinis muziejus. Ji į savo kūrinius įjungė medžio drožėjų Lietuvoj nenaudojamas medžiagas – plastiliną, gipsą ir dažus. Parodos lankytojai ypač žavėjosi Adėlės Katelienės “Balerina”, “Kristumi”, “Grįžusiu sūnumi palaidūnu”, “Kryžiaus kalnu”, “Poetu Antanu Strazdeliu”, “Palangos Juze”, “Don Kichotu”.

Lietuvių akademinis sambūris Montrealyje 1952 m. yra įsteigęs literatūrinę Vinco Krėvės premiją. Septynioliktąją premiją, padalyta į dvi dalis po tūkstantį dolerių, buvo skiriama išeivijos ir Lietuvos rašytojams už 1992-93 m. išleistas knygas. Vertintojų komisija sudarė: pirm. Vytautas A. Jonynas, sekr. Ilona Maziliauskienė, nariai Jūratė Tanner, Arūnas Staškevičius ir Henrikas Nagys. Vasario 23 d. posėdyje Vinco Krėvės XVII-ji literatūrinė premija balsų dauguma paskirta išeivijos poetei Liūnei Sutamai už eilėraščių rinkinį “Graffiti” ir Lietuvos poetui Jonui Strielkūniui – už rinkinį “Trečias brolis”. Premija įteikta kovo 12 d. Montrealyje, Aušros Vartų parapijos salėje.

Paryžiečio grafiko Žibunto Mikšio ilgametė parama džiaugiasi Vilniaus universiteto biblioteka. Nijolė Šulgienė, supažindindama “Literatūros ir meno” skaitytojus, pasakoja: “Paryžiuje gyvenantis dailininkas Žibuntas Mikšys beveik ketvirtį amžiaus bendradarbiauja su Vilniaus universiteto biblioteka. 1969 m. bibliotekoje įkūrus grafikos kabinetą, Ž. Mikšys pirmasis siunčia jam didelės vertės savo ir kitų dailininkų kūrinių. Šiandien jo bibliotekai dovanotoje kolekcijoje – 2000 leidinių, apie 400 jo grafikos darbų. Pastaraisiais metais bibliotekos rankraštynei Ž. Mikšys, negailėdamas darbo ir lėšų, siunčia kruopščiai paruoštus savo rankraščius, išsaugotą teisės istorikės, pedagogės J. Navakienės-Deivės, karaimų mokslininko S. Šišmano archyvinį palikimą. Bibliotekoje surengta paroda – pirmasis bandymas supažindinti universiteto dėstytojus, darbuotojus, studentus su dailininku Ž. Mikšiu ...”

1993 m. gruodžio 12-24 d.d. įvykusi paroda “Žibuntas Mikšys – universiteto bibliotekoje” buvo skirta jo amžiaus septyniadesimtemeiui. Ją sudarė ką tik perduoto S. Šišmano archyvo medžiaga, pirmą kartą parodan įjungtas grafikos ciklas “Georg Buechner. Leonce und Lena” (1953), knygos su dail. Ž. Mikšio knygženkliais, dovanotos bibliotekai.

Niujorke mirusio Kazimiero Viktoro Banaičio (1896-1963) mirties trisdešimtmetį jo kūrinių vakaru buvo paminėtas Lietuvos menininkų rūmuose Vilniuje. Koncertą suorganizavo Undinė Nasvytytė, o programai vadovavo muzikologė Ona Narbutienė. Koncerte skambėjo operos solistų soprano D. Juodikaitės ir tenoro B. Tamašausko atliekamos K. V. Banaičio harmonizuotos lietuvių liaudies dainos bei jo vienintelės operos “Jūratė ir Kastytis” arijos. Šią operą jis sukūrė Niujorke 1955 m., pasinaudodamas Bronės Buivydaitės libretu. Čikagos lietuvių opera ją pastatė 1972 m. Lietuvoje K. V. Banaičio opera “Jūratė ir Kastytis” dar nėra turėjusi premjeros. Jai turbūt geriausiai tiktų šimtas K. V. Banaičio gimtadienis 1996 m. gegužės 4 d. Kai 1928 m. K. V. Banaitis baigė Leipco konservatorių, diplomantų koncerte skambėjo jo variacijos fortepionui “Sutekmos giesmės ir vizijos”. Mirties trisdešimtmėčiui skirtam koncerte Vilniuj šio kūrinio ištrauką atliko pianistė H. Znaidzilauskaitė. Šio koncerto programom taigpi buvo įjungta rapsodija violončelei ir fortepionui (R. Armonas, I. Uss), pirmoji dalis “Lietuviškųjų idilijų” smuikui, klarnetui ir arfai (J. Dvornikovas, A. Budrys, D. Statkevičiūtė-Katinienė).

Dainos ir poezijos vakarus rengia panevėžietis dainų kūrėjas ir atlikėjas Sigitas Stankūnas, joms panaudodamas lietuvių poetų eilėraščius. Naujoviškas buvo jo vakaras “Ar toli iki rudens?”, kurin jis buvo pakvietęs ir poetus Bernardą Brazdžionį, Vidmantę Jasukaitę, panevėžietę S. Sučylienę. Vakaro dalyviams jie skaitė savo eilėraščius.

Tautodailininko Liongino Šepkos (1907-1985) metinę premiją geriausias skulptūras sukūrusiems medžio drožėjams įsteigė Rokiškio kultūros taryba. Ją planuojama paskirti Rokiškio surengiamoj konkursinėj medžio drožėjų darbų parodoj. Ta premija, kuriai dabar numatyta 800 litų, norima įamžinti Rokiškio krašte gimusio L. Šepkos atminimą. Jo pomininį palikimą sudaro apie 1.500 talentingai išdrožtų skulptūrėlių ir išskaptuotų skulptūrų, bareljų, apimančių tautines, istorines bei religines temas.

Vytauto Didžiojo karo muziejus kauniečiams surengė mokslinę konferenciją “Iš Lietuvos diplomatijos istorijos”. Konferenciją savo pranešimu “Vytauto diplomatija XV š. antrajame dešimtmetyje” pradėjo A. Gudavičius. Kituose pranešimuose apžvelgta Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lietuvos tarybos diplomatija, aptarti Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, Lenkijos ir Sovietų Sąjungos taikos sutarčių teisiniai bei istoriniai aspektai, nagrinėta Broniaus Kazio Balučio (1879-1967), Kazio Bizausko (1892-1941) diplomatinė veikla.

Pačios Salomėjos Nėries (1904-1945) prieš mirtį paruošta paskutinį eilėraščių rinkinį “Prie didelio kelio” tik dabar 5.000 egz. tiražu išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Jis be jokių pataisymų ir pakeitimų jungia jos 1941-44 m. eilėraščius, rašytus Maskvoj, Penzoj ir Ufoj. Kompartija, ši vilėnė palikta rinkini, pertvarkyta savo cenzorių, išleido 1945 m. pakeistu pavadinimu “Lakštingala negali neapibūdinti”. S. Nėris, atrod, numatė kompartijos savanaudišką apgyvystę, palikdamas kelias mašinraštinio rinkinio “Prie didelio kelio” kopijas. Jos buvo saugojamos Lietuvių literatūros ir tautosakos institute, Martyno Mažvydo bibliotekoje, S. Nėries memorialiniame muziejuje. Jų turėjo ir kai kurie Lietuvos kultūrininkai, beveik pusimti metų laukę necenzūruoto Salomėjos Nėries paskutinio pasirodymo prie jos gyvenimo kelio. Ši istorinį leidinį apipavidalino dail. V. Armalas, po aplankalu palikęs ranka rašytą mašinraštinio rinkinio viršelį. Spaudai jį paruošė literatūrologė Viktorija Daujotytė.

Valentinas Šventickas “Lietuvos rytė” rašo: “Leidiny parengtas atsižvelgiant į knygos istoriją. Ji savaime pasiūlė autentikos kelią. Tekstai spausdinti iš mašinraščio pirmo egzemplioriaus (jis gretintinas su kitais žinomais), būtinais atvejais išaišyotos tik korektūros arba gramatiškos klaidos, visos pataisos nurodytos redakcinės pastabose. Išsaugomi eilėraščių grafinės formos ypatumai, kirčių ženklai, datų įrašai (tyrinėtojai pastebės, kad ‘Raštuose’ tai kurie tekstai datuoti kitaip), išlaikomos savitesnės žodžių lytys. Didelio poeto knyga yra subtilus audinys. Visas svarbu – kas įdėta, kas ne, kodžia kūrinių seka, koks jų kontekstas, svarbus suprasdimas dėl abejotino posmo ar vieno žodžio. Šitai suprantančiam žmogui nereikia net aiškinti, kad rinkinys ‘Prie didelio kelio’ keičia S. Nėries pilietinių ir kūrybinių nuostatų suvokimą. Dėl to ši knyga rūpės kiekvienam jos talento gerbėjui, ji tiesiog būtina mokyklų bibliotekoms kaip tikrasis S. Nėries karo metų lyrikos atvaizdas ...”

Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos steigiamajame suvažiavime Jonavoje š. m. sausio 28 d. dalyvavo 50 literatų, atstovavusių Trakų, Vilkaviškio, Kelmės, Kaišiadorių, Jonavos, Jurbarko, Šakių, Molėtų, Varėnos, Plungės, Marijampolės, Kauno, Kėdainių, Lazdijų, Panevėžio, Zarasų, Skuodo, Ignalinos, Radviškių, Tauragės, Joniškio, Šilalės, Vilniaus, Kupiškio, Šalčininkų rajonams. Suvažiavusieji priėmė įstatut ir programą, valdybos pirmininku išrinko Kostą Federavičių, žurnalistą, trijų poezijos rinkinių autorių. Lietuvos kaimo rašytojų sąjunga žada leisti almanachą “Kriaušės lapas” ir literatūrinį laikraštį Jonavoje. V. Kst.

LIETUVOS AMBASADORIUS dr. ALFONSAS EIDINTAS tarp ALTOS narių Čikagoje 1993.1.15. Iš kairės: P. BUČAS (Tautinė sąjunga), sekr. St. Dubauskas (kr. demokratų), V. Naudžius (Liet. katalikų fed.), dr. J. Valaitis (socialdemokratų), ambasadorius dr. A. Eidintas, ALTOS pirm. G. J. Lazauskas (Sandara), T. Blinstrubas (Tautinė sąjunga), V. Jokūbaitis (Atgimimo sąjūdis), K. Burba (socialdemokratų), St. Briedis (Tautinė sąjunga), E. Bartkus (Tautinė sąjunga)

Slaptasis lietuvių diplomatas

Istoriko ir ambasadoriaus Alfonso Eidinto knyga apie Gabrij-Paršaitį

ALFONSAS NAKAS

Su dideliu dėmesiu perskaičiau istoriko Alfonso Eidinto, dabartinio Lietuvos ambasatoriaus Vašingtone, knygą apie Juozą Gabrij-Paršaitį. Ji pavadinta "Slaptasis lietuvių diplomatas", su mažesnio šrifto paantrašte "Istorinis detektyvas". Išleista 1992 metais Valstybinio leidybos centro (2056 Vilnius, Laisvės pr. 60), imponuojančiu 10,000 egz. tiražu.

Perskaitęs šią knygą žinau, kodėl jo bendraamžiai bendradarbiai jį neigė, būtent dėl jo savanaudiškumo, ambicijų, Lietuvos nepriklausomybei priešiško veiksmo po 1918 m. O ką jis Lietuvai gero padarė, daugelis nutyli.

Knygą skaitydami sužinojome, kad A. Eidintą J. Gabrio-Paršaitio asmenybe sudomino jo vyresnis kolega, Wisconsinso un-to istorijos profesorius Alfredas Erichas Senn'as. Sudomino ne tik žodžiais, pasakojimais — jis parūpino ir dalį J. Gabrio, atsiminimų. Tie atsiminimai, bostoniškos LE straipsnis ir paties Gabrio trijų puslapių autobiografinė apybraiža "Lietuvos albumas", sudaro A. Eidinto knygos nugarkaulį.

Prieš į knygą kimbant, štai keletas pačių būtiniausių enciklopedinių aprašomojo biografinių duomenų. Juozo tėvas turėjo Paršaitio pavardę, o motina — Gabrytė. Juozas Paršaitis gimė 1880 m. vasario 22 d. Garliavoje. Mokantis Marijampolės gimnazijoje, už antirusišką veiklą iš septintos klasės sumintas, pusmetį kalintas, trejiems metams ištremtas į Odesą.

Gimnaziją užbaigęs eksternu, Odesos un-te studijavo teisę. Nebaigęs, įsivėlė į 1905 m. revoliuciją. Didžiajame Vilniaus seime buvo vienas iš trijų gen. sekretorių. Nuo 1906 m. nuolatiniui gyveno užsieniuose, — Prancūzijoje, Šveicarijoje. Teisių mokslus baigė Lausanne'os un-te, o Sorbonoje studijavo literatūrą, socialinius ir ekonomijos mokslus. Paryžiuje 1911 m. įsteigė Lietuvių informacijų biurą ir ėmė į viešumą kelti Lietuvos reikalus. Nuo 1914 m. vidurio iki 1915 m. pradžios lankė JAV lietuvių, skaitė paskaitas, dalyvavo Tautos fondo bei Lietuvių tautos tarybos organizavime.

Apsigyvenęs Šveicarijoje,

įsteigė Aukščiausiąją lietuvių tautos tarybą (ALTT). Prancūzijoje ir Šveicarijoje gausiai bendradarbiavo tų valstybių spaudoje, leido Lietuvą liečiančius leidinius. Lietuvių bei prancūzų kalbomis rašė knygas, įskaitant ir vieną dramą. Sudarė keletą vadovėlių mokykloms. Suredagavo 6 toms Vinco Kudirkos raštų, kurie 1919 buvo išleisti Tilžėje. Nuo 1918 m., susivaidijęs su iškiliaisiais Lietuvos veikėjais, valstybės kūrime ne tik nebedalyvavo, bet, priešingai, kenkė. Mirė 1951 m. liepos 26 d. Šveicarijoje, La Chaux, Monts-de-Corsier sur Vevey, dėl dar neaiškių priežasčių iš politikos pasitraukęs 1949 m.

Tai tik dalis datomis, leidinių bei organizacijų pavadinimų gausios jo biografijos, kad skaitytojas suprastų, apie kokį asmenį čia kalbama.

Beje, turbūt dėl su gyvulių tapatinamos tėvo pavardės, aprašomasis, į pasaulį išėjęs, naudojo motinos pavardę, visur pasirašydamas J. arba Juozas Gabrys. Bet jo biografai (keturiuose mano turimose lietuviškose enciklopedijose) jį vadina Juozu Gabrij-Paršaičiu. Taip elgiasi ir monografinės knygos autorius A. Eidintas. Toliau šiame rašinyje aš daugiausia vartosiu santrumpą JGP.

Knyga *Slaptasis lietuvių diplomatas* turi dvi dalis, dalys — po du skyrius, skyriai — po keletą (pustuzinį ar daugiau) poskyrių. Keistoki skyrių pavadinimai: I dalies pirmas — "Šviesusis skyrius", antras — "Miglotasis skyrius"; II dalies pirmas — "Pilkasis skyrius", antras — "Pilkasis skyrius". Skaityant paaiškėja, kad taip padaryta dėl JGP asmenybės bei veiksmų kitių: nuo jauno idealisto, jėgas Lietuvai aukojančio, iki kietėjančio diplomato-pragmatiko, iki kompromisų nedarančio, nors jau daug kur klystančio politiko, iki pagaliau susikompromitavusio pikteivos, ciniko. "Pilkasis skyrius" galėtų būti pervadintas ir "tamsiuoju, arba juoduoju skyriumi".

Keistoka, kad knyga turi ir po du prologus bei epilogus, pavadintus "I pradžia", "II pradžia", "I pabaiga" ir "II pabaiga". Pirmoji pradžia — autoriaus du puslapiai beletistikos: tėvo pokalbis su septintus metus einančiu berniuku apie nekenčiamą rusų kal-

bą. Antrosios pradžioje konkrečiai paryškinama, kodėl JGP vertas monografijos: kad jaunystėje jis buvo ir būsimo Lietuvos prezidento Antano Smetonos, ir būsimo Lietuvos išdaviko bolševiko Vinco Mickėvičiaus-Kapsuko bendradarbis.

"II pabaigos" baigminėje pastaboje ("P.S.") autorius paaiškina, kad ne tik knygoje "visi cituoti tie dokumentai autentiški, tekstai netaisyti", bet kad ir "nėra išgalvotų vardų, nei išgalvotų įvykių". Tikime beveik viskuo, išskyrus porą smulkmenų, būtent jau minėtą pokalbį tėvo su sūnumi; ir 16-mečio Antano Kundroto pasakojimą Gabrijui apie savo tėvo ir jaunos pamotės tragediją. Abiem atvejais tai A. Eidinto vaizduotės padarai. Ypač Kundroto epizode (154-8 p.p.), jei pavadė ir tikra, tų laikų 16-metis gimnazistas apie moters anatomiją taip raiškiai nekalbėjo. Bet, kartojų, tai smulkmenos. Niekas neabėjoja autentiškais Lietuvos įvykiais tarp 1905-1940 m. ir tų įvykių dalyviais, Lietuvos valstybės kūrėjais, kurių knygoje tokia didelė gausa. Visi ar beveik visi jie — asmenybės, jų biografijos surašytos enciklopedijose. JGP asmenį ir asmenybės ryškindamas, autorius ryškina ir "anos" Lietuvos, nuo šio šimtmečio pradžios iki 1940-ųjų vidurio kurtos, puoselėtos, augintos, istoriją.

Mums, išeiviams, iš "anos" Lietuvos nuožmaus okupanto išguitiems ir "dabartinę" Lietuvą okupanto išaugintų veikėjų nebeįsileidžiamais, knyga kelia savotišką nostalgiją, nepaisant to, kad veikėjus, kuriuos taip gerbėme, čia matome be frakų ir cilindrių. Autoriaus kalba vaizdi, įvykiai piešiami ryškiais spalvomis, vietomis beveik jausmingai, tartum pats ten dalyvautų. Antai poskyryje "Kaktomis su A. Smetona", aprašinėjamas vienas posėdis: "Atmosfera staiga įkaista" (102 p.); "deda kumščiu į stalą M. Yčas" (103); "surinka sekretorius Petrusis" (103), "supyksta Gabrys" (103), "lyg adata smeigia Smetonai" (105).

Autorius vėl ir vėl pabrėžia, kad JGP diplomatinė veikla, ypač 1914-18 m., Lietuvai buvo nepamainoma ir neįkainojama. Niekas kitas, tik jis, JGP, naudodamasis pažintimis su Prancūzijos, Anglijos, JAV, Vokietijos ir kitų valstybių diplomatais bei žvalgybomis, dar ir savo politiniais raiškiais, Lietuvos vardą taip plačiai išgarsino, Lietuva pasaulį sodomino. Tačiau istoriko šaltumu išryškina ir JGP pragaistą veiklą po 1918 m.: jo vaidis su svarbiausiais Lietuvos veikėjais, ypač su A. Smetona ir A. Voldemaru (su pastaroju tąsnes teismuose); politinės draugystės siūlymą J. Kapsukui; barono von Roppo draugėje ieškojimą sandėrio su bermontininkais. Čia turiu pastebėti, kad tiek dalyvaudamas 1905 m. revoliucijoje, tiek ir vėliau, JGP nebuvo socialistas, kaip šliūpas, nei bolševikas, kaip Kapsukas, nei liberalas, kaip Smetona, o krikščionių demokratų narys ar simpatikas. Tarp knygų gale pridėtų trijų dokumentų įdomiausias JGP siūlymas —

Saulėtųjų atostogų politiniai šešėliai

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Neseniai JAV-se lankėsi Lietuvos ministeris pirmininkas — atvyko į saulėtąją Floridą praleisti savo užtarnautų atostogų. Mums yra malonu, jog pas mus dažnai atvyksta daug Lietuvos valdžios atstovų iš Tėvynės. Atrodo, kad darbiečiai tikrai domisi užsienio lietuvių gyvenimu — jų vadinama išeivija. Antra vertus, yra neramu, nes mes vis nenustojame girdėję apie sunkų mūsų giminių, pažįstamų ir kitų tautiečių ekonominį gyvenimą Lietuvoje. O čia atvykę mūsų keliaujantys valdžios atstovai mėgsta gan patogiai pagyventi, kaip ir pridera jų titulus.

Viešėdamas ministeris pirmininkas nesislapstė po palmių lapais, bet leidosi būti kalbinamas smalsių tautiečių ir netgi sutiko atsakyti į radijo klausytojų klausimus. Vienas klausytojas buvo susirūpinęs, ar Lietuvos iždas netuštėja, valdininkams taip dažnai skraidant po pasaulį... To klausimo ministeris pirmininkas, matyt, tikėjosi ir buvo pilnai pasiruošęs jį atsakyti. Pasirodo, kad tos kelionės iš

kokia turėtų būti Lietuvos vėliava. Jis siūlo spalvas geltoną, žalią ir raudoną, nurodymas, kodėl jos tinkamiausios. Tik spalvų išdėstymo tvarka jo buvo ne tokia, kokią vėliau valstybė pasirinko.

Imponuoja pateiktas JGP parašytų knygų ir brošiūrų sąrašas: net 53 bibliografinės nuorodos. Ir dar 8 jo redaguotų leidinių sąrašas, kuriame puikuoja 6 tomų Vinco Kudirkos raštai ir Antano Strazdo (Strazdelio) raštai. Tik apie Gabrij literatūrą, mokykloms vadovėlių rašytoją, leidinių redaktorių A. Eidintas plačiau nekalba. Suprantama: 328 puslapių knyga padvigubėtų ar patrigubėtų, o, be to, tai ir ne istoriko darbas.

Kai knygos toks gausus tiražas, verta pakalbėti ir bent apie akivaizdžius jos trūkumus. Visų pirma, reiklesnis skaitytojas labai pasiges pavardžių rodikliu. Jos sudarymas nereikalauja apčiuopiamų išlaidų nei sunkaus darbo, o nauda didelė.

Lyginant su išeivijos leidiniais, kalbos klaidų radau ne daug, bet apie tuziną korektūros (spaustuvės) klaidų pasižymėjau. Ir porą netaisyklinių sakinių. 48 p. parašyta "(...) Gabrys skaito pirmąją paskaitą Bostone keliems tūkstantams tėvynainių, kurioje kalba apie neišvengiamą karą (...)". turi būti: "Gabrys skaito Bostone keliems tūkstantams tėvynainių pirmąją paskaitą, kurioje..." 54 p.: "(...) kontaktavo su Vokietijos atstovu Gisbertu fon Rombergu Berne, kuriame teikdavo žinių (...)". t.b. "... Berne kontaktavo su... Rombergu, kuriam..." Ar tokie netaisyklingi sakinių daugiau buvo, nežinau, nebėsekiau, nes kai daugelis išties puslapių autoriaus yra cituojami kalbos netaisiant, tai šimtmečio pradžios veikėjų raštuose tikslumų neieškotina.

Lietuvos karininką, veikusį 1934 m. (263 p.), autorius du kartų pavadina papulkininku (sunku atsikratyti sovietinių laipsnių), kai tai būta pulkininko leitenanto.

Knygos pradžioje cituojamas vokiškas JGP sakiny: "Die Bemuehungen zur Schaffung eines Staates, sei er auch noch so klein, wie es Litauen ist, ist keine geruhsame Beschaeftigung" (t.b. Beschaeftigung, A.N.), išversta į "Pastanas sukurti valstybę, net jeigu ji tokia maža kaip Lietuva, nėra ramus užsiėmimas". Žodis ramus čia neaiškus, miglotas, netinkamas, kad ir ką žodiniai besakytų. Turėtų būti "nėra malonus užsiėmimas", laisviau verčiant net "nėra lengvas laisvalaikio darbas".

"Valstybinis" knygos popierius prastas. Kai kurių puslapių, bent mano egzemplioriaus, raidynui pritrūkę dažų, tekstai vis išskatomi. Irišimas silpnas, besikaitant keletas lapų išsprūdo. Ploni viršeliai irgi apibrizgo, nors pirmajame puslapyje Juozo Gabrio-Paršaitio dominuojanti portretinė, o paskutiniame — gatvė einančio Alfonso Eidinto nuotraukos pakankamai ryškios.

Lietuvos iždo daug neatima, nes, išskyrus smulkias išlaidas, mūsų keliaujančių draugų pasivažinėjimus apmoka kvietėjai ir laikini šeimininkai.

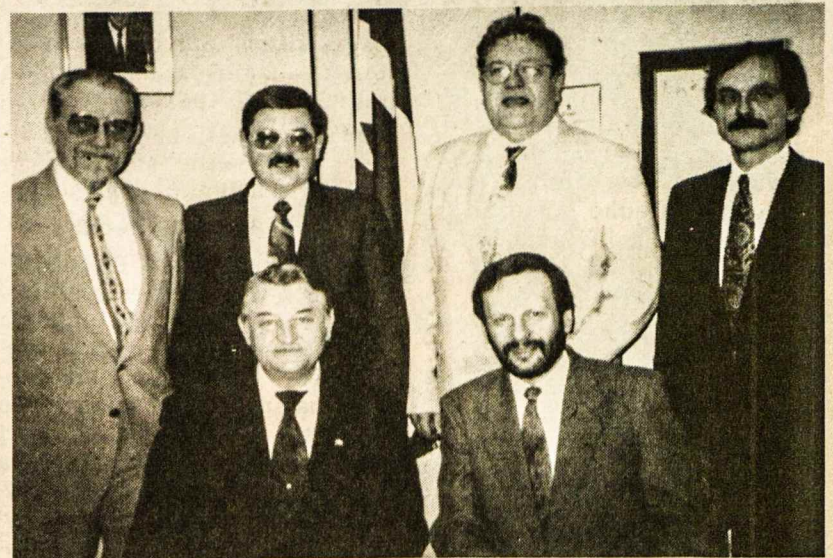
Mums tai nėra naujiena. Esame įpratę, kad kokia nors batų bendrovė ar cigarečių įmonė padengtų sportininkų, dainininkų ar kitų garsių žmonių kelionių išlaidas. Ir ne tik padengia išlaidas, bet ir dažnai sumoka nemažus pinigus už jų vardo reklamą. Ko gero, ateityje ir Lietuvos vadovai važinėsis po pasaulį su kokios bendrovės prisiūtais ženkliais ant skvernų, reklamomis ant skrybėlių, nešiosis spalvotus skėčius ir kitokius niekniekius.

Bet kol kas neaišku, kokie rėmėjai šelpia mūsų didžiulius vadus. Bendrovių ar firmų reklamų mūsų valdžios žmonės viešumoje dar nenešioja.

Vienas iš šios ministerio pirmininko kelionės šeimininkų buvo garsusis Lietuvos seimo atstovas iš Floridos. Jis maloniai priglaudė pervargusį ministrį pirmininką pailsėti saulėtame St. Petersburg'o milijonierių kvartale.

Puikiai praleidęs keletą dienų St. Petersburg'e, ministris pirmininkas nuskubėjo į Bahamų salas. Paaudodamas savo atostogas, nusprendė ir toliau semtis išminties, gerai išlėstis ir užmegzti kaip galint daugiau kontaktų su įtakingais žmonėmis, kad, grįžęs į Lietuvą, sugebėtų geriau suprasti tų nelemtų streikuojančių ūkininkų problemas ir tų įkurių išeivių kaprizus.

Sugrįžęs iš savo saulėtosios kelionės į Vilnį, ministris pirmininkas ėmė elgtis panašiai, kaip ir jo kolega, Lietuvos užsienio reikalų ministris po kelionės su tuo pačiu

Kanados baltiečių federacijos valdyba. Iš kairės sėdi: svečias Kanados parlamentaras J. FLIS, V. ZARINŠ (pirmininkas); stovi: A. VAIČIŪNAS, R. PALOJA, L. ECE, K. ZICHMANIS.

seimo nariu — pradėjo tvarkyti reikalus Vašingtone. Po pirmosios kelionės užsienio reikalų ministeris atleido iš pareigų Vašingtone Stasį Lozoraitį. Į ambasadoriaus vietą bandė pasodinti šeimininko atstovą. Nepasisekė. Pasirodo, kad užsienio lietuviai sukėlė per daug triukšmo. Tą pakeitimą turėjo sutvarkyti pats prezidentas, o S. Lozoraičiui užteks Italijos...

Šį kartą ministris pirmininkas taip pat ilgai nelaukė — atsilygino savo šeimininkui iš Floridos, paskirdamas jo sūnų į specialią pareigavietę Vašingtone.

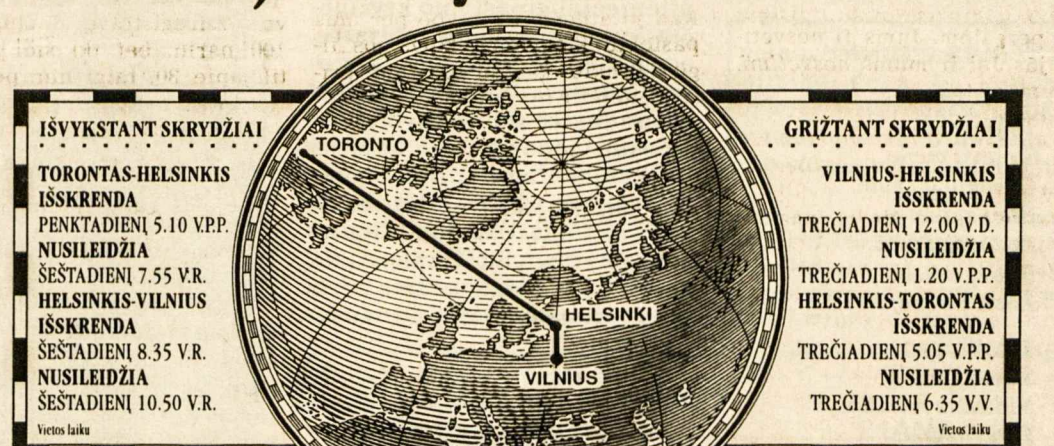
Kadangi ambasadoriaus vieta jau buvo užimta, o, be to, dirbti ambasadoje naujo kandidato niekas nenorėjo priimti, ministris pirmininkas sugalvojo (o gal kas nors kitas davė jam tą idėją) įsteigti naują pareigavietę — patarėjo tarptautinės politikos klausimais.

Visų naujo pareigūno išlaidų kymo išlaidų dar nežinome. Tik yra aišku, jog yra įsteigta nauja, negirdėta pozicija. Lietuva

turės naują patarėją, kuris sėdės už tūkstančių kilometrų nuo savo ministerio viršininko ir kuris veiks šalia tradicinės diplomatinės tvarkos. Tokio svarbaus patarėjo atlyginimas, gyvenamas plotas, kabinetas, kelionės ir kitos išlaidos atsies Lietuvosėlei daug dolerių, ne litų. Šiuo metu, kai Lietuva nesuveđa galo su galu, tas išlaidas, atrodo, turės padengti eiliniai krašto darbininkai iš savo skurdžių pajamų.

Tos naujos išlaidos prisidės prie kitų brangių diplomatinė biudžetų ir valdininkų kelionių išlaidų. Bet, atrodo, darbiečiai dėl to galvos sau nesuka. Kai ministris pirmininkas ir kiti darbiečiai kartoją, kad jų kelionės Lietuvai nieko nekainuoja, tautiečiai turėtų suprasti, jog atsieina žymiai pigiau apmokėti brangias politikų keliones bei atostogas, negu leisti jiems patiems susirasti prieglaudą salėtuose kurortuose. Bent tada rinkėjai žinotų, kiek jiems kainuoja valdininkų pasiaukojimas. (Amerikos lietuvių radijas)

Pirmieji skrydžiai į Lietuvą

DABAR GALITE SKRISTI FINNAIR LĖKTUVU PER HELSINKI GERIAUSIAI, PATOGIAUSIAI IR GREČIAUSIAI PASIEKTI VILNIŲ NUO GEGUŽĖS 18 D. IKI RUGSĖJO 30 D.

- Pirmieji skrydžiai iš Toronto į Vilnį per Helsinkį
- Naujais MD-11 lėktuvais • Aukščiausios kokybės turistinė klasė
- Nauja komercinė klasė • Leidžiama po 2 lagaminus

*Trumpiausios laikas tarp skrydžių, kaip nustatyta aeromoto vadovybės

FINNAIR

geriausias pasirinkimas

Taupykite skrisdami į Lietuvą

Po visą pasaulį pagarsėjęs aptarnavimas keliaujant į Vilnį ir Kauną per Helsinkį (su mūsų bendriniu AirLithuania). Pirmą patirkite Finnair kokybę prieinama kaina tarp gegužės 18 d. ir rugsėjo 30 d. Nauja komercinė klasė iš Toronto į Helsinkį su \$600 priemoka.

Skambinkite savo kelionių biurui arba

1-800-461-8651

FINNCHARTER LTD.

geriausias pasirinkimas

Toronto (416) 222-0740

Sąlygos: Trumpiausia kelionė 7 dienų. Ilgiausia 4 mėnesiai. Bilietai perkami iš anksto 45 dienas prieš išvykstant. Neįskaitytas išvykimo mokestis. Užskaitant reikta pilnat sustuokėti. Atsiskaitant pinigai negrąžinami. Keičiant skrydžių reikalingi primokėti \$200.

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų

taip pat

automobilai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncevalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos • Profesinis patarnavimas

Toronto Priskėlimo parapijos choras

Priskėlimo parapija Toronte įsisteigė 1953 metais. Taip jau yra, kad prie šventovės turi būti ir choras. Taigi tais pačiais metais buvo pradėta giedoti prie mažų vargonėlių. Tėvo Bernardino pakviestas, choro pradėjo organizuoti Vaclovas Verikaitis. Susidarė mėgėjų būrys, susidedantis iš 50 asmenų. Buvo ruošiamas ne tik giesmių, bet ir pasaulietišku dainų repertuaras, kaip to meto sąlygos reikalavo. Dalyvauta įvairiuose koncertuose ne tik Toronte, bet ir už jo ribų. Laikas bėgo. Chorvedžiai keitėsi. Be Vaclovo Verikaitio chorui vadovavo kun. Bronius Jurkšas (1960-1974), Eugenijus Krikščūnas (1974-1978). 1978 metais vėl grįžo V. Verikaitis ir išbuvo iki savo mirties 1991 m. Šiuo metu turime tris vadovus: vieną groja, antra dainuoja, o trečioji – padiriguoja. Tai Jolanta Vaičytė, Danguolė Radkė ir Dalia Viskontienė.

Nors praėjo daug metų ir dainos bei giesmės mėgėjų veidai pailgėjo, pasidarė rimtesni, o plaukai retesni ir švie-

sesni, tačiau ir dabar dar renka repetitijoms ir giedojimui su dideliu noru, tikėdami, kad jaunesnioji karta papildys senstančias eiles. Dar ir dabar mūsų yra arti penkiasdešimt!

Galime didžiulius, kad savo tarpe turime Oną Juodviršienę-Fagockytę, kuri jau 1928 m. dalyvavo dainų šventėje Kaune, atvykusi su choru iš Vištyčio, o šiais metais ji važiuoja Lietuvon su choru iš Toronto. Į Dainų šventę Lietuvoje vyksta šie choristai:

Aukštaitis Jonas, Bričkuvienė Aldona, Brakienė Laima, Dargienė Laima, Dilkienė Sofija, Jurėnienė Liuda, Juodviršienė Ona, Klibingaitienė Dzeja, Krasauskienė Ona, Kuprevičienė Nina, Kuzmarskis Aleksas, Kuzmarskienė Viktorija, Leverienė Valerija, Melnykienė Petronėlė, Melnykas Vladas, Mačionienė Laima, Nešukaitis Jonas, Pūkas Antanas, Puknienė Irena, Sabacinskienė Regina, Saplienė Prima, Slapšienė Rita, Slapšys Mykolas, Taseckienė Ona, Baziliauskas Leonas.

A. Juozapavičius

GAVĖNIOS KELIONĖ BAIGUS

MIELI KANADOS LIETUVIAI, BROLIAI KUNIGAI!

Nuoširdžiai dėkoju Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybei, kuri per kun. Joną Staškevičių pakvietė mane aplankyti Kanadą ir vesti Gavėnios rekolekcijas lietuvių parapijose.

Ačiū kun. Kazimierui Kaknevičiui Londone, kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, Hamiltone, kun. dr. Viktorui Skilandžiui Otavoje, kun. Juozui Kestučiiui Butkui, OFM, St. Catharines, kun. Jonui Staškevičiui, prel. Pranui Gaidai, kun. Vytautui Volertui Anapilyje, kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kunigams – Eugenijui, Liudui, Pijui ir kun. Edžiui Putrimui Toronte, kurie su broliška meile mane priėmė ir globojo.

Man buvo gera, brangūs tautiečiai, su jumis susitikti, bendrauti. Kiek daug sutikau nuostabių žmonių! Pajutau kaip jums rūpi Tėvynės reikalai, kaip jūs gaudo te kiekvieną žodį apie Lietuvą, kaip išgyvenate jos vargus ir džiaugiatės pergalėmis. Jums ji nesvetima ir jūs Jai ir mums nesvetimi. Ačiū jums už tai.

Nuoširdžiai dėkoju aš aukas Vilkiškio šventovės atstatymui. Suprantu, kad ne upeliu gėrybės teka, bet sūriu prakaitu laistomas. Jūs atverėte savo širdis, pasidalinote, tuo artindami užbaigtųjų džiaugsmą. Tikiau, kad ir ateity ne užmiršite mūsų rūpesčių. Gerasis Dievas telaimina jūsų gerus darbus ir naudingus sumanymus, teikdamas jėgų kasdieniams rūpesčiams pakelti.

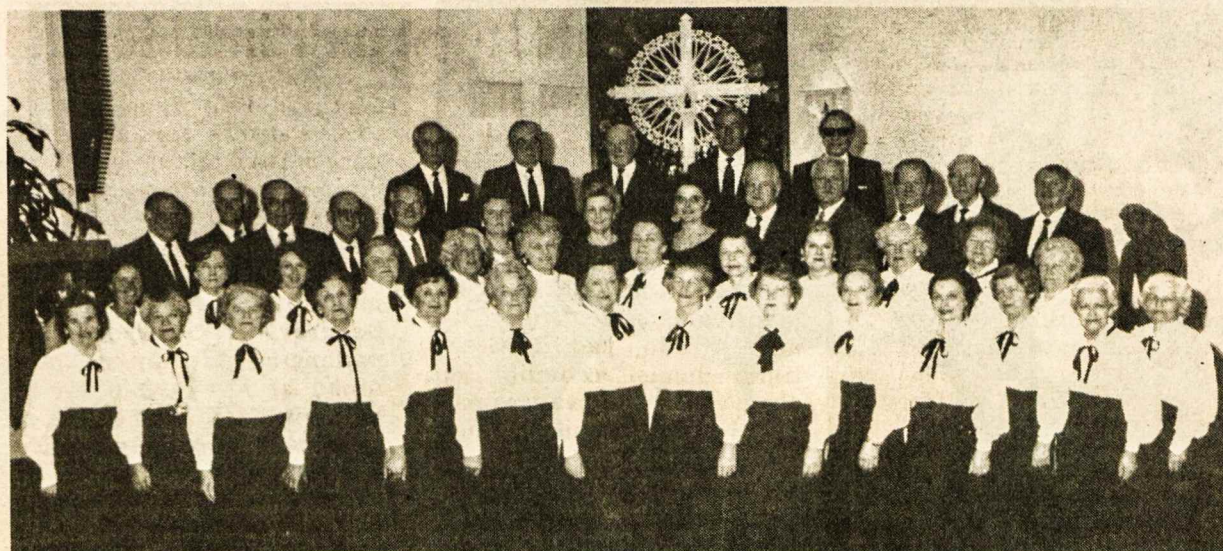
Pasibaigė rekolekcijos, kuriose visi drauge bandėme nuvalyti dulkes nuo Kristaus veido mūsų sielose. Žinau, kad ne viską padariau, kad priartėjau prie Kristaus, Jį geriau pažintume, daugiau pamiltume, Juo persiliutume ir užsidegtume, tačiau guodžia Šv. Rašto žodžiai: "Paulius sodino, Apolais laistė, o Dievas davė augimą. Nieko nereikia sodintojas nei laistytojas, bet tik augintojas – Dievas... Mes juk esame Dievo bendradarbiai, o jūs – Dievo dirva, Dievo statyba" (1 Kor 2:6-9).

Būsiu pats laimingiausias, jei bent vienas "grūdus" prisigis jūsų širdyse. O Viešpat, kuris jumoje pradėjo šį gerą darbą, jį ir teatbaigia.

Čia pat Velykos. Brolius kunigus, visus sutiktus ir nesutiktus tautiečius bei visus geros valios žmones pagarbiai sveikinu su artėjančiom šventėmis ir linkiu, kad prisikėlęs Kristus į visų mūsų namus ir širdis atneštų ramybę bei meilę. Kad jo atneštoji ramybė per mus pasiektų kiekvieną, kuris jį ilgisi. Linkiu, kad su Kristumi prisikeltume ir gyventume, skleiddami meilę, džiaugsmą ir laimę. Džiaugsmingo ir prasmingo Aleliuja!!!

Su gilia pagarba –
Jūsų kun. Vytautas Gustaitis,
Vilkiškio dekanas

Red. prierašas: sąskaita Vilkiškio katedros atstatymui atidaryta Toronto Priskėlimo parapijos kredito kooperatyve nr. 162817.17.

Toronto Priskėlimo parapijos choras su vadovėmis DANGUOLĖ RADTKĖ, DALIA VISKONTIENE (vidury) ir JOLANTA VAIČYTĖ

Paremtos organizacijos, paskirtos stipendijos

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" metinis susirinkimas

ST. DALIUS

Trisdešimt devintas "Talkos" kredito kooperatyvo narių susirinkimas įvyko 1994 m. vasario 26 d. Jaunimo centro salėje, Hamiltone, dalyvaujant 123 nariams ir svečiams – Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdybos nariui Vytautui Biretai. Susirinkimą atidarė valdybos pirm. J. Stankus, pasveikindamas atvykusius narius ir pakviesdamas susikaupimo minutę pagerbti praeitais metais mirusius 30 narių.

Į balsų skaičiavimo komisiją pakviesti – J. Bajoraitis, M. Jonikas, J. Jokubynas, A. Kamaitis, R. Rožanskas. Praeitų metų protokolą perskaitė sekr. R. Kontenis. Protokolas priimtas. Valdybos pranešimuose pirm. J. Stankus pažymėjo, kad per 1993 m. paaugta nežymiai, nors pelno gauta gan gerai, ir buvo papildyti atsargos rezervas. Del mažesnio "Talkos" augimo daugiausia kalta ekonominė ir finansinė Kanados krašto padėtis, kai užsidarinių fabrikai, didėję bedarbių eilės, ir taip pat bankrotuojančių skaičius. Tokia atmosfera palietė ir mūsų kooperatyvą, sulėtindama augimą bei atnešdama nuostolius už išduotas paskolas. Tačiau "Talkos" kooperatyvas visą laiką taupytojams mokoje aukštesnę nuosimintį, negu bet kurioje kitoje finansinėje institucijoje. Nariams įvestas naujas patarnavimas – kredito kortelė "Master Card". Jos gavimui buvo užsiregistravę daugiau negu 100 narių, bet iki šiol ją įsigijo tik apie 30, taigi dar per mažai tuo nariai naudojami.

Taipgi valdyba nutarė padidinti šerų normą iki 10 šerų arba 50 dol. sumos ir visiems nariams pridėjo iš gauto pelno po 5 dol. Per eilę metų tuo būdu valdyba nuo pradinės vieno šero 5 dol. sumos, nariams nieko nemokant, papildė iki 10 šerų 50 dol. vertės. Priminė taipgi apie 2.000 dol. draudą, kad ta suma 100% apdrausta, jei narys ją įneša prieš 55 m. savo gimtadienį ir po to nepajudina. O jei įneša mažesnę sumą, tai tos sumos rėmuose ir drauda galioja, bet ne 2.000 dol.

Išdininkas St. J. Dalius pranešė, kad "Talka" 1993 m. užbaigė, priartėjusi prie 38 ml. dolerių balanso. Metinis paaugimas palyginus su kitais metais nežymus, nes padidėjo 167.649 dol. arba 0,44% daugiau negu 1992 m. Narių indėliai padidėjo terminuotų indėlių sąskaitos 553.324 dol. arba 3,19% daugiau negu 1992 m. Padidėjo ir pensijų sąskaitos 300.196 dol. arba 3,51% daugiau. Nario indėlių vidurkis buvo 18.404 dol.

Nariams išduotos paskolos: nekilnojamo turto padidėjo 974.187

dol. arba 3,85% daugiau (pernai buvo 8,02%). Asmeninių paskolų išduota mažiau ir krito 9,73% mažiau negu 1992 m. Bendras vienas skolininkui paskolų vidurkis buvo 54.351 dol., kai pernai buvo 51.287 dol. "Talka" turėjo pajamų per 1993 m. 2.597.184 dol. Pajamų buvo gauta mažiau 467.504 dol. negu 1992 m. (sumažėjo 15,25%). Tam turėjo didelės įtakos nukritę nuosimčiai už išduotas paskolas ir investicijas, kas gerokai sumažino kooperatyvo pajamas. Išlaidų padaryta 2.447.611 dol., kurių didžiausia dalį sudaro nariams išmokėti nuosimčiai už įvairius indėlius 1.730.587 dol. arba 66,63% nuo visų gautų pajamų.

Tarnautojų algoms su pensija ir draudimais išmokėta 209.728 dol. arba 8,07% (pernai buvo 6,44%). Valdybai ir komitetams išmokėta 19.828 dol. arba 0,76%. Neišvengta ir nuostolio, kai metų eigoje teko iš pelno nurašyti 48.637 dol., nes keletas narių bankrotavo. Tas sudaro 1,87% nuo visų gautų pajamų. 1993 m. gautas grynas pelnas buvo 119.573 dol. Tokiu būdu gautos pajamos pasiskirsto išlaidų atžvilgiu maždaug tokiais santykiais: nariams išmokėta už indėlius 66,63%, administracijos išlaidos kartu su algom, valdyba, aukom ir namo išlaikymu 27,45%, mokesčiai valdžiai 1,30%, gautas pelnas 4,6%.

"Talkos" valdyba, užbaigusi metus su pelnu, didžiausią dėmesį paskyrė lietuviškų reikalų stipriam paremiui, kaip mokykloms, spaudai ir jaunimo organizacijoms. Tam tikslui buvo paskirta ir išmokėta 35.800 dol. Apmokėjus visas išlaidas ir paskyrus aukas, likutis buvo pervestas į atsargos kapitalą. Dabar "Talkos" kredito kooperatyvas turi atsargos kapitalo 2.474.130 dol. arba 6,53% nuo viso kapitalo.

Kredito komiteto pirm. A. Enskaitis pranešė, kad per 1993 m. buvo leista išduoti 214 paskolų už 8.024.672 dol., iš kurių nekilnojamo turto buvo 6.964.890 dol. ir asmeninių paskolų 1.059.781 dol. Iš asmeninių paskolų daugiausia leista išduoti 36 paskolos skolų padengimui 288.772 dol., automobilį pirkimui 19 paskolų 183.845 dol., giminių padėti 16 paskolų 152.318 dol. Mažiausia leista iš-

duoti atostogoms 3 paskolas 27.000 dol.

Revizijos komiteto pirm. G. Melnykas pranešė, kad, tikrinant "Talkos" kooperatyvo raštinės atskaitomybę ir knygas, viskas rasta pilnoje tvarkoje. Revizorius B. Hoecht trumpai pranešė, kad viskas vedama saugiai ir tvarkingai. Narių susirinkimas "Talkos" revizoriais 1994 m. vėl patvirtino Nolan, Hoecht & Welsh, Chartered Accountants įstaigą.

Narių patvirtintas ir šerų normos pakėlimas nuo 9 iki 10 šerų. Rinkimai į valdybą ir komitetus praversti slaptu balsavimu. Balsavimuose dalyvavo 122 nariai, iš kurių 5 kortelės buvo sugadintos. Į valdybą kandidatavo ir gavo balsų: Stasys Kareckas – 85, Povilas Kanopa – 53 ir Robertas Kontenis – 96. Išrinkti – Stasys Kareckas ir Robertas Kontenis. Į Kredito komitetą aklamacijos būdu per rinktas Jeronimas Pleinys. Į Revizijos komitetą aklamacijos būdu perrinktas Marijus Gudinskas.

Izd. St. J. Dalius pranešė, kad "Talkos" kooperatyvo valdyba savo posėdyje 1994 m. vasario 24 d. svarstė lietuvių studentų 11 prašymų stipendijai gauti ir vienbalsiai nutarė paskirti po 1.000 dol.: Stasiui Bakšiui, Rūtai Balytaitei ir Tomui Stanevičiui. Papildomai dar viena stipendija 500 dol. paskirta Robertui Nekrošiui. Stipendijų čekius įteikė pirm. J. Stankus. O. Stanevičiūtė kėlė klausimą dėl "Talkos" valdybos duodamų studentams stipendijų paskyrimo tvarkos.

"Talkos" valdyba po susirinkimo pasiskirstė pareigoms: J. Stankus – pirm., T. Kochanka – vice-pirm., R. Kontenis – sekr., St. J. Dalius – izd., St. Kareckas – valdybos narys. Kredito komitetas: A. Enskaitis – pirm., B. Mačys – sekr., J. Pleinys – narys. Revizijos komitetas: G. Skaistys – pirm., M. Gudinskas – sekr., G. Melnykas – narys.

Tėviškos žiburiai • 1994. III. 29 – Nr. 13 (2300) • psl. 9

Kanados lietuvių jaunimo pasisakymai II

Jėgų pakanka

KLJ sąjunga šiais metais įvairiai ir plačiai veikia. Mūsų valdyba stipri ir pilna idėjų. Vistiek, kartais sunku išlaikyti viltį bei motivaciją toliau dirbti ir stengtis uždegti jaunimą prisidėti prie veiklos. Dauguma jaunimo, būdami studentais, labai užimti savo kasdieniniais rūpesčiais. Bet jaučiu, kad mūsų lietuviškame jaunime yra labai daug talentų. Jaunimo sąjungos valdyba nori stipriau veikti, nes jėgų ir sugebėjimo pakanka. Tuomet, mums rūpi ateitis.

Per Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, o ypač per studijų dienas, vyks reikšmingos diskusijos apie PLJ sąjungos vaidmenį, išlaikant lietuviybę, šios organizacijos ateitį ir viso pasaulio lietuvių jaunimo viltį bei rūpesčius.

Dalyvavimas kongrese mums padės atsakyti į šiuos klausimus, o taip pat duos progą susipažinti su lietuviška šeima pasaulyje. Bet svarbiausia, kongresas uždegės norą ir suteiks energiją toliau dirbti lietuvių visuomenėje, tęsti kilnias šalpos ir kultūrinės tradicijas.

Daiva Baršauskaitė

Turiu patyrimo

Aš, Linas Garbaliuskas, norėčiau sekančiame kongrese būti Kanados lietuvių jaunimo atstovu. Esu dalyvavęs lietuvių visuomeninėje veikloje Kanadoje ir dar praleidęs 2-jus metus Lietuvoje, tai galėčiau pasidalinti savo žiniomis ir patirtimi.

Mano veikla lietuvių bendruomenėje Kanadoje prasidėjo būnant skautu ir šokant tautinius šokius nuo penkerių metų amžiaus. Tautinius šokius šokau 20 metų. Skautas esu iki šiol. Taip pat lankia lietuvišką mokyklą 10 metų ir lituanistinius kursus trejus metus. Dalyvavau ir sporto komandose, lošdamas tinklinį.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungoje esu 4-ri metai, buvau KLJS pirmininkas 1989-90 metais, ir, prieš išvažiuodamas į Lietuvą, dalyvavau Jaunimo kongrese Pietų Amerikoje, kaip Kanados lietuvių jaunimo atstovas. Tokiu būdu jau aš turiu patyrimo dalyvauti ir kitame kongrese.

Linas Garbaliuskas

Norėčiau padėti

Ateinančiame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese aš norėčiau dalyvauti kaip Kanados lietuvių jaunimo atstovė. Dalyvavau paskutiniame jaunimo kongrese Pietų Amerikoje kaip dalyvė, stebėjau vadovų veiklą, manau gavau šiek tiek supratimo apie kongreso siekius ir tikslus, norėčiau šį kartą dalyvauti kaip Kanados lietuvių jaunimo atstovė.

1991 metais turėjau progą su tėveliais aplankyti Lietuvą, ir per tą kelionę mano ryšiai su Lietuva sustiprėjo. Manau, kad būdama atstovė, galėsiu daugiau įsigilinti į dabartinius Lietuvos reikalus ir problemas, ir, kiek galima, jaunimui ir apamai Lietuvai daugiau padėti.

Lilly Liaukutė

Pastaba. Trys jaunimo pasisakymai jau buvo išspausdinti anksčiau. Vėliau pasirodys trys paskutiniai.

"Daug gimtinių – tėvynė viena!"

Aštuntojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komitetas skelbia šūkį artėjančiam sąskrydžiui ir praneša, kad kongreso kainos sumažintos 25 nuosimčiais. Kovą 17 paskelbta žinia, kad atšaukta laivo kelionė Baltijos jūra ir apsilankymas Latvijoje bei Estijoje. Kongreso programa įvyks Lietuvoje liepos 11-12 d.d. PLJK atstovams Studijų dienos rengiamos Anglijoje Londone nuo liepos 21 iki 29 d. Kongreso uždarymas įvyks lietuvių sodyboje – Headley Park.

Registracija kongresui pratęsta iki gegužės 1 d. Atstovams kaina: 1.385 (JAV dol.); dalyviams ir turistams nuo \$525 iki 1.905 (JAV dol.), pasirenkant 9, 11 arba 19 dienų programą. Lėktuvų bilietus galima įsigyti per oficialią PLJK kelionių agentūrą TRANSEAIR (telefonas 202-362-6100 arba (JAV) 1-800-666-4901). Platesnę informaciją bei registracijos anketas galima gauti iš PLJK rengimo komiteto: Registracijos informacija: P. O. Box 2812, Springfield, VA 22152-0812, USA. Telefono ir fakso numeris: 703-569-5370. Inf.

Paremkite "Tėviškos žiburis" auką, rėmėjo ar garbės pranešimą, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO Kongresas

PLJK rengimo komitetas įvertino jūsų nuomonę

Norėdami užtikrinti kiek galint gausesnį lietuvių jaunimo dalyvavimą šiame pasauliniame jaunimo sąskrydyje, su džiaugsmu pranešame, kad Kongreso kainos sumažintos net 25% (apie \$465)!

Pasirinkite 9, 11 ar 19 dienų kongreso programą

Kviečiame pasirinkti: 11 dienų Lietuvoje, 9 dienas Anglijoje, arba pilną 19 dienų programą Lietuvoje ir Anglijoje.

Lietuvos programa pratęsta – kelionė laivu atšaukta

Atsižvelgiant į daugelio PLJ Sąjungos narių nuomonę, nutarta programos dalį Lietuvoje pratęsti, atšaukiant laivo kelionę Baltijos jūra. Kongreso Lietuvos programa – tai unikali proga jaunimui susipažinti su tikroju Lietuvos gyvenimu. Bendrausime su savo profesijos kolegais arba savo specialybės studentais; praleisime dieną Lietuvos kaime ir susipažinsime su jo gyventojais; įsijungsime į labdaros bei savanoriškos veiklos darbus. Bus progų pasilinksmiti, pažinti Lietuvos kultūrinės vertybės bei senovės papročius. Praleisime "pagonišką vakarą" Trakuose, bus folkloro vakaronė. Prieš išvykstant į Londoną PLJK studijų dienoms ir ekskursijoms, turėsime progos pailsėti Baltijos pajūryje – Juodkrantėje, pamąstyti apie Lietuvoje įgytas žinias bei atsivieikinti su Lietuva jos pasakiškoje gamtoje.

Papiginti skrydžiai per Kongreso kelionės agentūrą

Skambinkite PLJK oficialiai kelionės agentūrai TRANSEAIR įsigyti papigintus bilietus į Vilnių ir namo iš Londono. Skambinant iš JAV, TRANSEAIR telefonas (darbo valandomis): 1-800-666-4901 (už JAV ribų: 202-362-6100).

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo komitetas
P.O. Box 2812, Springfield, VA 22152-0812, USA
tel./fax. bendrai PLJK informacijai – 703-569-5370
tel. PLJK registracijos klausimais – 703-425-9273

Pateiktos kainos gali keistis be pranešimo ir neįskaito skrydžių į Europą ir atgal. PLJK programa gali keistis be pranešimo. Aukos paremti VIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą yra mielai priimamos. "Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas" ir "Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga" yra pelno nesiekiančios organizacijos.

PLJK
KAINOS
NULEISTOS
IKI
25%

us\$1385
PLJK atstovo kaina

1994 m. liepos mėn. 11-29 dd.

19 dienų/18 naktų

• Į kainą įskaičiuota:

Lietuvos Programa (11 dienų)
Skrydis iš Vilniaus į Londoną
Studijų dienos Anglijoje (9 dienos)
Apgyvendinimas ir maistas
Transportas tarp programos dalių
Susitikimai, seminarai ir vakaronės
PLJK atidarymo ir uždarymo banketai
Ekskursijos Lietuvoje ir Anglijoje

Dalyviai/Turistai
nuo \$525 iki \$1905

(pagal pasirinktą kategoriją)

Lietuvoje: liepos mėn 11-21 dd.

Anglijoje: liepos mėn. 21-29 dd.

Pasirinkite 11 dienų programą Lietuvoje arba 9 dienų programą Didž. Britanijoje. Galite taip pat dalyvauti pilnoje PLJK programoje (19 dienų/18 naktų).

VIII PLJK
KONGRESO
REGISTRACIJA
PRATĖSTA IKI
1994.05.01

"Daug gimtinių, tėvynė – viena!"

HOMELIFE
Realty One Ltd.

PARDUODAMAS
trijų miegamųjų
namas netoli Šv.
Juozapo ligoni-
nės ir Ronces-
valles gatvės.
Prašoma kaina
\$217.500.
Privatus keliukas
į garažą. Gražiai
pertvarkytas namo vidus pakelia pirkimo vertę. Tai
Jūsų svajonė. Tuoju skambinkite tel. 763-5161
– **MARIJANA McKinnon.**
Seminaras namų pirkėjams – kovo 22 d., 7 v.v.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų,
parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
• statybos darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
• elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įve-
dimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų
sutvarkymas • prielaukus • garažai • tvoros • medžių pjovimas
• virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo
ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir
pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
• 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

**NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS**

Nuoširdžiai linkime mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose.
Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarna-
vimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės
paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš
jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

**MONTREALYJE 1450 DE SEVE
LASALLE, QUE.**

Naujas telefonas
937-9898
Vytautas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFOR-
MACIJOS IR APTAR-
NAVIMO REIKALAIŠ
BET KADA - 7 DIENAS

K3R
AWNINGS & ROOFING
owned & operated by Toms Trading Corp.

**Pradedant sekančią darbo sezoną siūlome
STOGŲ DENGIMĄ** – su nuolydžiu: asfaltinėmis plytelėmis
horizontaliai: karštos dervos technologija,
ruberoidu

instaliavimą – vandens nubėgimo vamzdžių, stogo langų
**ŠARNYRINIUS IŠSKLEIDŽIAMOSIUS STOGELIUS,
PASTOGĖLES-KREPŠELIUS**
– šarnyriniai išskleidžiamieji stogeliai – vasarnamiams,
– vienaaukščiams – kiemo pusėje, daugiaaukščiams – balkonuose
elektrinis, mechaninis valdymas
– pastogėlės-krepšeliai – įstaigoms; apsaugo nuo atspindžių,
tarnauja reklamai

Norint gauti platesnę informaciją, kviečiame apsilankyti mūsų įstaigoje
arba paskambinti.
Užsakisiusiems iki balandžio 15 d. – **10% NUOLAIDA**
(Priimami užsakymai Wasagai ir kitoms poilsio vietoms).

625A The Queensway,
Toronto, M8V 1K4, Ont.
Tel.: (416) 252-4081
Fax: (416) 252-2972
Tel.: (416) 253-1912

TAI PATOGUMAS IR PRABANGA

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	4.00%
180-364 d. term. ind.	4.00%
1 metų term. indėlius	4.25%
2 metų term. indėlius	4.25%
3 metų term. indėlius	4.75%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.50%
2 metų GIC-met. palūk.	4.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.25%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:	
Asmeninės paskolas	
nuo	8.00%
Sutarties paskolas	
nuo	8.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	6.25%
2 metų	7.00%
3 metų	7.25%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesį už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto "Aušros" sporto klubo naujoji vadovybė, patvirtinta metinio susirinkimo, įvykusio 1994 m. kovo 13 d. Sėdi iš kairės: LINA KULIAVIENĖ, ILONA SMALINSKIENĖ, GINA ŽUKAITĖ-O'FLANNAGAN. Stovi iš kairės: RAMŪNAS UNDERYS, RIMAS MIEČIUS – pirmininkas, RAMŪNAS MORKŪNAS ir AUDRIUS VAIDILA. Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

"Aušros" klubo susirinkimas

Toronto sporto klubo "Aušra" narių metinis susirinkimas buvo sušauktas 1994 m. kovo 13 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Jame dalyvavo aktyvieji darbuotojai, sporto šakų vadovai ir klubo dvasios vadas, Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM.

Kadangi klubo pirmininkas Kazimieras Šapočkinas jau ilgesnį laiką dėl pablogėjusios sveikatos iš veiklos yra išsijungęs, buvo pabrėžęs laikas šaukti šį susirinkimą, kurio metu galima būtų aptarti visus sportą liečiančius reikalus, o kartu ir išsirinkti naują klubo vadovybę.

Susirinkimą pradėjo ir jam pirmininkavo klubo vicepirmininkas Rimas Miečius. Sekretoriavo Lina Kuliavienė. Pirmininkaujantis, pristatęs darbotvarkę, pakvietė išdo reikalais pasisakyti Arūną Morkūną. Pasiūkė, kad finansinių sunkumų esama. Rėmėjai, kaip lietuviškosios institucijos, bankeliai, Kanados fondas ir kt. savo skiriamomis aukomis tik palaiko šio lietuviško sporto klubo veiklą. Žinoma, susidaro pajamų iš nario mokesčių, tėvų komiteto pastangomis "suejujot" įplaukų ir specialaus klubo fondelio, kuriam jau eilę metų vadovauja veteranas Elzbieta Šlekytė.

Praeitų 1993-jų metų klubo sportinės veiklos apžvalgą padarė Rimas Miečius. "Aušros" sportininkai dalyvavo kiekvienos sporto šakos, ŠALFASGO rengiamose mėtinėse žaidynėse. Kėglininkai varžėsi Klivlande vasario 6, slidininkai, vasario 27 Holliday Valley, NY. Senjorų krepšinio turnyre Klivlande vasario 28-29 d.d. iškovota antroji vieta. Su keliomis komandomis dalyvauja jaunučių krepšinio turnyre Detroito, balandžio 24-25 d.d. Gegužės 29-31 dalyvauja mėtinėse didžiosiose ŠALFASGO žaidynėse Niujorke su vyrų ir moterų krepšinio bei tinklinio komandomis. Pasielkta laimėjimų. Rugpjūčio 28-29 dalyvauja Wasagoje 3 Pitch Softball turnyre. Rugpjūčio 11-12 Burlington, Ont. lengvosios atletikos baltiečių ir ŠALFASGO pirmenybėse "Aušra" laimėjo daugiausia medalių ir buvo didžiausia grupė dalyvių skaičiumi. Šių pirmenybių varžybų dalį tvarkė aušriečiai Algis Malinauskas ir Berry Wilkinson. Lapkričio 7 dalyvauja baltiečių plaukimo pirmenybėse Toronte, kur "Aušros" plaukikas vadovavo Ilona Smalinskiene.

Rimas Miečius kalbėjo ir apie "Aušros" ruošimąsi dalyvauti 1994-jų metų ŠALFASGO varžybose. Vasario 11-12 d.d. Hamiltono jau žaista senjorų krepšinio pirmenybėse, kuriose laimėta antroji vieta. Greta kalendorinių ŠALFASGO varžybų, šiais metais, rugpjūčio mėnesį, yra numatoma su "Aušros" vyrų krepšinio komanda vykti į Australiją, kur rengiamos žaidynės "World Masters Games".

Kalbėta apie ruošimąsi V-sioms PLS žaidynėms Lietuvoje, kurios numatytos 1995 m. "Aušra" numato į jas siųsti moteris krepšininkes, organizuoti kartu su Hamiltono "Kovu", gal ir "Vyčiu", bendrą vyrų krepšinio komandą.

"Aušros" A klasės krepšininkai sėkmingai žaidžia vietinėje York, o veteranai, Mississaugos lygoje. Su jaunučiais krepšininkais dirba

treneriai – Ramūnas Underys ir Steponas Ignatavičius, o tinklininkams vadovauja Gina O'Flanagan.

Pasiūlyta sudaryti komitetą lėšų teikimo vajui. Vajaus koordinatoriui išrinktas Arūnas Morkūnas. Pasisakytą, jog reikėtų klube atgavinti stalo tenisą, kuris savo laikui Toronte buvo labai iškilus su visa eile žaidėjų (trys seserys Nešukaitės, Sabaliauskaitė, Plučaitė, Klevinas ir kt.), kurie varžydavosi net pasaulio stalo teniso pirmenybėse. Susirinkimo dalyviai tam labai pritarė. Vienbalsiai nutarta kreiptis į veteraną Joną Nešukaitį ir kvieisti jį imtis iniciatyvos pradėti stalo teniso mokyklą su jaunučiais.

Žinias apie klubo veiklą spaudai, Prisikėlimo parapijos biuleteniu ir "Tėviškės žiburių" sporto skyriui sutiko teikti Ramūnas Underys.

Sudaryta nauja klubo vadovybė: Rimas Miečius – pirmininkas, Gina O'Flanagan, Ramūnas Underys ir Berry Wilkinson – vicepirmininkai, kartu būdami tinklinio, krepšinio ir leng. atletikos sporto šakų vadovai. Irena Wilkinson – sekretorė, Arūnas Morkūnas – iždininkas, Ilona Smalinskiene – tėvų komiteto pirm. ir Lina Kuliavienė jos padėjėja, Elzbieta Šlekytė – rėmėjų būrelio vadovas, kun. Augustinas Simanavičius, OFM – dvasios vadas.

Šis "Aušros" metinis narių susirinkimas buvo gausus savo nutarimais ir planais, kaip atiteity klubo veiklą gerinti ir ją plėsti. Linkėtina tik sėkmės. Sig. K.

Ne visų akimis Lietuvos sportas buvo okupuotas

Sporto žurnalistas Bronius Keturakis piktinasi, kad istorikas Henrikas Sadžius ir jo talkininkai nevadina daiktų tikraisiais nardais... "Lietuvos aidas" 1993.XII.30 laidoje rašo Roma Griniūtė.

"Ar Lietuvos sporto istorija bus verta to vardo?" – klausia gerai žinomas išeivijoje sporto žurnalistas Bronius Keturakis Čikagoje leidžiamame laikraštyje "Lietuvių balsas", apibūdindamas šiemet Lietuvoje pasirodžiusį leidinį "Istorinė patirtis – sporto ateitį". Apie šį leidinį, kuris kaip ta kregždė turėtų pranašauti seniai lauktą pavasarį – fundamentalios Lietuvos sporto istorijos knygos pasirodymą. "Lietuvos aidas" irgi yra rašęs "Bandymai parašyti ir nusunkinti Lietuvos sporto istoriją", 1993.VIII.13) ir taip pat, kaip Bronius Keturakis, – ne be kritikos ir abejonų, ar Henriko Sadžiaus vadovaujama autorių grupė sugebės parašyti tikrą istoriją.

Broniui Keturakiui tokių abejonų jau sukėlė pati leidinio pratarė, kurioje Henrikas Sadžius, be kita ko, padejuoja dėl to, kad "liko plačiau neapibendrinta" 1940-1950 metų atkarpa, kai, anot jo, "įvykiai tiek buvo primesti iš šalies, tiek buvo daromi savo rankomis".

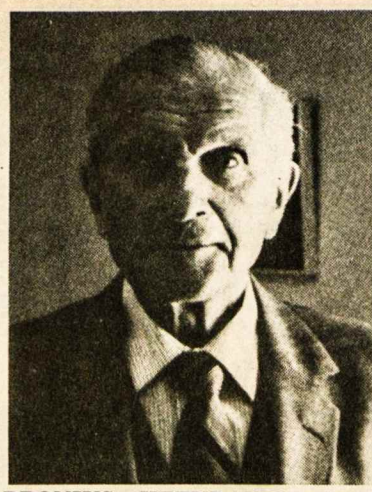
Bronius Keturakis "Lietuvių balsas" rašo: "Tas laikotarpis – okupacija yra pats skaudžiausias, kurio metu iš pagrindų buvo naikinama Lietuvos sporto administracija, sporto klubai ir šimtai aktyviųjų, įskaitant ir iškilnius sportininkus ar užsienyje baigusius aukštuosius fizinio lavinimo mokslus. Sadžius jūliai apeina to laikotarpio tikrąjį vardą – okupaciją, nes jam, kaip ir daugeliui jo talkininkų, būtų nerami sąžinė (jei tie tokią turį), kad Sov. Sąjunga su savo naikinama mašina iš pagrindų sugriovė sportines pastirties, bendravimo ir sportinės dorovės dėsnis. Sportininkas, kaip asmuo, čia neegzistavo, o varžybinis kilimas daugumoje rėmėsi įvairiais preparatais. "Neimsi – nematysi rinktinės".

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

BRONIUS KETURAKIS, Kauno "Aušros" berniukų gimnazijos ir PLP karo mokyklos auklėtinis, visą savo gyvenimą skyręs sportui. Šiuo metu gyvena JAV-se ir nors jau brandaus amžiaus sulaukęs, dar vis nenuilstamai reikiąsi sportinėje žurnalistikoje. Nuotr. iš "Išeivijos liet. sportas"

Bronius Keturakis norėtų, kad "pagrindinė linija, saugojanti sporto orumą", būtų nuvesta abipusiai: komunistinė sporto linkmė ir tikslai bei vakarietiška, pagal kurią Lietuva tvarkėsi ir auklėjo jaunimą. Gal ir daug kas šito norėtų, bet muziką užsuko tai, kas moka pinigų, šiuo atveju – Sporto departamentas... Tai viena. O antra, kai angtien, per spaudos konferenciją su Šarūnu Marčiulioniu kalbant apie tai, kad Lietuvoje sunykę studentų krepšinis, pasakiau, jog tas naikinimas truko penkiasdešimt metų, vienas iš Lietuvos sporto žurnalų sąjungos vadų bemaž apsuputojo: "Baik tu su savo politikom!" Jis yra vienas iš leidinio "Istorinė patirtis – sporto ateitį" autorių ir ne vienintelis alergiškas tikrai į teisybę apie sovietmečio... Gal ir tie žmonės kada nors pasveiks ir matys ne tik okupacijos metais mūsų sportininkų laimėtus medalius bei kitus laimėjimus, bet ir tai, kas ir kaip anuo metu buvo sunaikinta ir sulaužyta. Tačiau Lietuvos sporto istorija su jū straipsniais jau gali būti išleista, ir Bronius Keturakis ne be reikalo abejoja, ar ji bus verta to vardo. Gali būti, kad galėsime pasidžiaugti tik tuo, kad knygos leidėjams ir vyriausiam redaktoriui Henriku Sadžiui nepavyko surasti tiek alergiško autorių, kiek reikia knygai parašyti, ir teko pasitelkti sveikų žmonių.

Golfo žinios

Toronto Lietuvių golfo klubo valdyba praneša, kad metinis narių susirinkimas įvyks 1994 m. balandžio 4, pirmadienį, 7.30 v.p. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Programoje – einamieji reikalai ir šių metų ŠALFASGO metinių pirmenybių, kurias organizuos torontiečiai, pravedimo ir organizavimo klausimai. Kviečiame golfininkus ir golfui prijaunčiuosius gausiai dalyvauti. LGK valdyba

Skautų veikla

• Kristaus prisikėlimo šventės proga "Rambynio" ir "Šatrijos" tūntų vadovai-vės linki visiems tėveliams, rėmėjams, sesėms ir broliams išeivijoj ir laisvoj Lietuvoj tyro pavasariško džiaugsmo ir darbingsos vasaros.

• Kovo 23 d., "Romuva Inc." skautų stovyklavietės visuotinis narių susirinkimas įvyko Lietuvių namuose. Jį atidarė Kanados sk. rajono vadas j.p.s. R. Sriubiškis ir pakvietė buvusį pirm. L. Saplj perskaityti pareitų metų veiklos pranešimą. Po jo sekė praeitų metų protokolo skaitymas (v.s. A. Baltakienė), priimtas bei pataisų. Tuntininko ps. A. Senkaus pranešimas buvo naujas ir įdomus. Pasakytą, kad jis su valdybos pirm. R. Sriubiškiu stengiasi, kad valdžia atleistų "Romuvą" nuo mokesčių. Darbo komit. pirm. dr. A. Pacevičius pranešė, kad stovyklos vandens naujas tankas su narių ir sk. vyčių pagalba užneštas ir įmontuotas ant kalno. Nupirkta naujas šaldytuvai, dvi baidarės, iškirta daug medžių. Daugiau taisykų numatyta ateinančią vasarą. Išd. V. Paškus paaiškino finansų būklę ir už ką pinigai išmokėti. Revizijos komisija, sudedanti iš B. Saplio ir inž. L. Garbaliusko, paaiškino, kad visi dokumentai patikrinti, knygos vedamos tvarkingai. Sekė klausimai ir sumanymai, į kuriuos atsakė pirmininkas. Tuntininkas A. Senkus priminė, kad šių metų "Romuvos" stovyklos registracija vyks iki birželio 14 d. Į stovyklą atvyks – v.s. kun. A. Saulaitis, SJ, ir v.s. S. Miknaitis bei kiti vadovai.

Nauja "Romuvos" valdyba: pirm. j.p.s. R. Sriubiškis, vicepirm. dr. A. Pacevičius ir archt. N. Liačienė, išd. V. Paškus, sekr. v.s. A. Baltakienė, tunt. v.s. A. Senkus, tunt. S. V. Senkuvienė, atstovė ps. J. Batūrienė, tėvų komiteto pirm. ps. O. Narušienė, Hamiltono tunt. v.s. D. Gutauskienė, sk-kių draug. S. V. Grybienė, nariai – R. Paškauskas, V. Puzerienė, K. Pajaujis, A. Kaminskas. I revizijos komisiją išrinkti: B. Saplys, inž. L. Garbaliuskas ir F. Mokus. Susirinkimas baigtas pirmininko padėka visiems dalyviams ir V. Grybieni už kvatvės paruošimą. M.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	
4.00% už 90 dienų term. indėlius	
4.00% už 6 mėnesių term. indėlius	
4.25% už 1 m. term. indėlius	
4.25% už 2 m. term. indėlius	
4.75% už 3 m. term. indėlius	
5.00% už 4 m. term. indėlius	
5.25% už 5 m. term. indėlius	
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10.000	
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	6.25%
2 metų	7.00%
3 metų	7.25%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	5.50%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2 (prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamės gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prienamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines virkyles, indų plovimo mašinas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronte
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jums tinkamomis oro linijomis. Pilna kaina (su mokesčiais) nuo \$1050

Į DAINŲ KRAŠTUS!
Florida, Meksika, Pietų Amerika, Tolimieji Rytai. Skrydžiai pagal jūsų pageidavimą. Teiraukitės!

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 17.30 v.v. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai, rusiškai arba lenkiškai). Norintiems užsisakyti vietas skrydžiams į Dainų šventę patariame nedelsiant tai padaryti.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEIGALIOTI

Esu informuota, kad kai kurie atvykstantys į užjūrį žmonės iš Lietuvos prekiauja mano knygomis "Motinėle, auginai", neva mano įgaliojimai. Pareišiu, kad su šiais asmenimis neturiu nieko bendro, jų nepažįstu ir nuo jų veiksmų atsibojau.

Antanina Garmutė, Kaunas

raštyje išspaudinti padėką mūsų globėjams. Iš anksto dėkojame.

Red. prierašas. Šios mokyklos mokiniai ir darbuotojai dėkoja išeivijos lietuviams už finansinę paramą padedant įsigyti mokslo priemones, techniką bei pagelbsint našlaičiams. Ilgokas sąrašas dėl vietos stokos nespausdinamas.

KVIEČIA NENUSIMINTI

Okupacija labai sujaukė žmonių jausmus ir protus, supriešino vieną su kitu, pasėjo pyktį ir neapykantą tarp žmonių. Tą visą bjaurastį išgyvendinti mums reikės ne mėnesių, o dešimtmečių. Tačiau mes nenusimename ir tikime, kad pasieksime tikrąją laisvę ir nepriklausomybę, nežiūrint kiek tai mums kainuotų.

Šiandien Vasario 16-toji. Mes iš

džiaugsmo verkėme, kai galėjome ją švesti laisvai. 1949 m. vasario 15 ir 16 naktį aš su draugais Prienų subombarduoto alaus bravoro kamine iškelėme trispalvę, kurią vėliau kaip mano vienintelį turą įrašė į bylos protokolą. Labai gaila, kad šią mūsų nepriklausomybės gudriai panaudojo sau kairiosios jėgos. Jie visomis išgalėmis šią dieną stengiasi pasukti istorijos ratą atgal. Jiems tas nepavyks! Tikėkime, kad "žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos..." Tikri, lietuviški, tvirti, ilgaamžiai. Tikėkime. Ir taip bus!

Mindaugas, Kaunas

ACIŲ UŽ LAIKRAŠTĮ

Visų mano gyvenvietės skaitytojų ir savo vardu dėkoju už gautąją savaitraštį "Tėviškes žiburias". Birželio mėnesį, jei Aukščiausias leis, nuvažiuosiu į tėviškę Lietuvoje ir iš ten atsiėsiu.

Julius Sanvaitis, Lenkija

AR JIE LIETUVIAI, AR ... ?

Naujųjų ateivių daug atkeliavo iš Lenkijos. Jie visi kalba lietuviškai, ir dauguma jų dalyvauja lietuviškoje veikloje, bet kai man po ranka papuolė vieno lietuviško bankelio tarnautojų sąrašas, tai pasirodė, kad dauguma jų vartoja "mozūriškus" vardus ir pavardes kaip Dalicja, Franciszek. Mano liežuvis jų nesugeba ištarti. Pvz. net sudarkyta lietuviška pavardė Vilkelis – "Wilkielis". Ar negeriau būtų būti Vilkeliu? Dabar net ir Lenkijoje jau leidžia gražinti lietuviškas pavardes, o čia, Kanadoje, galima jas nesunkiai su-lietuivinti imant Kanados pilietybę. Man atrodo, lietuviui nėra garbinga turėti lenkiškai skambančią pavardę. Stasys Prapakas

BEZDONIŲ MOKYKLOJE

Iki 1991 metų Bezdonių kaime, netoli Vilniaus, nebuvo lietuviškos mokyklos. Lietuviai vaikai mokėsi kartu su rusais ir lenkais vienoje mokykloje, bet atskirose klasėse. Sunkiai teko kovoti kol gavome atskirą lietuvių mokyklą. Gavome labai apleistą, senoviškos statybos patalpą, grindys išlūžusios, krosnys griūvančios, bet džiaugėmės, kad turime atskirą, lietuvišką mokyklą. Geri žmonės davė lėšų mokyklos remontui. Gavome paramos ir iš Filadelfijos moterų klubo. Atsiuntė vaikams drabužėlių, saldumynų. BAL-Fo pirmininkė atsiuntė maisto, o mūsų geroji padėjėja, kaip mes ją vadiname pasakų Feja, Bronė Karašienė iš Derlan jau antrą kartą atsiuntė mūsų vaikams didelę siuntą drabužėlių, maisto. Mes jai esame labai dėkingi.

Toronto "Šatrijos" tunto vadovės, Vasario 16-tosios proga pakeltoji ir pskaitytojų laipsnis ir 1994 m. iškilmingoje sueigoje atlikusios skautininkų įžodį. Iš kairės: Ona Jonaitytė-Narusienė, Silvija Šernaitė-Kišonienė, Virginija Bekerytė-Puzerienė, Kristina Dambaraite-Janowicz, Julija Bekerytė-Yčienė

Šiuo metu mokykloje mokosi 60 mokinių, dirba 11 mokytojų. Tik du mokytojai gyvena Bezdonyse, visi kiti turime kas rytą važiuoti 30 km. Vietoje mokytojų nėra kur gyventi. Lenkai visai pritrūko, kad tik lietuvių čia neapsigventų. O važiuoti į darbą yra labai sunku. Reikia anksti kelti važiuoti traukiniu ir vėlai grįžtame namo. Todėl jauni mokytojai bėga ieškoti lengvesnio darbo. Jeigu mokytojas už mėnesį gauna 130 litų, o mano direktoriška alga 152 litai, tai dažnai imi galvoti, kad dirbi visai veltui. Šiandien mokytojas yra pats didžiausias skurdžiū. Nenuostabu, kad visoje Lietuvoje baigia išbėgti mokytojai.

prie mokyklos didelį ažuolinį kryžių, sukurta Ipolito Užkurio. Tautinius šokių šokame ir dainas dainuojame – tėvams rengiame koncertus. A.S., Rytų Lietuva

Prašo pagalbos

Antanas Jasnauskas, buvęs Parnėžio gimnazijos mokinys, ateitininkas, iš 8-tos klasės NKVD saugumo suimtas, kalintas, tremtas, 14 metų kentėjęs griežto režimo lageriuose, šiuo metu ruošia prisiminimų knygą "Stalinizmo pragare". Prašo parenti jos išleidimo. Rašyti: "Žalioji g. 4, Šienava, Gamybų paštas, Kauno raj., Lietuva.

"Rytas", Švenčionių rajono laikraštis, kreipiasi į Vilniaus krašto lietuvių ir kitus geros valios tautiečius, gyvenančius išeivijoje, prašydamas paramos tolesniam laikraščio leidimui. Tam reikalui Kanadoje aukas priima B. Saplys, 1558 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2J1 ir I. Šajauka, 4 Woodelm Dr., St. Catharines, Ont.

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" priima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas" Pylimo gatvė Nr. 12 2001 Vilnius Lithuania tel. (370-2) 22-70-90, 22-78-41

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9 (Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$895.

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais) Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422 Hamiltono: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751 Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (i pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybė
(Bloor ir Jane gatvių kampas) Lietuvoje:
Toronto, Ontario M6S 4W3 Gedimino pr. 26-217
Tel. (416) 762-7393 Vilnius 2600
Fax (416) 763-0674 Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

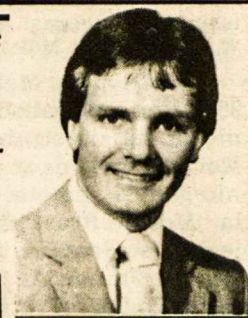

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Certified Service

Toronto - 2290 Bloor St. W. (Bloor & Runnymede) 769 - 4558
Scarborough - 695 Markham Road, Room 27 438-5656

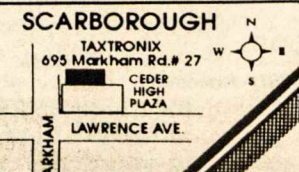
Mississauga - 702 Burnhamthorpe Rd. 949-9988

INFORMACIJAI tel. (905) 252-4566

TURITE ATSIŠKAITYTI, kad grįžtu...

- GST kreditai
- Child Tax Benefit (už vaiką)
- CPP (verslo srityje)
- ir daugiau įveju...

Nori iš valstybės gauti dolerį – atei, nelauk, ne į teismą, bet pas mus. TAXTRONIX suskaičiuos mokesčius, ir bus po triukšmo

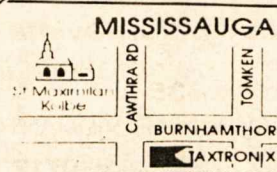

TORONTO

ESAME VISĄ LAIKĄ JŪSŲ PUSĖJE

- Garantuojame – jeigu klientas yra nepatenkintas – neįmame mokesčio
- Visų metų paslaugos už vienartinį apmokėjimą (tarpininkaujame Revenue Canada reikaluose)
- Konkurencinės kainos apskaičiuojant kompiuteriais (pvz. nesudėtingas – \$22, vidutiniškas – \$29)
- 25% nuolaida sutuoktiniams

"EXPRESS"

SKUBUS PATARNAVIMAS

GARANTUOJAME (bet neprizadame) iki 14 dienų arba grąžiname už patarnavimus. PLIUS \$30, jeigu negausite atsakymo pažadėtu laiku.

VERSLO (biznio) KLAUSIMAI?!

- Sutvarkome paskolas SBDL (Small Business Development Loan) (5%!) iki \$250.000 rizikuojate tik 25%
- Specialisto patarimai – nemokamai
- Verslo registracija
- Apskaičiavimai bendrovėms
- Apskaitos nuo A iki Z

Sezono metu 7 dienas savaitėje (11.10 - V.15) nuo pirm. iki penkt. 10 v.r. - 7.30 v.v., Šeštad. 10 v.r. - 4 v.p.p. Sekmad. 11 v.r. - 3 v.p.p. (Mississauga)

NE SEZONO METU nuo pirm. iki ketvirt. 10 v.r. - 7 v.v.

Sveiki, sulaukę šventų Velykų!

TORONTO

Anapilio žinios

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį — 7 v.v. Šv. Sakramento įsteigimo Mišios; D. penktadienį — 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. šeštadienį — 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos romėniškais apeigomis; Velykų rytą — 7 v. Kristaus prisikėlimo pamaldos lietuviškais apeigomis; 9.30 v.v. ir 11 v.v. Velykų Mišios. Autobuselis veš maldininkus pamaldoms nuo Islington požeminių traukinių stoties D. ketvirtadienį — 6.30 v.v., D. penktadienį — 2.30 v.p.p. ir D. šeštadienį — 7.30 v.v. Atgal parvės po pamaldų. Velykų dieną autobuselis veš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

— Kovo 26 d. palaidotas a.a. Jonas Araminas, 85 m. amžiaus, iš Montrealio.

— Kun. V. Volertas yra išvykęs į Vakarų Kanadą praversti lietuviams Gavėnios rekolekcijų. Jis sugrįš po Velykų.

— Sutvirtinimo sakramentą norintiems priimti pamokos bus tęsiamos balandžio 10, sekmadienį, po 9.30 v.v. Mišių klebonijoje.

— Mišios balandžio 3, Velykų sekmadienį, 7 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos, 9.30 v.v. už a.a. Antaną Rinkūną, 11 v.v. už a.a. Ireną Čepelienę; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Oną Kanapkienę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 180 asmenų. Lietuvių knygoje pasirašė Alma ir Romas Pranevičiai iš Šiaulių, Peter Darzinskis iš Boltono, D. Fedio iš Toronto. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis — balandžio 7, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Balandžio 10, sekmadienį, 1 v.p.p. LN Karaliaus Mindaugo menėje rengiami išskilmingi velykiniai pietūs. Tą dieną čia vyks ir A. Suprono medžio dirbinių paroda. Bilietai gaunami LN raštineje, tel. 416-532-3311.

— LN valdyba, po 1994 m. kovo 20 d. metinio susirinkimo, pasiskirstė pareigomis: pirm. V. Dauginis, vicepirm. V. Drešeris, posėdžio pirm. A. Oleinikienė, išd. J. Slivinskas, sek. E. Pamatatis. Įvairūs komitetai: visuomeninės veiklos — pirm. T. Stanulis, socialinių reikalų — pirm. A. Oleinikienė, statybos ir remonto — pirm. V. Drešeris, Slaugos namų — pirm. J. V. Šimkus, „Lokio“ priežiūros pirm. V. Drešeris, narių verbavimo — pirm. R. Paškauskas, švietimo fondo — pirm. K. Raudys, bingo — pirm. E. Pamatatis.

— Balandžio 5, antradienį, 7 v.v. LN įvyks dainininko Vyta Babravičiaus — Simo koncertas. Įėjimas — 7 dol. Koncertą rengia LN kultūros komisija.

— Aukos Slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

— „The Globe & Mail“ 1994.III.25 laidoje išspausdino novelinio pobūdžio straipsnį „Ouch: Mortality begins at 40“. Straipsnio gale pažymėta, kad leidykla „Mosaic Press“ š.m. birželį išleis pirmą A. Šileikos romaną „Dinner At The End Of The World“ (Pietūs pasaulio pabaigoje).

— Vytautui Vebeliūnui, 63 m. amžiaus, buvusiam finansiniam patarėjui Niujorko Lietuvių bendruomenei, kovo 23 d. buvo priteista 3 metai kalėjimo ir 3 metai bandomojo laikotarpio už pavogimą \$8 milijonų dolerių iš kredito kooperatyvo, kurį jis įsteigė lietuviams. Taip pat jis turėjo sumokėti \$60,000 pabaudą ir grąžinti \$581,194 kredito kooperatyvui. Šią žinią pranešė „New York Newsday“ leidinys, kovo 23 d. laidoje.

— PIGIAI parduodu dėl ligos 3 butų mūrinį namą Hamiltone. Teirautis tel. 522-0417. Lietuviams nuolaida.

— CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį rytmečio Mišių nėra, Mišios tik 7 v.v., po kurių bus procesija ir adoracija prie Švenčiausiojo. Adoraciją budi parapijos tarybos nariai iki 9 v.v.

— D. penktadienį — Žodžio liturgija, Kryžiaus pagarbinimas ir Komunija 3 v.p.p. Per pamaldas bus daroma rinkliava Šventojoje Žemėje veikiančių parapijų, šventovių ir kitų katalikiškų institucijų išlaikymui. D. penktadienį nuo 8 v.v. į šventovę įėjimas pro šonines duris.

— D. šeštadienį privačiai adoracijai nuo 8 v.v. įėjimas į šventovę pro kampanes duris.

— Velykų vigilijos apeigos prasideda 10 v.v. Prisikėlimo Mišios prasideda 10.45 v.v. Po Prisikėlimo Mišių visi parapijiečiai ir svečiai kviečiami į parapijos salę pasivaikinti kava ir pyragais, kuriuos paruoš KLK draugijos narės.

— Pakrikštyti: Petras-Danielius, Jono ir Cristy (Samonte) Svirplis sūnus; Adam-Vincent, Jono ir Michele Marie (Styles) Buozių sūnus.

— Kovo 25 d. palaidotas a.a. Tadas Krivickas, 75 m.

— Velykų dienos Mišios: 8.30 v.v. — už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.v. — už a.a. Juozą Gegužį, 10.15 v.v. — už a.a. Balį Radzevičių, a.a. Kazimierą Janeliūną ir a.a. Joną Baltakį, 11.30 v.v. — už parapiją.

— Vilniaus radijo užsieniui laidos nuo 1994 m. kovo 27 d. girdimos 7 v.v. 11770 kHz.

— Latvių evangelikų-liuteronų kunigaikštis dr. J. Calitis ir T. Kristbergs praneša, kad vietoj mirusio arkivyskupo Lūsio išrinktas naujas vyskupas latvių evangelikų-liuteronų išeivijai — kun. Elmars Ernsts Rozitis. Jis bus šventinamas Toronto, latvių šventovėje, 383 Jarvis Street, 1994 m. gegužės 1 d., 11 v.v. Iškilmei vadovaus vyskupas iš Švedijos H. Svenungsson. Dalyvauti kviečiami ir lietuvių bei estų kunigai ir pasauliečiai.

— Prof. Valdo Samonio siūlymu, Toronto universitetas kviečia buvusį Lietuvos ministerį pirmininką Aleksandrą Abišalą vizituojančio valstybininko (Visiting Statesman) pareigybę. Šią labai aukštą prestižą trumpalaikę stipendiją Toronto u-tas skiria veikėjams, atlikusiems dar galintiems atlikti didelį vaidmenį savo krašto ekonominiame ar politiniame gyvenime. Ja jau pasiūnaujoja Vaclav Havelis, M. Gorbachiovas bei Lenkijos ekonominės šoko terapijos autorius, buvęs vicepremjeras Leszek Balcerovičius.

— Anapilio moterų būrelis „Tėviškės žiburiams“ aukėjo \$300.

— „Maironio“ šaulių kuopos valdyba Sudburyje atsiuntė „Tėviškės žiburiams“ \$50 auką.

— A.a. Irenos Mačikūnienės atminimui, Vida ir Vyta Paškai „Tėviškės žiburiams“ aukėjo \$20.

— A.a. Irenos Mačikūnienės atminimui Edmundas Rimkus, Rimvydas Rimkus, Irena Bratkauskienė su šeima „Tėviškės žiburiams“ aukėjo \$50.

— A.a. Stasio Rimkaus atminimui, užjausdami sūnų Romą ir dukterį Nijolę Jonaitienę Lietuvoje, J. St. Klorikaiciai, Pr. L. Seibučiai, I. Slauterienė, K. V. Balčiūnai, St. T. Urbanai, M. St. Čeponiai, Sarnia, Ont. „Tėviškės žiburiams“ aukėjo \$70.

— IŠNUOMOJAMAS „Rambyne“ Hamiltone 1 miegamasis butas. Nuoma \$535 mėn. Skambinti tel. 905-526-8281.

— IESKAU prižiūrėti senyvo amžiaus žmogų vieną ar dvi dienas per savaitę nuo 9 v.v. iki 5 v.p.p. Skambinti tel. (905) 822-9139, (416) 251-0798 po 5 v.v.

— IŠNUOJAMAI „Vilniaus“ rūmuose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronto

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” SPAUDOS VAKARAS

1994 m. balandžio 9, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖ PROGRAMĄ atliks Čikagos tautinių šokių grupė “GRANDIS”, vadovaujama Irenos Smieliauskienės.

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro “Žagarai” šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose — didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais). **PASIVAISIŠITE** žymių kulinarių gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia — 6.00 v.v., meninės programos — 6.30 v.v.

STALAI (po 8 asmenis) bei vietos užsakomi iš anksto šokiadieniais “TŽ” administracijoje telefonu 905-275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA** — \$8 asmeniui, studentams po programos — šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia — “Tėviškės žiburių” leidėjai

VYTAUTO BABRAVIČIAUS-SIMO

KONCERTAS

įvyks 1994 m. balandžio 5, antradienį, 7 v.v.,

Toronto Lietuvių namuose.

Visus kviečiame atsilankyti ir išgirsti šį žymų dainininką. Įėjimas — \$7.

LN kultūros komisija

Maloniai kviečiame jus dalyvauti

VELYKINIJOSE PIETUOSE

1994 m. balandžio 10, sekmadienį, 1 v.p.p.,

Toronto Lietuvių namų

Karaliaus Mindaugo menėje,

1573 Bloor St. West, Toronto.

ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA

Programoje: Velykų bobutė, “Atžalyno” jaunimas;

A. Suprono — medžio dirbinių paroda.

Įėjimas: suaugusiems — \$15;

vaikams 5-12 m. — \$7;

vaikams iki 5 m. nemokamai.

Toronto Lietuvių namų moterų būrelis ir Lietuvių namai

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis “Gintaras” sveikina visus lietuvių Kristaus prisikėlimo šventės proga. Ansambliui aukėjo: \$300 — KLB Oakvilės apylinkės valdyba; \$100 — V. V. Baliūnai, M. Timukienė, Northland Express Ltd., — pirmoji nelietuviška bendrovė, parėmusi lietuvišką organizaciją; \$50 — Vyta Marcinkevičius. Nuosirdus ačiū, visiems aukotojams.

— “Gintariniai prisiminimai” vakaras įvyks 1994 m. balandžio 29, penktadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje. Metinis koncertas “Palangos Juzė” — 1994 m. gegužės 7, šeštadienį, 6 v.v., Port Credit gimnazijos auditorijoje (Hwy. 10 ir Q.E.), Mississauga. Bilietai abiems renginiams gaunami parapijose arba skambinant J. Vingelienei tel. 416-233-8108.

— Tėvų komitetas

— GĖLĖS

— PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

— GRYNAS BIČIŲ MEDUS. Gera dovana pasiūti gimimėms ir Lietuvai susikristalizavusio medaus. Specialus įpakavimas. Didesnius kiekius pristatui į namus. Kreiptis pas bitininką J. NORKŲ Hamiltone tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

— ATLIEKU stataliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

— EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, suvartokami gėrimai (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba tel. 605-1883 Toronto.

— NAMŲ REMONTO BENDROVĖ “PUNIA”

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių stiklo blokų langų dažymo ir kt. Įrengiame rūsius vonias pirtis lauko verandas. Namų pirkėjų dėmesui. Visapusiška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alydui tel. 848-9628

— KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

— GREITAS PATARNAVIMAS, PRIEINAMOS KAINOS, DEZINFEKCIJA IR “Stainguard”.

— SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

— TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MONTREAL

Tradicinį Juozų ir Juozų pagerimą ir šiais metais surengė “Neringos” jūros šaulių kuopa kovo 20 d. AV parapijos salėje. Prisirinkus artipilnei salei ir Juozus bei Juozę, papuoštus gėlytėmis, susodinus prie garbės stalo, pranešė Aldona Vaičekauskienė visus varduvininkus bei svečius pasveikino ir pakvietė Bučionių septynmetį aklą Vytuką paskambinti pianinu. Jis labai gražiai atliko dešimt populiarių dainų. Po to pasirodė dainininkas iš Lietuvos — Vytautas Babravičius-Simas. Jis su gitaros palyda padainavo šešias dainas ir papasakojo keletą anekdotų. Publika abu programos atlikėjus priėmė pakilia nuotaika. Po programos kleboną kun. Juozą ir kitus Juozus sveikino AV parapijos k-to pirm. Albertas Jonelis, choro vardu — Aldona Morūnienė. Šokė Genės Balaišienės ir jos tautininkių paruošti pietūs.

— KAVOS metu vyko loterija. “Rūtos” klube kovo 9 d. buvo rodoma Kanados lietuvių bendruomenės paruošta vaizduojama “Mūsų pastogėje”, kurioje vaidinta, kaip buvo švenčiamos didžiosios šventės Lietuvoje.

— MONTREALIO skautai kovo 18-20 d.d. turėjo žiemos stovyklą Laurinijos kalnuose. Dalyvavo dvylika skautų, jiems vadovavo Romas Otto, sn., Gintaras Nagys ir Paulius Murauskas.

— A.a. Marija Janulionienė, 89 m. amžiaus, mirė kovo 17 d. Mississauga, Ont. Nesenai ji iš Montrealio ten buvo nusikėlusį gyventi. Kovo 19 d. po pamaldų Lietuvos kankinių šventovėje palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Liūdi sūnus, trys dukraitės su šeimomis ir kiti giminės. B.S.

Aklas VYTUKAS BUČIONIS koncertuoja Aušros Vartų parapijos salėje. Nuotr. J. Piečiulis

KLK moterų draugijos Montrealio skyrius rengia

ATVELYKIO PIETUS

1994 metų balandžio 10, sekmadienį, 12 v.d.,

Aušros Vartų parapijos salėje.

Meninę programą atliks jaunimas. Auka — \$12.

Visi kviečiami dalyvauti. Montrealio skyriaus valdyba

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	5.00%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m. —	5.50%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	6.00%	Taupymo — kasdienes	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.50%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	5.50%
120 d. - 179 d.	3.75%	RRIF-RRSP — 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	3.50%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines — nuo	7.00%
1 metų	6.75%		
2 metų	7.50%		
3 metų	8.00%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Mėgėjams prabangaus gyvenimo Scarlett Rd. — Lambton Square. Didelis 3-jų miegamųjų butas su visa eile naujų pagerinimų, įskaitant marmurines grindis, balkoną, šildomą baseiną ir t.t. Dėl platesnių informacijų skambinti tel. 231-3000.

Teodoras (Ted) Stanulis

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamos kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.